

Listopad
1987

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

**ústav pro studium
totalitních režimů**

305. 1. XI. Angelus sv. Otce; kard. Tomášek: Uplatnění žen v církvi
305a. 1. XI. Čemus: Homilie 26. neděle během roku.
306. 2. XI. Kolář: Mons. Vilnet v Praze; Matějka: Nový český breviář
307. 3. XI. Zprávy; Tomášek: Svatořečení bl. Anežky České
308. 4. XI. Hlavní promluva sv. Otce při gen. audienci
309. 5. XI. Zprávy; Interv. s p. Novákem; Matějka: Liturgické texty
310. 6. XI. " Škarvada: Meditace pro kněžskou sobotu
311. 7. XI. Pořad pro mládež: Klement: Dopis ze Seulu; Hrbata: ^{katechese} Biblická
312. 8. XI. Angelus sv. Otce; Matějka: Biblický ráz denní modlitby církve; zprávy
313. 9. XI. Zprávy; Říha: Křesťanská askese /pokr./
314. 10. XI. " bl. bratr Arnould; bl. sestra Blandina Merten
315. 11. XI. " Hlavní promluva sv. Otce při gen. audienci
316. 12. XI. " Matějka: Posvěcení času; S. Elisabetta: Modlitba ^{Jesenina} za S.
317. 13. XI. " Špidlík: Věčný život
318. 14. XI. " Hymnus Matky Teresie na lásku; Klement: Dopis ze Seulu
319. 15. XI. Angelus sv. Otce; Kolář: Medžugorje.
320. 16. XI. Zprávy; Matějka: Hymny v denní modlitbě církve; Dopis generálnímu tajemníkovi OSN z ČSR
321. 17. XI. " S. Elisabetta: Z deníku Anežky
322. 18. XI. " Hlavní promluva sv. Otce při gen. audienci
323. 19. XI. " Špidlík-Holeček: Karel IV. Otec vlasti
324. 20. XI. " Špidlík: Historicita evangelí
325. 21. XI. " Koláček: Angličtí mučedníci; Klement: Dopis ze Seulu
326. 22. XI. Angelus sv. Otce; Kolář: Církev a svět
326a. 22. XI. Planner: Homilie na svátek Krista Krále
327. 23. XI. Zprávy; Benáček: Vzpomínka na kard. Höffnera
328. 24. XI. " Dopis; Koláček: Sv. Klára
329. 25. XI. Hlavní promluva sv. Otce při gen. audienci
330. 26. XI. Zprávy; Sdělení Vonsu; Klement: Dopis ze Seulu
331. 27. XI. " ; Země si oddechla; Špidlík: Tarkovského film "Oběť"
332. 28. XI. Pořad pro mládež: Magazín Nepomucena
333. 29. XI. Angelus sv. Otce; Kard. Tomko v Paříži
334. 30. XI. Zprávy; Říha: Pravý smysl křesťanské askenze.

Drazí přátelé!

Tématem dnešních čtení jsou peníze a bezstarostný život. Jsou to dvě odvěká pokušení člověka. Bylo tomu tak i v době proroka Amose, osm a půl století před Kristem. Severní Izraelské království prožívalo dobu ekonomické prosperity. Užitek z toho však měli téměř výlučně úředníci na dvoře krále Jeroboáma. Ti pak mohli skupovat půdu ve velkém a oddávat se blahobytému životu, zatímco mnoho obyvatel Izraele dřelo bídu. Tu vystupuje prorok Amos pranýruje tyto zlořády a věští "zkázu Josefovou", tedy úpadek Severního království. Vládnoucím úředníkům pro jejich rozprálost předvídá deportaci do zajetí. S tou totiž bývalo většinou spojeno obsazení Izraele cizími mocnostmi.

I Ježíš obrací naši pozornost na stejně téma v podobenství o boháči a o Lazarovi. Den co den hodující bohatý nedbá ^{na} chudého a nemocného Lazara u ^{svých} dveří a nedá mu ani zbytky padající pod jeho bohatý stůl. To už jsou i psi citlivější pro Lazarovu bídu a přibíhají mu olizovat vředy na těle. Tak to jde stále dál, až smrt pojednou všechno obrátí. Lazar je v nebi, boháč v pekle. Situace se tak dokonale obrátila, že onen bohatý by byl nyní ochoten jak pes olizovat Lazarův prst, aby tak schladil své vyprahlé rty. Je ale pozdě a ani ~~vši židové~~ ^{na} otec uctíváný Abrahám tu nemůže pomoci.

Jak u proroka Amose tak v Kristově evangeliu jde jakoby o soudní proces. Oba texty obsahují obžalobu, vypočítavají přestupy a končí rozsudkem k trestu. Mohlo by se proto zdát, že nám v dnešních čteních církev předkládá jednoduché vyzdvívání chudoby a zatracování blahobytu. Doložit by se taková interpretace dala mnoha místy z evangelia, kde Ježíš varuje před bohatstvím a chválí chudobu. Chudé nazývá v Horském kázání blahoslavené a o bohatých podotýtá, že spíš ~~než~~-^{ne} projde velbloud okem jehly než bohatí do Božího království.

Přesto se ale nesmíme nechat unést zjednodušujícím, v podstatě materialistickým, výkladem Ježíšových slov. Chudoba sama osobě je stejně ~~jak~~ málo dobrem, jako majetek zlem ^{Co je} dobré a zle ^{Co to má} se rozhoďuje v nitru člověka, v jeho srdeci. ^{Za}~~zbedněnosti~~ zbohatlíků patří ³ ~~tedy~~ Amosova kritika // a ztvrdělost boháčova srdce má na mysl Ježíš ¹ v podobenství o Lazarovi. V obou případech jde o postoj člověka ² k mamonu na jedné straně a k bližnímu a tudiž i k Bohu na straně druhé.

Nezřízená touha po bohatství a bezstarostném životě a z toho pramenící zapomenutí na Boha a na práva bližního vede ke zkáze. Názorně nám to Ježíš ukazuje v podobenství o boháči a o chudém Lazarovi. Charakteristikou tohoto podobenství je ale i určitý ironický podtón. Boháč volá k Abrahámovi, po jehož boku v ráji vidí Lazara a nazývá Abraháma otcem. Abrahám zas Bohatého v pekle nazývá synem, jakoby převzal Boháčův slovník. ~~Slova, slova~~, prázdná slova! Boháč, jako každý Israelita vidí v Abrahámovi otce. Žid je ovšem i chudý Lazar. Jsou tedy syny jednoho otce a tudíž bratři. Boháčovo bratrství bylo ale v jeho životě stejně tak ~~nienorikající~~ ^{vanicovaté} jako jeho synovství vůči Abrahámovi. ~~Kdyby~~ Jednal ~~si~~ ^{kdyby} jako Abrahámov syn, tedy ~~kdyby~~ žil ~~z~~ z víry, mohl by ho nyní Abrahám k sobě vzít jako syna. Bezděky nás zde mohou napadnout slova Pána Ježíše kerými varuje Farizeje, aby se nespoléhali na to že jsou syny Abraháma, protože Bůh může své syny povolat i z kamenů a nebo varovná slova, že ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do Božího království, ale ten kdo plní vůli mého nebeského otce.

Že veníze zatvrzuje lidská srdce ví dobře i sv. Pavel. V listu k Timotejovi proto nabádá ke skromnosti a k boji víry: "Usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost....zmocni se věčného života...k němu jsi byl povolán." ~~Jedně-když-~~ Nechme se tedy i my apoštolem upamatovat na naše povolání, kterého se nám ve křtu dostalo, abychom unikli nástrahám a došli k ~~velkou~~ ^{velkou} cíli, Amen.

A. j. aby nás mohl nebeský otec přijmout jako své syny a dcery. AMEN.

ústav pro studium
totalitních režimů

1 NOV 1987

Nedělní Angelus sv. Otce

1. Radujme se všichni v Pánu o této slavnosti všech svatých! Znovu v nás budí radost, když se obracíme na "Královnu všech svatých" dnes, kdy v jediné vzpomínce slavíme (v Božím světle) Matku církve spolu se všemi, kdo na nebesích tvoří vítěznou církev. Vzdáváme poctu té, která, tichá a pokorná žila zde na zemi v neustálém plnění Boží vůle a nyní je oslavena Bohem mezi anděly a světci. Úcta platí i našim bratřím, kteří ve svém pozemském životě vydávali svědectví o Kristu a nyní v nebeské slávě jsou odměněni tím, že mohou patřit na Boha. Radujme se s tou, jež jako "služebnice Páně" říkala své "ano" v každé chvíli pozemské pouti a nyní "pokorná a vznešenější nade vše stvořené" ukazuje nám všem cestu do nebe. Radujme se s tolika bratry, kteří nás předešli na téže pouti z vyhnanství do nebeské vlasti.

rěče dle fr. Otce
 2. Zítra, 2. listopadu, budeme svým duchovním zrakem opět hledět za obzory času, abychom se v modlitbě setkali se svými drahými zesnulými. Dnes navečer budu sloužit mše sv. na hřbitově Campo Verano a budu ji obětovat za všechny, kteří nás na celém světě předešli na cestě do nebeské vlasti. Vzpomenu na ně v modlitbě, aby jim Bůh dal světlo a lehké odpočinutí. Moje vzpomínka bude zvláště platit těm, kteří zde na zemi přišli o život jako oběti lidské špatnosti, nespravedlnosti, útlaku, násilí či přírodních pohrom. Budu se modlit, aby Bůh jako milosrdný Otec dopřál všem těmto našim bratřím radost a věčný pokoj.

3. Jistě i vy půjdete na hřbitovy vzpomenout své mrtvé a projevit jim lásku, která přetrvává i smrt. Přinesete jim na hroby květiny a svíce, hlavně jim však přineste, v duchu společenství se svatými posilu a pomoc svých modliteb. Od našich drahých zesnulých k nám přicházejí slovy jistoty a naděje, že smrtí "se život mění, ale nekončí, hroutí se dům tohoto pozemského vyhnanství a je nám připraven věčný příbytek v nebi". Při vyznávání této pravdy křesťanské víry, obratme se na Nejsvětější Pannu, Matku Spasitelovu i naši, aby orodovala za naše zemřelé a vždy stála po boku každému z nás, ona, "potěšení zarmoucených", "Matka naděje" a "královna všech svatých".

rěče v návěru fr. Otce a uděl rámě své apšt. panu.

Tuto modlitbu dopoledne o fratrech své fr. J.P. a sloužil ve svaté božství náš frater sprochený a blahořečený Leales Arnalds a konig. Školníci učili
katek. škol, Blandine Merkuové a Edita Varsilek a %

Neglect Affectiva

Report of the CIOCC Tax Committee

Ulijky Nišchová z kouze. Když vás žádám, vysvětlete mi, proč

Most states are now in the process of developing a more comprehensive strategy for sex offenders.

Pinsel-pini-tali-pejil asistenho desho Pado Kinnakova
z Ingerlohn. Ez nich püjalo pohi-pejind' pino
a tuban t. Oba.

O poledue jeho kandidat vedlejší je JPK znamenáte p několik
anděl Paříž a pouze s kádou mohou být vedeni. Rikk:

R✓ 1 NOV 1987

305

Mgr. Tomášek:

Uplatnění žen v Církvi.

1a

Naše jednání na biskupské synodě je ~~Koncilium Antenozivního závěru~~.
Pravidelně ~~byl~~ přítomen a to s velkou pozorností Svatý Otec. Velmi od-
povědně ~~zpracoval svou~~ ^{pro většinu nář.} pozornost také otázce uplatnění ženy v Církvi.

Především je ~~existuje~~ třeba, aby si každý dobře uvědomil, že muž a žena, pokud jde o jejich důstojnost, jsou si před Bohem zcela rovní. V tom ohledu Církev vykonala velké sociální dílo, neboť pozvedla ženu z její hluboké poníženosti, ve které ženy většinou musely žít v době před příchodem Kristovým. Taková situace je pro ženy dosud v některých oblastech, kde křesťanství dosud nezakořemilo. Proto je v tom ~~ve~~ ignorance, ~~když~~ ^{ještě} některé ženy mají negativní postoj ke křesťanství. Když ne s hlediska náboženského, pak aspoň s hlediska sociálního měly si být vědomy velkého přínosu křesťanství pro povýšení ženy z jejího dřívějšího hlubokého ponížení.

Pokud jde o rovnost muže a ženy před Bohem, je mi velmi nemile, že již několikrát mne navštívily některé ženy ze Slovenska, žijící v manželství, a velmi si ztěžovaly, že od některých kněží, ale zvlášť z podnětu jednoho z nich se jim ukládá, že vždy a ve všem jsou povinny poslouchat svého manžela.

Vyvolává to u mnohých velké konflikty ve svědomí a pro mnohé z nich je to nervově těžko únosné. Vysvětlil jsem jim to s tím, že nemohu ~~muž~~ ^{muž} zasahovat do jejich diecéze a proto je nutné, aby se obrátili v této záležitosti na svého ordináře.

16 V manželství se stává ~~žena~~ ^{muž} otcem rodiny ~~a senz~~ matkou rodiny. V tom smyslu jsou rozocennými partenry v rodině, mají si vzájemně pomáhat a jednotně spolupracovat při výchově dětí.

Je však otcovství nejen tělesné, ale také duchovní. Podobně i matčství je nejen tělesné, ale také duchovní. Proto může dosáhnout svého životního uspokojení muž, i když se nestane otcem rodiny, ale stane se duchovním otcem pro ty, kteří potřebují pomoc a to v apoštolátě, v charitativní činnosti anebo ještě ve větší plnosti, když se stane knězem nebo řeholníkem.

Podobně i žena může dosáhnout svého životního uspokojení, když se stane duchovní matkou pro ty, kteří potřebují pomoc rovněž v apoštolátě v charitativní činnosti práci anebo ještě ve větší plnosti, když se stane řeholnicí.

Vyskytuji se dotazy, jak je to s možností, aby byly zavedeny v Církvi jáhenky. To potřebuje určité vysvětlení. V listě apoštola

1 NOV 1987

1b 305/2

Neúcta k ženě má však v době současné mnohem vážnější roz-
měry. Nejednou se dovídáme, že v některých oblastech světa jsou dosud
únosy mladých žen a dívek. V tom je jejich největší ponížení. Jsme
však zároveň zdrceni představou o jejich dalším osudu.

Je proto velmi naléhavě potřebné, aby se proti tomu co nejdříve
našly účinnější prostředky, než dosud, aby se této tragedii předchá-
zelo.

Jestliže celosvětové sdružení „Mezinárodní amnestie“ bojuje proti
mučení lidí a terorismu, je nutné založit podobnou světovou organizaci
proti těmto strašným zločinům, které se předají na jednotu.

Je třeba uvést do pohybu velké dílo úcty k ženě a v tom duchu za-
bezpečit účinnou výchovu mravní a to ve všech oblastech! Nejen v ro-
dinách a ve školách všech stupňů, ale i ve filmu, v televizi, v lite-
ratuře, v umění, ve sdruženích mládeže, všude!

Ano, je naléhavě nutné více než dosud pamatovat na nedotknutelnou
důstojnost ženy a to vždy a všude! Zvlášt velkou výzvu k tomu
dává Rok Panny Marie, který právě prožíváme, neboť právě v ní dů-
stojnost ženy dosáhla svého největšího vrcholu!

ústav pro studium
totalitních režimů

1 NOV 1987

305

ého Pavla Římanům v kapitole 16 ve verši prvním čteme: „Doporučuj² vám naši sestru Foibu, jáhenku církevní obce v Kenchreich“.

Je zde zmínka a to plným jménem o této službě žen v prvotní Církvi. Jáhenky pomáhaly při křtu žen, pečovaly o chudé, pocestné a nemocné křesťany, poučovaly dívky a ženy, které se připravovaly na křest přijetí svatosti křtu. Avšak veřejně nekázaly, ani nevykonávaly nějaké liturgické obřady.

V tom smyslu to bylo vyjádřeno také v našem jednání na této synodě: „Žena má být uplatňována co nejvíce ve všech službách v Církvi, ke kterým není nutno mít zvláštní zplnomocnění svěcením“.

Pokud jde o uplatňování žen v Církvi a to zvláště u nás, poslala mi do Říma dopis jedna z našich lékařek, v kterém mimo jiné, píše: „Pro náš stát vidím potřebu laiků pro každá životní údobí člověka, od početí dítěte až po úmrtí. Už v lůně matčině dítě vnímá. Těhotné ženy by měly chpat na „Bohoslužbu slova“. Jestliže dítě, jak je dokázáno vnímá hudbu, oč více bude vnimat slovo Boží!“

Někdy po porodu se stává, že dítě pro nebezpečí úmrtí musí být rychle pokřtěno. Tuto úlohu by měla mít zdravotní sestra. O duchovní růst dítěte od prvních krůčků ba i dříve by měla se měli starat rodiče a kmotř nebo kmotřenka.

Aby se děti věřící děti vyučily tzv. „sexuální výchově“, která je u nás vedena většinou ateisty, měla by existovat „Bohoslužba slova“ pro dospívající hochy a dále pak také pro dospívající dívky, kterou by vedl laik.

Já přicházím často do styku s mládeží, která ví málo z náboženství. Výsledek je ten, že mimo jiné neusále musíme mnohem více pracovat s mládeží vyškolovat, jak škodlivá je interupce, a co to vlastně znamená.

Musíme vysvetlovat, že jde vlastně o vraždu dítěte. Vidíme, že většinou jde o děvčata, nejsou přímo nevěřící, ale do života nejsou duchovně vybavena. Mnoho z nich by rádo věřilo, ale není, kdo by jim udělal jasno v tápání a posvítil jim na cestu. Jík bych byla ráda, kdybych je mohla někomu svěřit! Kněží je málo a jsou zaneprázdněni. Proto je velmi důležité konat pro mládež „Bohoslužbu slova“.

Pro střední věk jsou důležití věřící laici na precovištích. Velmi důrazně bych chtěla připomenout: My všichni věřící si musíme uvědomit, že odpovídáme za naše okolí Bohu! To znamená: Co věřící, to misionář!!

Pro nemocné by měl existovat v každé ulici laik, který by je navštěvoval a zavčas upozornil kněze, který by jim posloužil sloužit sestrami a to dříve, než budou odvezeni do nemocnice, kde je to spojeno s některými problémy.

1 NOV 1987 305/4

K tomu dodávám: V našem životě a také v našem apoštolátě velmi na to myslíme, a to zvláště v tomto roce Panny Marie, který právě osobní pro prožíváme, že nejdokonalejší vzor pro nás duchovní život i dříve nás apoštolát je naše společná duchovní Matka Panna Maria. Proto je velmi důležité, abychom ~~brali~~ ^{mohli v} rukou denně růženec a nosili medajli Panny Marie Ustavičné Pomoci.

Jen tak můžeme prožívat radostnou skutečnost, že i na nás se plní to, co Panna Marie ^{počet} slíbila ve Fátimě: „Mé Srdce Neposkvrněné zvítězí!“

V tom duchu vás všechny velmi srdečně pozdravuji

a zplna srdce Vám všem žehnám

ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha Svatého".

J. Jan. Brnášek

11/5

Atto

ústav pro studium
totalitních režimů

2 NOV 1987

2 - 306/2

je jím říkáno v českých
za manuální Cöl.

seděl mezi kardinálem Ratzingerem a anglickým kardinálem Humem přímo naproti svatému Otci za předsednickým stolem synodální auly. Je živým symbolem nejen pro Čechy, ale jak jsem mohl zřetelně vyčíst ze drobných známk pozornosti ze strany ~~svých~~^{biskupů} spolubratří v průběhu celé synody. Překladatelská kabina nad aulou, kde jsem po dobu zasedání seděl, k tomu dává výtečnou příležitost.

I jej návštěva ze zahraničí potěšila a byla mu alespoň malou příležitostí poukázat na zápas českých katolíků, kněží i laiků, díky kterým, jak řekl Msgre Vilnet novinářům po návratu do Francie, církve v Československu nezkomírá, její život není jen pouhým dohasínajícím přežíváním, ale skutečným, plným životem církve bojující, se všemi příslušnými tužbami a obětmi. Msgre Vilnet potvrdil rostoucí zájem o Kristův ideál mezi mladou generací u nás, a připomenul také nesnadnou situaci ~~u nás~~^{van} a boj církve o znovunabytí ztracené náboženské svobody. v zemi. Mezi výslovně uvedenými body se ve SNOPU objevují nesnáze při výchově kněžského dorostu a při vyjednávání o obsazení dlouhá léta uvolněných biskupských stolců, ke kterému podle jeho slov nedochází pro nepřekonatelný odpor československé strany vůči všem kandidátům, které navrhuje Vatikán.

Francouzský tisk, a to nejen katolický, živě reagoval bezprostředně po návštěvě na celou událost a vyprovokoval dokonce reakci v českém a slovenském tisku, jak jsme o tom mluvili minulou neděli. Oficiální československá verze se ovšem diametrálně liší od toho, co o obsazování biskupství řekl Msgre Vilnet.
např.

Na francouzskou biskupskou konferenci se obrátili také francouzští katolíci - jak vidět, nepatrí zájem Francouzů o Československo tak docela jen minulosti! - a ptají se co mohou, nejdříve udělat pro své české a slovenské sámi, a ~~že~~^{že} žádají své biskupy, aby pokračovali v tomto nesnadném dialogu a posilovali pouta mezi oběma místními církvemi. Právě v chudé francouzské církvi - chudé materiálně, finančně ale i na kněžská a řeholní povolání - roste v posledních letech význam činnosti křesťanských laiků, o které rokovala právě ukončená synoda zde v Římě. Roste nejen uvnitř každé místní církve, ale také ve vztazích mezi těmito církvemi. A zatímco návštěva francouzského biskupa v Praze je skutečnou mimořádnou událostí, jsou návštěvy mezi křesťanskými laiky přece jen snazší a hojnější, a ~~že~~ uhlédově slibují.

Tak jen hovor a věčné kasky - na všeck užorných,

P. Kolář:

Msgre VILNET v Praze

2 NOV 1987

306/1

Po patnácti letech čekání a několika bezvýsledných pokusech o získání vstupního víza mohli nekterí v srpnu trvale konečně někteří představitelé západoevropského katolicismu navštívit Prahu, kam je už po léta zve na návštěvu otec kardinál Tomášek. Žije ovšem v zemi, kde si své hosty nemůže člověk vždycky vybrat, a hlavně - kde katolíci jakoby nebyli dost doma, aby si mohli pozvat koho chtějí. A tak je ta kratičká, jen osmačtyřicetihodinová návštěva, skutečnou událostí. Vízum bylo hostím uděleno až v posledním okamžiku a vlastně bylo pro ně překvapením. Francouzský episkopát zastupoval předeším Msgre Vilnet, biskup ze severofrancouzského průmyslového města Lille, který je v současné době také předsedou francouzské biskupské konference. Pozorovatelé si povšimli předeším nepřítomnosti pařížského arcibiskupa, kardinála Lustigera, který se bezvýsledně pokoušel o vstupní vízum do Československa zvláště při příležitosti výroční pouti na Velehrad v roce 1985. Na otázky zvědavých novinářů po návratu z Prahy tedy odpověděl předeším Msgre Vilnet, který právě končí svůj pobyt zde v Římě, kde početný francouzský episkopát spolu s lyonským kardinálem zastupoval na biskupské synodě, která skončila včera, jak jste se mohli dozvědět z našich zpráv.

Západoněmečtí a francouzští hosté strávili celou osmačtyřicetihodinovou návštěvu kardinála Tomáška v Praze, v společnosti našeho otce kardinála a jeho spolupracovníků. Jak uvádí týdeník SNOP, který nemá nic společného s obilím, ale je zkratkou pro Secrétariat National de l'Opinion Publique, tedy orgánem celonárodního výboru pro veřejné mínění ve Francii, byla návštěva oboustranně zajímavá a užitečná. Pro české katolíky je povzbuzením, zcela ve smyslu výzvy nynějšího sv. Otce na adresu západních církví, aby nezapomínaly na křestany v zemích, kde je jim upírána částečně nebo zcela náboženská svoboda; západní hosté si na oplátku odváželi dojmy z překvapivé vitality uvnitř české církve, tak znevažované a omezované i ve svých nejelémentárnějších životních projevech. A nejde jen o osobnost otce kardinála, váženého doma i v zahraničí, jak to můžeme vidět při každé příležitosti. Poslední v řadě byla právě jeho účast na synodě, kde

Jan
Dr. ~~Jan~~ Matějka (sekretář české liturg. komise)

Zanedlouho budeme mít v rukou český breviář

I

Přiblížila se dlouho očekávaná chvíle, kdy se v našich rukou objeví české breviářové texty, které prošly řádným schvalovacím řízením a byly římskou kongregací pro bohoslužbu prohlášeny za oficiální liturgický text.

České znění denní modlitby církve jsme měli připravené už delší dobu. Věděli jsme však, že se připravuje druhé vydání latinské předlohy s několika rozsáhlejšími úpravami a změnami. Bylo proto rozumné počkat, až bude hotové toto druhé vydání. Když se v roce 1985 objevil jeho první svazek, upravili jsme podle něho náš český text a předložili ho k potvrzení kongregaci pro bohoslužbu. Tam nám vyšli velmi ochotně vstříc a dali nám k dispozici tiskové obtahy dalších připravovaných svazků. Tak jsme mohli hned v následujícím roce předložit k potvrzení i zbývající texty. A protože jsme také od Sekretariátu pro věci církevní při ministerstvu kultury obratem obdrželi už dříve přislíbený souhlas k vydání této liturgické knihy v zahraničí prostřednictvím Apoštolského stolce a k bezcelnímu dovozu tohoto dárku, mohlo se začít tisknout.

Koncem letošního roku bude hotový první samostatný svazek, obsahující v plném rozsahu všechny texty pro celý rok kromě té části denní modlitby církve, při níž se čtou delší úryvky vybrané z biblických textů a ze spisů církevních otců nebo světců, jejichž památku se v ten den slaví. To znamená, že v tomto samostatném svazku budou všechny texty pro ranní chvály, pro modlitbu uprostřed dne, pro nešpory a pro modlitbu před spaním. Modlitba každé z těchto částí trvá asi deset minut - tj. celkem čtyřicet minut denně.

Podle předběžného průzkumu je zřejmé, že těch, kteří jsou připraveni věnovat těchto čtyřicet minut denně rozhovoru s Bohem, je mnohem víc, než bude možné z tohoto prvního vydání uspokojit. Aby se na ně na všechny dostalo, potřebovali bychom místo deseti tisíc alespoň sedmdesát tisíc výtisků. Víme ovšem dobře, že i těch deset tisíc výtisků představuje obrovskou finanční částku, a jsme za tento dár velmi vděčni. Usilovat o získání této bohoslužebné knihy jenom proto, aby se někdo mohl pochlubit, že ji má ve své knihovně, bylo by vážným proviněním vůči těm, kdo se z ní chtějí, ne-li pravidelně, tedy alespoň velmi často modlit.

Tato kniha je v plném a pravém slova smyslu knihou bohoslužebnou. Je to denní modlitba církve, tj. všech těch, kdo jsou přijetím svátosti křtu spojeni s Kristem a jejichž přivtělení ke Kristu je potvrzeno a upevněno přijetím svátosti biřmování. Tito všichni konají touto modlitbou společnou bohoslužbu církve. A to i tehdy, modlili se

ji sami. Protože i tak se modlí ve společenství s ostatními a připojují se k těm, kdo v tu chvíli - ať ve dne nebo v noci - někde na různých místech ve světě v zastoupení všeho Božího lidu udržují touto modlitbou nepřetržitý kontakt lidstva s Bohem.

Kromě samostatné jednosvazkové úpravy se počítá s kompletním vydáním denní modlitby církve pro ty, kdo tuto modlitbu konají jako uloženou povinnost, tj. pro kněze, jáhny a řeholní osoby. Toto kompletní vydání má být hotové koncem příštího roku. Tři základní svazky budou mít stejný rozsah jako latinské vydání: první pro dobu adventní a vánoční, druhý pro dobu postní a velikonoční a třetí pro liturgické mezidobí. Pouze biblická a patristická čtení pro liturgické doby budou vydána samostatně v pěti přiložených sešitech. K takovému rozdělení jsme se rozhodli proto, že v blízké době bude dosavadní latinský text doplněn dvouletým cyklem obojích čtení pro všechny liturgické doby. Plánované rozdělení biblických čtení bylo zveřejněno už před několika roky a výběr patristických čtení je už také téměř hotový. Při našem rozdělení textů bude tedy stačit, abychom přiložené sešity se čteními nahradili dvěma cykly nových; a základní tři svazky budou moci zůstat beze změny. Podobným způsobem je uspořádáno též německé vydání.

Denní modlitba církve se jako modlitba liturgická svým uspořádáním i obsahem poněkud liší od ostatních způsobů modlitby, kterou konají jednotliví věřící za sebe nebo za druhé. Proto jsem se rozhodl v několika následujících úvahách upozornit alespoň na některé charakteristické vlastnosti a zvláštnosti tohoto způsobu modlitby.

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Falešná vlna Dr. Jana Matyby

Mohouste v našem článku vidět výstřední

Popadni o tom: „proč a jak se nachází trojice liturgické texty.“

ústav pro studium totalitního režimu

Den v pondělí krátce po poledni JP II přijal v audienci Almu Paoli, posluchač (v počtu 7000), které se měřiteli vzdáleného sluchání mluvila Arnolda, sedící Blady Kestensová a Alby Kirschová z hangu kteří rozhýbali řádky. Svobce v katedrále proslunět vyrovnal pohledy krov mojí blechoviny, který vzdoruje vrose i pro člověka dnu doby. Audiace se měřiteli i slucháčkům zazářila slov. křiž. řádků, které mlují do RDC ne blechoviny. V 18 hod včera jeho JP II. obnáší min. sr. a kryptu řádku. Vzítky na remízku papíru.

Vatikán: Dnes v úterý po poledni Jan Pavel II. přijal ve společné audienci biskupy ze západoafrické republiky Senegal v rámci kanonické návštěvy ad limina, v čele s arcibiskupem hlavního města Dakaru, kard. Thiandumem. Sv. Otec v příležitostném projevu připomněl, že v jejich vlasti jsou katolíci pouze menšinou, avšak získali si již všeobecné sympatie mezi obyvatelstvem. Poukázal též na obtíže, s nimiž se setkávají při své evangelizační činnosti, jako např. obrana proti pronikající materialistické ideologii. Doporučil jim, aby věnovali pozornost a péči především mládeži a rovněž výchově svých kněží, kteří mají být pro všechny příkladem.

Včera o svátku všech věrných zemřelých Jan Pavel II. sloužil ve vátikánských kryptách zádušní mši sv. za své předchůdce. Byl přítomen větší počet kardinálů a biskupů a asi 200 osob.

Rím: Na salesiánské universitě ve Věčném městě skončilo včera studijní symposium o klasické, tj. řecké a latinské kultuře a jazyčích svolané při příležitosti 25. výročí apoštolské konstituce Jana XXIII. "Veterum Sapientia". Diskutovalo se mezi jiným o dalším vyučování latiny a řečtiny na středních školách. Uvedeného symposia se zúčastnilo přes 600 osob z řad profesorů a také studentů.

NDR: Kard. Joachim Meissner posvětil minulou sobotu nový farní kostel ve východním sektoru Berlína, zasvěcený Proměnění Páně. Nová farnost má asi 2.000 věřících. Všech katolíků v NDR je asi milion 200.000 oproti více než 8 milionům protestantů. Kard. v projevu poděkoval zejména západoněmeckým katolíkům za jejich hmotnou pomoc. Kard. Meissner je arcibiskupem celého Berlína, má však katedrálu a residenci v jeho východním sektoru.

Rím: Koncem tohoto měsíce proběhne v koleji Nejsv. krve Páně v pořadí již šestý studijní týden na téma "Krev a antropologie. Cílem těchto týdnů o krvi jako symbolu v bibli, dějinách civilizace a v křesťanské literatuře se zvláštním ohledem na nejsvětější krev Páně a jejím významu pro lidskou spásu.

Francie: Od zítřejší středy až do 10. listopadu bude zasedat v Lurdech místní biskupská konference za účasti jejich 121 členů. Biskupové se mezi jiným vyjádří o ustavení francouzské "Rady církví", jež má podpořit další ekumenickou spolupráci s protestanty a pravoslavnými kteří již dali svůj souhlas k jejímu zřízení. Při zasedání budou rovněž zvoleni nový předseda a místopředseda biskupské konference.

3 NOV 1987

Nicaragua: Podle došlých tiskových zpráv arcibiskup hlavního města Managuy kard. Obando y Bravo údajně prohlásil, že místní církev možná zreviduje svou účast v komisi celonárodního usmíření, jejímž je předsedou. Důvodem je nový postoj sandinistické vlády, která odmítá plnit podmínky mírové dohody pro Střední Ameriku, dokud protivládní partyzáni budou dostávat pomoc od cizích zemí. Uvedená komise se má znova sejít zítra ve středu.

X Řím: Ve dnech 7. až 9. listopadu se bude konat druhé setkání nositelů Nobelových cen, kteří budou debatovat na téma: Věda a člověk ve všech svých rozměrech. Účastníků bude celkem 15. Setkání bude předsedat býv. vídeňský arcibiskup kard. König, který též pronese úvodní projev. Bude se též jednat o zřízení zvláštního domu v Římě, kde by se mohli scházet vědci, náboženští a hospodářští představitelé k diskusím o otázkách, týkajících se člověka po všech jeho strárách. Tato setkání svolává zatím mezinárodní nadace "Nova Spes" założená kard. Königem.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

R.V. kaud. Tomášík

naší

X svatořečení / blahoslavené Anežky České .

3 NOV 1987

1 307/3

S radostí vám sděluji, že svatořečení naší blahoslavené Anežky se již velmi přiblížilo. Prefekt kongregace pro svatořečení kardinál Pietro Palazzini mi řekl, že práce pro její svatořečení na kongregaci už jsou v závěru. Budou ukončeny ještě letos a pak bude všechno předloženo Svatému Otci ke schválení, takže v příštím roce můžeme očekávat ~~její tak významného~~ svatořečení.

Je touhou nás všech, aby to vykonal Svatý Otec u nás. Poněvadž je hlavou nejen Církve, ale také státu vatikánského - Citta del Vaticano - Města Vatikán-, proto je nutné, aby byl pozván od hlav našeho státu. Proto až bude ~~určena~~ po vzájemné dohodě mezi námi a Svatým Stolcem upřesněna doba jejího svatořečení, podám v této záležitosti našemu p. prezidentovi, aby k této příležitosti pozval Svatého Otce k nám.

Naši blahoslavenou Anežku znala téměř celá Evropa ještě v době, kdy ještě Žila. Bylo to pro její rozhodnutí zříci se koruny královské i císařské, aby mohla sloužit v naprosté chudobě, čistotě a poslušnosti v nejhlobším ~~nej~~ vnitřním sjednocení s Kristem.

Náš historik František Palacký našel ve vatikánských archivech serii papežských listů jí zaslanych, které vedle známých dopisů sv. Kláry dokazují její proslulost v cizině. Jiný náš historik Josef Peškar napsal, že blahoslavená Anežka náleží mezi nejušlechtilejší zjevy českých dějin.

Historie ji obdivuje pro hluboké přesvědčení náboženské a nesmírnou mraví sílu schopnou i největších obětí. Naše doba v ní vidí příklad důsledného života podle evangelia. Dosvědčuje to zvláště úplné vítězství ducha nad hmotou a nezítnou, velkorysá služba bližním. Duchovní dědictví těchto ideálů se ukazuje v nespočetných památkách vytvořených k její poctě.

Její matka, když ji ještě nosila v sobě měla prorocký sen, jako předzvěst jejího budoucího života. Zdálo se jí, že vstoupila do komaty, kde se

totalitních režimů

3 NOV 1987

307/4

... uchovávaly její velmi mnohé drahocenné šaty. Když se na ně dívala, viděla mezi nimi tuniku a plášt barvy šediné a provaz, jímž se opasávají sestry řádu sv. Kláry.

Když se tomu divila, že se to dostalo mezi její drahocenné šaty, uslyšela hlas: „Nediv se, neboť dítě, které nosíš, bude nosit takový oděv a bude světlem celého českého národa!“

Ano, blahoslavená Anežka Přemyslovna nám zahechala velké duchovní dědictví! Právě na toto duchovní dědictví ukazuje Apoštolský list Sv. Otce Jana Pavla II., který nám poslal k příležitosti sedmistroletého výročí ~~úmrtí~~ ~~nejvýznamnějšího~~ ke dni 2. března v roce 1982.

Papež Jan Pavel II. probírá nejprve stručně její život a pak se soustřeďuje na její ctnosti. ~~a~~ Přitom klade zvlášť velký důraz na její obětavou službu všem potřebým.

V tom duchu Sv. Otec píše: „Láska planoucí v jejím srdci ji nedovo-lovala uzavírat se do neplodné samoty, ale vedla ji k tomu, aby se dala o služeb všem potřebným. Proto pečovala o nemocné sestry, ~~a~~ o malomocné, ~~a~~ o postižené nakažlivými chorobami, prala jim šaty a v noci je vy-spravovala. ~~a~~ Tak dokazovala, že stavba jejího duchovního života stojí na pevném základě pokory. ~~Tím~~ se stala matkou nuzných a žila ve vděčné paměti pražských chudých a prostých po staletí.“

Činorodou lásku odůsevňovala její modlitba soustředěná na utrpení Kristovo. Trpící Kristus byl pro ni projevem nejvyšší lásky a jeho kříž jí byl posilou zvlášť v posledních letech jejího života, kdy hrádinně a bez náruku snášela neštěstí, křivdy, chudobu i nemoci, a tak následovala Krista až do konce.

Milovala samotu. V ní se oddávala modlitbě a rozjímání a během nich často přicházela do duchovního vytržení. Se spolusestrami nemluvila mnoho. A když mluvila, její slova byla prodchnuta láskou ke Kristu a touhou po nebi, takže jen ztěží zakrývala své slzy. Úctu k Eucharistii uchovávala jako vzácné dědictví Františkovo a Klářino. Její ~~úcta~~ zásluhou tato úcta později vyvrcholila touhou po denním svatém přijímání. Co však říká tato vaše blahoslavená vám, kteří žijete v její zemi v dnešní době? Především stojí před vašimi zraky jako vzor dokonalé ženy, která umí uskutečňovat své poslání ve velkorysé a nezíštné službě otevřené všem.... Anežka dokázala, že ~~panenský~~ panenství zasvěcené Bohu dokáže osvobození srdce a tím je zaněcovat k lásce vůči Bohu i všem lidem. ~~a~~ Vydala svědec, že Boží království a jeho spravedlnost jsou drahocennou perlou, která stojí za to, aby se jí dala přednost před jakýmkoliv jiným byt sebecennějším pokladem, protože je jedinou nepomíjející hodnotou....“

3 NOV 1987

307/

3 identita,

Zde jsou kořeny vaší národní kultury. To je vaše duchovní totožnost. Střeze si žárlivě toto dědictví, předávejte je neztenčené svým dětem. Kéž vám při tom pomáhá z nebe blahoslavená Anežka, tak jak svou přímluvou přispívala už tolika geberacím před vámi během počnuté minulosti vaší vlasti".

Tato slova Svatého Otce jsou velkou připomínkou a zároveň výzvou do našich řad. Proto s velkou radostí a horlivostí pokračujeme na cestě, kterou nám ukázala naše blahoslavená Anežka a také v modlitbách a obětech v přípravě na její již blízké svatořečení.

V tom duchu jsem s vámi,
všechny vás velmi pozdravuji
a zplna srdce vám všem žehnám
ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

Fr. Stan. Beneš

844

RadioVaticana.cz
česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Hlavní promluva sv. Otce při gen. audienci

1. Přejděme stručně znovu náměty katechetí o Ježíši jako "Synu člověka", který se však současně dává poznat jako opravdový "Syn Boží" /když říká/: "Já a Otec jsme jedno". Slyšeli jsme, že sám na sebe vztahoval Boží jméno a vlastnosti; mluvil i o své božské preexistenci v jednotě s Bohem Otcem /a také s Duchem svatým, jak to vysvětlíme v následujícím katechetickém cyklu/; připisoval si rovněž moc nad Zákonem, který Izrael dostal od Boha Mojžíšovým prostřednictvím ve Starém zákoně /jak je to patrné především v Horském kázání/ a spolu s touto mocí na sebe vztahoval i další, tj. odpoutět hřichy a vynést definitivní soud nad svědem a skutky všech lidí. Konečně učil jako někdo, kdo k tomu má moc, žádal, aby věřili jeho slovům, žádal, aby ho násleovali až na smrt a jako odměnu za to sliboval věčný život. Když jsme došli až k tomuto bodu, máme již k dispozici všechny prvky a důvody, abychom mohli potvrdit, že Ježíš Kristus zjevil sám sebe jako toho, jenž zakládá Boží království v lidských dějinách.

2. Půda pro zjevení Božího království byla připravena již ve Starém zákoně, zejména ve druhém údobí izraelských dějin, jak je obsaženo ve vyprávění proroků a v žalmech, kde se mluví o době po návratu z vyhnanství a o jiných bolestných zkušenostech vyvoleného lidu. Připomínáme zejména, že v hymnech žalmistů Bůh je králem veškeré země a panuje nad národy; je v nich i jásavé uznání: "Tvoje království je království všech věků, tvoje vláda přečká všechna pokolení". Prorok Daniel opět mluví o "království, které nebude nikdy zničeno, naopak rozdrtí a učiní konec všem ostatním královstvím, avšak samo zůstane navěky". Tomuto království dá vzniknout Bůh na nebesích /proto se mu říká nebeské, Boží království/, zůstane vždy pod Boží vládou a "nebude předáno jinému lidu".

3. Ježíš z Nazareta se zařazuje do této starozákonné tradice a jejího pojetí. Již od počátku svého mesiášského poslání hlásá právě toto /tj. Boží/ království: "Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království". Tímto způsobem Ježíš přebírá jeden z motivů toho, co Izrael stále očekával, dává však nové zaměření eschatologické naději, narýsované již v posledním starozákonnému údobí; hlásá totiž, že její počáteční naplnění je už zde na zemi, poněvadž Bůh je Pánem dějin; je ovšem jisté, že jeho království má své konečné naplnění mimo čas, avšak počíná se uskutečňovat již zde na zemi a v určitém smyslu se rozvíjí

"uvnitř" dějin. Z tohoto zorného úhlu Ježíš hlásá a zjevuje, že se naplnil čas starých příslibů, očekávání a nadějí a že se "přiblížilo" Boží království; ba je dokonce již přítomné v jeho samotné osobě?

4. Ježíš Kristus nejenže učí o Božím království a činí z něho ústřední pravdu svého učení, nýbrž přímo nastoluje toto království do ~~dějin Izraele a~~ ~~všech~~ veškerého lidstva. A právě v tom se zjevuje jeho Boží moc, ~~a~~ ^{jeho} svrchovanost nad vším, co existuje v čase a prostoru a nosí v sobě znaky jak původního, starého stvoření, tak i svého povolání stát se "novým stvořením". V tomto novém tvorstvu - v Kristu a pro Krista - je potlačeno vše, co je prchavé a propadá zkáze a je v něm naopak provždy stanovena skutečná hodnota člověka i všeho stvořeného. Je to jedinečná a věčná moc, kterou Ježíš Kristus - ukřižovaný a zmrtvýchvstalý - na sebe vztahuje, když končí své pozemské poslání a prohlašuje před apoštoly: "Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi" a silou této své moci jim nařizuje: "Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Duchha svatého a učte je zachovávat všecko, co jsem vám přikázal. Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa".

5. Dříve než dospěl k tomuto definitvnímu prohlášení a zjevení Boží moci, kterou má jako "Syn člověka", Ježíš již předtím častěji hlásal, že Boží království už přišlo na svět. Dokonce ve sporech s protivníky, kteří neváhají přikládat Ježíšovým dílům čábeleskou moc, Ježíš vyvrací jejich námitky argumentací, kterou pak uzavírá tímto tvrzením: "Jestliže však já vyháním zlé duchy prstem Božím, pak už k vám přišlo Boží království". V něm a skrze něho tedy nabývě konkrétní rysy duchovní prostor Boží vlády; Boží království tak vstupuje do dějin Izraele a všeho lidstva a Ježíš je schopen zjevit je a dokázat, že On má moc rozhodovat o jeho uskutečňování. Dokazuje to např. vyháněním zlých duchů a tím znovu dobývá pro Boha veškerý psychologický a duchovní prostor.

6. I závěrečný a konečný úkol, který ukřižovaný a zmrtvýchvstalý Kristus ukládá apoštolům, připravil On sám ve všech ohledech. Klíčovým rysem této přípravy bylo povolání apoštolů: "A ustanovil jich dvanáct, aby byli s ním a aby je posílal kázat, a to s mocí vyhánět zlé duchy. Mezi těmito dvanácti Šimon Petr se stává nositelem zvláštní moci týkající se Božího království: "A já ti říkám:

4 NOV 1987

87 308/3

Ty jsi Petr, tj. Skála, a na té skále zbuduji svou cíkev a pekelné mocnosti ji nepřemohou. Tobě dám klíče od nebeského království; co svážeš na zemi, bude svázáno v nebi, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno v nebi", Kdo mluví tímto způsobem, musí být jistě přesvědčen, že má plnou moc nad tímto královstvím a že může svěřit jeho klíče svému představiteli a náměstku, který má podobnou a ještě větší moc než ten, kterého nějaký pozemský král ustanoví svým místodržícím nebo ministerským předsedou.

T 7. Tímto zřejmým Ježíšovým přesvědčením se vysvětluje, proč On sám, během veřejné činnosti mluví o svém nynějším a budoucím díle jako o novém království, které uvádí do lidských dějin, a to nejen jako hlásanou pravdu, nýbrž i jako živou skutečnost, která se rozvíjí, roste a dává kvasit všemu lidskému těstu, jak o tom čteme v podobenství o kvasu. Toto a ještě jiná podobenství o Božím království dokazují, že bylo nejen Ježíšovou ústřední myšlenkou, nýbrž i podstatou jeho mesiášského díla. Ježíš si přeje, aby pokračovalo dále v dějinách i po jeho návratu k Otci prostřednictvím viditelného zřízení, jehož hlavou bude Petr.

C 8. Zřízení takovéto struktury Božího království je spojeno s tím, jak je Kristus předává apoštolům, které si sám zvolil: "A já vám odkazují /někteří překládají předávám/ královskou vládu, jako mně ji odkázal můj Otec. Toto odkázání království je zároveň i posláním: "Jako jsi mne poslal do světa, tak jsem i já poslal je do světa". A po zmrtvýchstání, když se zjevuje apoštolům, Ježíš opakuje: "Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás... Přijměte Ducha svatého: komu odpustíte hříchy, těm jsou odpuštěny, komu je zadržíte, jsou zadrženy. Povšimněte si jedné věci: v Ježíšově myšlení, v jeho mesiášském díle i v tom, co uložil apoštolům, nastolení Božího království na tomto světě je těsně spojeno s jeho mocí zvítězit nad hříchem, zrušit Satanovu moc ve světě i v každém člověku. Je tedy svázáno s velikonočním tajemstvím, s Kristovým křížem a zmrtvýchvstáním: Agnus Dei qui tollit peccata mundi - Beránek Boží, který snímá hříchy světa. Jako takové se pak dále rozvíjí v historickém poslání apoštolů a jejich nástupců. Nastolení Božího království má tedy své základy v usmíření člověka s Bohem, jež bylo dovršeno v Kristu a skrze Krista ve velikonočním tajemství.

9. Uvedení Božího království do lidských dějin je též účelem a cílem povolání a poslání apoštolů - a tím i církve - na celém světě

Ježíš věděl, že toto jejich poslání - stejně jako jeho vlastní mesiášské poslání - vzbudí silný odpor a bude narážet na překážky. Již ve dnech, když poprvé rozeslal apoštoly, aby vyzkoušel jejich spolupráci, Ježíš je varoval: "Já vás posílám jako ovce mezi vlky. Buďte tedy opatrní jako hadi a bezelství jako holubice". V Matoušově evangeliu je zhuštěným způsobem vyjádřeno i to, co Ježíš hned nato řekl o jejich budoucím osudu:; vrací se pak k tomu v jedné z posledních polemických diskusí s farizeji a vykladateli zákona; kde zdůrazňuje: "Hleďte, proto k vám posílám prroky, moudré lidi a vykladatele Písma. Některé z nich zabijete a ukřižujete, jiné budete ve svýcg synagogách bičovat a pronásledovat z města do města". Takový byl ostatně již dříve i osud proroků a jiných starozákonních osobností, jak se na to v uvedeném textu naráží. Ježíš však dával svým následovníkům i jistotu, že jejich i jeho dílo všechno přetravá: a brány pekelné ji nepřemohou. Navzdory odporu a protikladům, s nimiž se setkává ve svém historickém vývoji, Boží království, uvedené na svět jednou provždy samotnou Boží mocí skrze evangelium a velikonoční tajemství Božího Syna, bude vždy poznamenáno nejen znameními jeho utrpení a smrti, nýbrž i pečetí jeho Boží moci, jak zazářila při zmrtvýchvstání. Dokazují to ostatně dějiny. Avšak jistota apoštolů a všech věřících je založena na zjevení Boží moci historického, eschatologického a věčného Krista. II. Vat. koncil o tom učí: "Kristus vstoupil do slávy svého království, když byl předtím poslušný až k smrti, a proto jej Otec povýšil. Jemu je všechno podřízeno až do chvíle, kdy on vše podřídí Otci, aby pak ve všem vládl jedině Bůh".

Mám pozdrav a srdečné objetí i pro vás, drahí nemocní bratři a sestry! Přišli jste sem na audienci po cestě, která si od vás vyžádala oběti. Buďte vítáni! Kéž ke každému z vás, k vašim rodinám i ke všem osobám, které vám jsou blízké, dospěje má vzpomínka a ujištění, že se za vás modlí. Víte, že s vámi počítám, s vaším životem ve víře a lásce i s vaší schopnosti stále doufat. Kéž vás Panna Maria potěší a posílí ve všech zkouškách. Vám všem platí mé požehnání.

*Ma na nás všechny přijeme k Otcí k jeho požehnání
i jinému vás požehnání, bojnost Bohu věřit
a požehnání jinému tak odpovídá všechnu věřbu*

Vatikán: Dnes ve čtvrtku v poledních hodinách Jan Pavel II. přijal v hromadné audienci asi 400 účastníků pouti Eucharistického hnutí francouzské mládeže do Říma. V promluvě k nim sv. Otec splně scházal jejich přesvědčení, že eucharistie se má pro křesťana stát středem celého života. Znovu je též ujistil, že církev spoléhá na jejich velkodušnou odpověď Kristu a jeho hlasu.

Sv. Otec zřídil novou diecézi ~~XXII~~^{Juticalpa} ve středoamerické republice Honduras. Jejím prvním biskupem jmenoval mons. Muldoona.

V dnešních soukromých audiencích sv. Otec přijal postupně 10 v Římě sídlících kardinálů a 6 biskupů ze západoafrické republiky Ghana, kteří konají v Římě janonickou návštěvu ad limina.

Ve Vatikánu probíhá v těchto dnech vědecké symposium na téma: "Moderní pojetí ochrany životního prostředí". Připravila je Papežská akademie věd a účastní se jej odborníci z 11 zemí.

Rovněž v Římě zahájila dnes ve čtvrtku své valné zasedání mezinárodní podpůrná organizace "Pomoc trpící církvi" /Kirche in Not/ za účasti 50 delegátů z 12 různých států.

Spojené státy: Kongresu byla v těchto dnech předložena petice žádající o zásah americké vlády v Sovětském svazu. Jeho cílem má být navrácení starobylé katedrály ve Vilně litevským katolickým věřícím. Uvedená katedrála byla před více než 30 lety přeměna v uměleckou galerii. V žádosti se naléhá, aby katedrála byla navrácena svému původnímu účelu již v příštím roce 1988, na který připadá 600. výročí jejího trvání. Proto je též všeobecně považována za kolébku křesťanské víry na Litvě. Místní věřící žádají též o navrácení chrámu sv. Kazimíra ve Vilně, v němž bylo zřízeno ateistické museum a chrámu Panny Marie Královny míru v Klaipedě, který nyní funguje jako koncertní síň. Petici o navrácení uvedených tří chrámu podal sovětské vládě již před dvěma lety zvláštní náboženský litevský výbor v čele s apoštolským administrátorem v Kaunasu mons. Juozasem Preikasem.

- Přijeli iste rozhovor s Otcem Františkem Novákem.
z Washingtonu.
- Posloucháte vatk. rozhovor.
- Kardinalový report.

Dr Matějka

- 3 -

Proč a jak se začaly tvořit liturgické texty

II

Denní modlitba církve je součástí oficielní společné bohoslužby - tj. liturgie - celého společenství církve. Texty, kterých se při ní užívá, jsou tedy texty liturgické. Abychom správně pochopili, čím se liší od jiných textů, bude užitečné věnovat trochu pozornosti nejprve tomu, jak se liturgické texty začaly tvořit.

Když apoštolové zůstali sami, začali vzpomínat na chvíle a události, které prožili s Ježíšem, zvláště na ty poslední. Dobře si pamatovali slova, která jim Ježíš řekl na rozloučenou, když s nimi naposledy večeřel: "To čiňte na mou památku."

Neměli sice dokumentární záznam na magnetofonovém pásku, ani stenografický protokolární zápis, ale vzpomínalo se jim velmi snadno. Vždyť na to, co s Ježíšem prožili, se hned tak nezapomíná.

Shromažďovali se, aby opakovali to, co jim Ježíš odkázal při poslední večeři, a vzpomínali na události z jeho života. Věděli, že nevzpomínají sami. Ježíš jim přece řekl: "Kde jsou dva nebo tři shromázděni ve jménu mé, tam jsem já uprostřed nich." Je tedy s nimi. Vzpomínají ve spojení s ním. Když ~~ten~~, kdo shromázdění předsedá, ~~nebo~~ ~~ten~~, kdo ~~předstírá~~, pronáší Ježíšova slova, propůjčuje vlastně svá ústa a svůj hlas, aby Ježíšova slova mohla ve shromázdění slyšitelně zaznít. Ježíš vzpomíná spolu s nimi, vždy znovu k nim promlouvá, a tak jim zpřítomňuje společně prožité události.

Počet křesťanů se však brzy začal zvětšovat. Přicházeli mezi ně lidé, kteří Ježíše osobně nepoznali. Bylo třeba nejprve jim o něm vyprávět a seznámit je s tím, co dělal a říkal. Teprve potom byli schopni vzpomínat spolu s ostatními. Začaly se objevovat první písemné záznamy, aby se mohla křesťanská bohoslužebná shromázdění konat i bez účasti těch, kdo Ježíše znali ještě z přímého osobního setkání.

Základním posláním křesťanského bohoslužebného textu bylo tedy od počátku připomínat a zpřítomňovat události ze života Kristova, a tak umožňovat jejich společné znovuprožívání. Kromě toho byly ovšem pro Kristovu církev bohoslužby vždy zároveň také příležitostí k živému dialogu s Bohem a pro mnohé často i jediným zdrojem náboženského poučení.

Uvědomíme-li si tuto skutečnost, nepřekvapí nás trvalá myšlenková i formální závislost bohoslužebných textů na textech biblických. Tato závislost je tak těsná a tak hluboká, že zatímco ve východních oblastech, kde se křesťanství setkávalo s národy schopnými pořídit

si překlad Písma svatého, vznikaly v příslušném národním jazyce zároveň též bohoslužebné texty, u západních národů, které při setkání s křesťanstvím nebyly na takovém stupni kulturního vývoje, aby mohly mít vlastní překlad bible, nemohla vzniknout ani vlastní liturgická řeč a na dlouhá staletí se ustálil zvyk konat bohoslužby latinsky.

Liturgické texty vycházejí tedy z textů biblických. Musí však být také živou modlitbou vycházející ze srdce člověka, který jejich prostřednictvím rozmlouvá s Bohem. Na rozdíl od vlastních biblických textů jsou proto mnohem více myšlenkově závislé i na konkrétní situaci, ve které vznikly.

Rozhovor s

asi 5'

Rev. Francis A. NOVAK C.SS.R.

PRESIDENT

NATIONAL CATHOLIC CONFERENCE FOR
TOTAL STEWARDSHIP

3112 7th STREET N.E.

WASHINGTON, DC 20017

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

- ① poďovar
- ② Otče, mohl byste se posluchačům představit.
- ③ Kde jste se naučil česky?
- ④ Hovoří jste o fáciel národ? Když P. Karlo Hostýnský ve Washingtonu. Byl jde tehdy někdy ne plánovaný moskovský hostijní?

ústav pro studium
totalitních režimů

Vatikán: Dnes v pátek dopoledne Jan Pavel II. přijal v audienci účastníky symposia o ochraně životního prostředí svolaného Papežskou akademii věd. V projevu sv. Otec zdůraznil, že tento námět je zejména v dnešní době krajně důležitý a že i v tomto ohledu je třeba brát zřetel na etické a morální zásady. Ode všech lidí je nutno rovněž žádat nový a pozornější postoj k přírodě, a k využívání přírodního bohatství. Připomněl závěrem podobné symposium, které Papežská akademie konala již v r. 1983.

Podpůrné mezinárodní hnutí "Pomoc trpící církvi", které právě koná valné zasedání v Římě a jehož účastníky sv. Otec dnes přijal v audienci, potvrdilo znovu svým předsedou 65letého belgického jesuitu pátera Rogera Vekemanse na dalších příštích 6 let. Nový předseda vyvíjel již předtím podobnou činnost asi 30 let v Latinské Americe. Uvedené hnutí získalo letos již od svých dobrodinců asi 50 milionů dolarů. Pro středových. Evropu hnutí chystá tisk breviářů Písma sv. a jiných náboženských knih.

Řím: Zítra v sobotu odpoledne bude ve Věčném městě slavnostně otevřen nový ústav pro zdravorní pastorační teologii, který se bude nazývat "Camillianum" a jehož vedení bude svěřeno řeholníkům ze stejnojmenné kongregace Kamiliánů. Bude vychovávat specializované pracovníky pro pastoraci v nemocnicích a mezi zdravotním personálem. Otevření budou přítomni kard. vikář sv. Otce Ugo Poletti, prefekt posv. kongregace pro řeholníky kard. Baum a generální představení různých řeholních řádů a kongregací.

Španělsko: Madridská arcidiecéze vydala v minulých dnech spolu s hnutím Charitas Internationalis prohlášení, ve kterém žádá o rychlá a účinná opatření, jež by zarazila nepřátelský postoj proti cizinám a cizím dělníkům v této zemi. Do Španělska jic vstoupilo ilegálně celkem přes 366.000, povolení k pobytu však zatím dostalo pouze asi 43.000. Prohlášení pranýruje též zaměstnavatele, kteří cizince eurově vykřišťují a neplatí jim ani minimální zákonem stanovenou mzdu.

V soukromých audiencích Jan Pavel II. dnes přijal mezi jinými též mons. Petra Rossana, rektora Papžské Lateránské university, kteřou navštěvují bohoslovci naší římské koleje Nepomucena.

Francie: V zemi vyvolal vlnu odporu návrh nového zákona, podle něhož by měla být povolena tzv. pasivní eutanásie pro tělesně postižená novorozeňata, jež by se měla nechat zemřít během prvních tří dnů života. Křesťanská morálka zavrhuje eutanasiu jako opatření jež je v příkrém rozporu s pátým přikázáním: Nezabiješ a nedovoluje ji an. tzv. lékařská deontologie, jejíž zásadou je lidský život co nejlépe a nejdéle chránit, nikdy však záměrně usmrcovat. Kromě toho není nikd. jistá absolutní nevyléčitelnost všech případů.

6 NOV 1987

310/
2

RAVAT

První pátek v Litopadu 1987

Kou Škáruada:

1000

V těchto týdnech čteme ve všední dny při mešní liturgii slova list svatého Pavla Římanům. Mne vždycky uchváti jeho začátek, a zvláště osmá kapitola, která patří bez sporu k nejkrásnějším stránkám Nového zákona.

Svatý Pavel ukáže nejdříve moc hříchu. Skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřich a skrze hřich smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhrešili. (Ř 5, 12) Hřich se šíří v lidstvu jako zhoubná nákaza, která nikoho neušetří. Dnes je už málo těch, kteří by věřili, že člověk je od přirozenosti dobrý. I v malém dítěti se přece pozvolna začíná probouzet sobectví. A mladý člověk? Stačí listovat mládežnickými časopisy, které otiskují dopisy svých čtenářů, abychom se přesvědčili, jak právě mladí lidé, kteří jsou ještě upřímní, úpí pod špinou podlosti, kterou vidí u starší generace a které se marně brání. "Abychom se nedostali do područí hříchu," modlíváme se při mši svaté. Ti mladí lidé často cítí, jak jsou do toho područí zatahováni a neví si rady. Rodiče jim často nerozumějí anebo na ně nemají čas, mnohdy jim ani pomoci nedovedou. A tak se ti mladí propadají stále více do močálu vášní, které utápějí jejich ideály, cítí se zklamáni, ztrácejí naději a končí jako oběti alkoholu nebo omamných jedů. To není jen situace dnešního světa, to je situace všelidská, i když se projevuje v různých dobách s větší či menší intensitou. Kde je záchrana?

Filosofové všech věků ji hledali v různých receptech a ideologích. Změřme společenskou strukturu a změníme člověka, říká třeba marxismus. Společenskou strukturu opravdu změnil, ale ten kýžený nový člověk se neobjevil. Naopak, dnes je i v naší vlasti stále více těch, kteří se hrozí stavu mravnosti či spíše nemravnosti, která hlodá náš národní charakter. Nestačí změnit společenskou strukturu, je třeba změnit člověka. Ale jak?

Mne tyto otázky vždycky napadnou, když čtu sedmou kapitolu zmíněného listu Římanům. Svatý Pavel tam nesoudí, nezvedá výstražně prst ani není škodolibý, naopak, má pro tu lidskou bídnu velké pochopení a sám se jakoby ztotožňuje s člověkem, který pod ní trpí. Jsem si vědom, že ve mně dobro nesídlí. Vůli sice mám, ale dobro vykonat nedovedu. Neboť nekonám dobro, které chci, nýbrž dělám zlo, které nechci. (Ř 7, 18-19) Není to hlas moderního člověka? Pozoruj, že je v mých údech zákon, který odporuje zákonu mého rozumu a dělá ze mne zajatce hříchu. Já nešťastný člověk! Kdo mě vysvobodí od těla propadlého této smrti? Není to nárek těch, kdo propadli hříchu, kdo se stali otroky alkoholu a omamných jedů, těch, kteří snad dokonce pomýšlejí na sebevraždu? Já nešťastný člověk! Kdo mě vysvobodí?

Anc, kdo mě vysvobodí? My křesťané jsme přesvědčeni, že na tuto otázku existuje jen jedna odpověď. Kdo nás vysvobodí? Ne nějaká ideologie, ba ani trénink vůle či železná kázeň. Jediný, kdo má moc a sílu nás vysvobodit, je vzkříšený Kristus. Na celé zemi není lidem dáno žádné jiné jméno, skrze které bychm mohli dojít spásy. (Sk 4,12)

Jak, čím nás ale vysvobodí? Ne pouhými slovy, nýbrž silou svého Ducha. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Jako nemůže ratolest nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmeni, stejně tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, zatímco odděleni ode mne, nemůžete dělat nic." (Jn 15, 4-5)

Přjde-li se tedy někdo ke mně zpovídat a svěřuje se mi s potížemi, s nimiž si neví rady, považuji za zbytečné mu říkat: musíš chtít. Smaozřejmě, že musí chtít, ale přece právě v té zpovědi se přiznává k tomu, že je ta jeho vůle chabá, že je slabá. Vůli sice mám, ale dobro vykonat nedovedu. (Ř 7, 18) Proto považuji za daleko důležitější se ho zeptat: Jak to vůbec vypadá s tvým zapojením do Krista, jaký je tvůj život modlitby, jak často chodíš ke svatému přijímání a, zvláště jestliže ještě klopýtáš, jak často přistupuješ ke svátosti smíření? Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmeni, stejně tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Toto zůstávání v Kristu je i pro svatého Jana, jehož tu cituji, velmi důležité, je to stěžejní pojem jeho evangelia. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já jsem živ z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne. (Jn 6, 56-57)

Proto po té úzkostné otázce po možnosti osvobození pěje svatý Pavel v další kapitole vítěznou píseň o vnitřní svobodě těch, kdo zůstávají v Kristu. Pro ty, kdo jsou spojeni s Kristem Ježíšem, není žádné odsouzení, vždyť zákon Ducha, který dává život v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti. (Ř 8,1-2) To je to Pavlovo evangelium, radostná zvěst o svobodě, kterou nám získal Kristus svým křížem a svým vzkříšením. Kristus nás osvobodil od područí hříchu, a proto nás i osvobodil od područí smrti. Vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. A když ve vás sídlí Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který vzkřísil jeho, probudí k životu i vaše smrtelné tělo svým Duchem, který sídlí ve vás. (Ř 8, 10-11)

To tedy znamená být křesťanem. Znovu se zrodit z Krista, být jeho úděm, ratolestí oživovanou jeho mízou, jeho Duchem. A proto mít právo nazývat Boha otcem. Neboť všichni, kdo se dávají vést Duchem Božím, jsou Boží synové. (Ř 8, 14)

Blahoslavení, kdo pochopili tuto teologii osvobození svatého Pavla, blahoslavení, kdo zakusili, kdo prožili tu novou svobodu. Svobodu člověka vykoupeného Kristem, osvobozeného od okovů mamonu, ctižádosti, moci a požíváčnosti. Blahoslavení chudí v duchu, neboť jim patří nebeské království. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou za úděl zemi. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou viděti Boha... (Mt 5, 1-8) Kdyby tak bylo možné zvěstovat toto evangelium všem mladým lidem, kteří jsou zklamáni, znechuceni, kteří

propadají beznaději! Radostnou zvěst, že i jim je otevřena cesta k tomu, aby byli svobodní, silní, beze strachu. Jeli Bůh s námi, kdo je proti nám? (Ř 8,31) Jen čtěte dál tu krásnou stránku Božího slova zapsanou v osmé hlavě listu Římanům. Kdo by nás mohl odloučit od lásky, kterou má k nám Kristus? Ať je náš osud jakýkoliv, On je s námi. A my v tom všem skvěle vítězíme skrze toho, který si nás zamiloval. (v. 37) Církev žije z těch slov už celá dvě tisíciletí, a přece jsou stále časová a svěží. Objevil jsem, že byla napsána i pro mne?

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

DDN BOSCO YOUTH C. 7 NOV 1987 311/1
44M, SHINNIL 6-DONG, YOUNG DEUNG PO-GU, 150 SEOUL, K. REA
TEL. 833-4010/833-4085

돈보스코 청소년센터 150 서울특별시 영등포구 신길6동 4491 1.9./5-

R. Václav Klement

세계 속의 살레시오회

Salesians have
Foundations in:

Africa
Algeria
Andorra
Argentina
Australia
Austria
Belgium
Bhutan
Bolivia
Brazil
Burma
Burundi
Cameroon
Canada
Cape Verde
China
Colombia
Congo
Costa Rica
Cuba
Czechoslovakia
Dominican Republic
Ecuador
El Salvador
England
Ethiopia
France
Greece
Guatemala
Haiti
Hungary
Iceland
India
Indonesia
Iran
Italy
Japan
Jordan
Kenya
Liberia
Malta
Mexico
Morocco
Niger
Nigeria
Pakistan
Peru
Philippines
Poland
Puerto Rico
Portugal
Russia
Siam
South Vietnam
Spain
Sri Lanka
Sweden
Switzerland
Syria
Swaziland
Taiwan
Thailand
Timor
Tunisia
Turkey
Uruguay
U.S.A.
Vatican City
Venezuela
Yugoslavia
Zaire

Na sv. Augustina/28.srona/ se náš učnák stal mezinárodním. Jako byl Augustin největší africký svatý, tak jsme dostali z ministr.práce ghanského studenta na o měsíci, je černý jako uhlí, jmenuje se Benjamin, je protestant, má 21 let. Je zde na výměně, aby tak jako mezinárodní dobrovolník svou zkušeností byli Afričané blíže Asiatům a ve světě bylo více pochopení. Dopoledne chodí na kurz řeči, odpoledne na kurz sváření, pak trošku od frézy a soustahu. Pro naše kluky je to samozřejmě atrakce, i když komunikace vázne. Korejci mají z angličtiny většinou strach, bariéra řeči je veliká.

Spolu s deštivým létem probíhá v Koreji i bouřlivé léto dělníků. Se započetým demokratizačním procesem samozřejmě první, co se ozvali byli po roky diktatury nakrátko držení dělníci. Korejský hospodářský zázrak se tak trošku stává i dobrem pro obyčejné lidí. Jako vše, i stávky zde proběhly v poklusu, někde i s násilím na obou stranách. V několika týdnech si vynutili dělníci ve strovkých závodů zvýšení platů i prémí, jak se jim po léta nestálo. A poprvé v historii Korea poznala co to je stávka autobusů, i když je částečná/už jsem se cítil jako i Itálie...?/. V prosinci má proběhnout podle nové ústavy volba prezidenta, situace je však velmi komplikovaná. Jestli dojde k podstatným změnám v diktatuře, jestě není jasné. První kroky však už jsou vidět. Je příznačné, že v tomto procesu na obhajobu lidských práv, demokracie, má velkou morální sílu právě katol.církve /prvopočáteční demonstrace začínaly právě u katedrály Seoulu v červnu/i když tvorí jen 5% obyvatelstva a protestanti silně rozdrobených a zápolících je 4x více/8mil./

Když připravují kázání pro kluky/mimo náš dům jsem kázal jen lx ve farnosti a po nějaký měsíc u sester, neročítaje prázdniny na ostrově/, často beru příklady z naší domácí církve. Pro kluky je to exotické a hlavně je to nové. A tak i doma, vás příklad živé víry, života z víry, je darem kterým můžete obdarovat tohle korejské mládí, mládou korejskou církve. Naše země nemůže jako druhé darovat miliony pro nové přístroje do naší dílny, nebo na životby kluků. Ale zdejší církve stále více potřebuje zakořenit hluboce ve víře - a v tom můžete pomoci i vy. Modlitbou, obětí, tím, že napíšete něco pro naše kluky ze zkušeností víry. Nebo kdyby někdo chtěl třeba anglicky být dopisem nablízku někomu zde, myslím, že by to výborně prospělo oběma stranám. Ještě jednou díky ze srdce za všechny přinešené oběti i moc oběby, které budují Boží království i zde/na dálku/, náš spáný Otec ať je naší věčnou Odměnou. Pamatují při mši sv. na všechny přátelé, bráchy, rehólní sestry. Ať je Pán Vaší lou silou è radostí za všech okolností!

V Kristu Váš

Hc. Václav

181

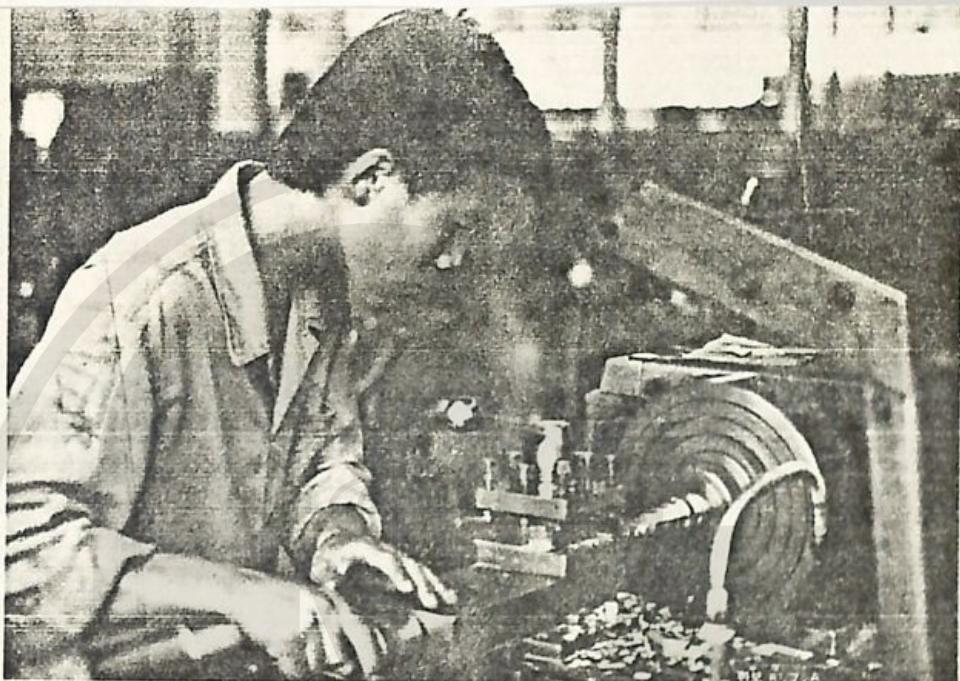

四月六日

계 속의 살레시오회

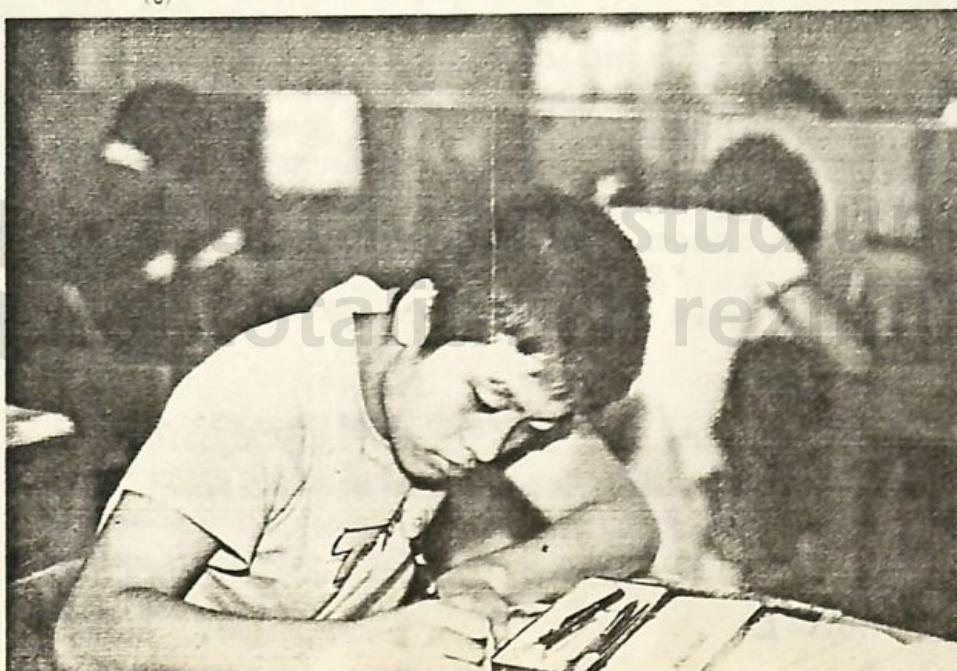
Americas have foundations in Africa
Igeria
Sodora
Argentina
Australia
Austria
Estralia
Butan
Olivia
Brazil
Urma
Arandi
American
India
Iape Verde

Záber
z dílny

První u. šesnáctá
naseho říjenecku -
(1) nás inspekce
(D. Marco) všem
(2) novozáře
(J. Robert) US -
(3) Proč -ce (sobě -
pro sebe).
v říjnu 2 rok
(4) D. Mekrannýza -
(5) D. Jack řídíce
asp. rádius
(6) 2800 D. Haway
2000 rádius
200 přijí -sp.
Koreecky

Studovna
(veřejné) - takto
trvá ředitel všechny
volny čas korešních
školací

7 NOV 1987

311/2

HERMENEUTIKA 2.

Š: Snažím se promýšlet toto rozlišování mezi profánním a náboženským zájmem o svaté texty. Dovedu si představit i důležitost toho, s jakým předpokladem a zájmem kdo přistupuje k biblickému výkladu. Jistě chápe lépe např. milostný dopis či básen Karla Hynka Mácha ten odborník češtiny, který už někdy zažil lidskou lásku než ten, kdo analyzuje bez tohoto lidského zážitku chladně text stylisticky, dějinně či gramaticky. Lékař sice nemusí prodělat všechny nemoci, které léčí, ale bude líp chápat i pomáhat těžce nemocnému, jestli sám jednou seděl u lůžka umírajícího milého přítele. Chtěl jste říct, Otče, dosavadními poukazy, že takový vnitřní zájem a postoj je důležitý pro přístup ke Starému zákonu?

H: To pokládám skutečně za podmínu dobrého chápání Písma. Všichni pravotní adresáti Božích zjevení ve Starém zákoně, tedy především patriarchové, proroci i mudroslavní učitelé a pak všichni pozdější svědci jejich zážitků s Bohem, tedy bezprostřední posluchači jejich svědectví, pak členové jejich rodin, proročtí žáci, sběratelé Božích poselství po celá staletí /!, velcí bibličtí spisovatelé jako Jahvista, Elohist, Jehovista, škola Deuteronomistů i kněžská redakce, a konečně různí jiní učitelé starozákonného Božího lidu po tisíciletí - všichni řečení chápali Boží zjevení jako poselství nejen pro sebe, nýbrž i pro všechny věřící lid. Když ke mně někdo mluví, kdo mě má rád, nemohu jeho slova jen chladně registrovat a dát do zásuvky stolu: musím k tomu zaujmout osobní postoj, nejlépe s láskou, vděčností nebo aspoň se zájmem a dobrou osobní odpovědí.

Š: Myslím, Otče, že mě a jiné lidi povzbudí k vnitřnímu postoji k Písmu právě to, co jste řekl o dobré odpovědi na Boží lásku k nám, zjevenou též ve starozákonních textech. Už jste však dříve vysvětloval, že Boží slovo je oděno vždy lidským slovem - a tento oděv je strašně starý, někdy i prapodivný. Proč jsou mezi sebou nejednotní i odborní vykla-
dači některých míst Písma?

H: Vidím, že Tvá zvědavost není povrchní, ale přes ochotu vysvětlit Ti srozumitelně a zároveň krátce hlavní těžkosti biblického výkladu, připrav se na delší poučení.

/1/ První těžkost spočívá v orientálních řečích bible, ve Starém zákoně tedy v nejasnostech hebrejštiny, aramejštiny a biblické řečtiny - zmíním se hlavně jen o prvních dvou řečech. Přesto, že dnes známe statisíce /!/ mimobiblických dokumentů o těchto řečech, zapsaných především na keramických tabulkách, na kůžích, pergamenech a papyrech, nejsou nám jasné všechny stylistické formy. Tyto řeči nemají např. jasné rozlišení hlavních a vedlejších vět a tím je někdy těžko poznat, co je hlavní výpověď a co vedlejší. Chci Ti dát jeden příklad ve známém Božím zaslíbení prarodičům, zvaném protoevangelium: "Nepráteleství ustanovuji mezi tebou /svůdcem/ a ženou, mezi potomstvem tvým a jejím. On /potomek ženy/ tě trefí na hlavě, ty jej trefíš na patě" /Gn 3,15/. Známe-li semitský sloh, můžeme s vědeckým odůvodněním přeložit tak, jak překládá "Čtení ze Starého zákona" v Římském vydání z roku 1981, str. 17: "Její potomstvo ti zasáhne hlavu, zatímco ty zasáhneš jeho patu" - a tento překlad má ovšem větší bohovědný dosah!

450
/2/ Podobná těžkost je s nedostatečným semitským slovesným rozlišováním: Je-li něco vyjádřeno a míněno v přítomnosti, minulosti či budoucnosti, podmíněně či absolutně, to není v hebrejštině ujasněno pouhým slovesem, ač hebrejština rozlišuje teoreticky minulý čas od jiných. Zase si vezměme jeden příklad: Izaiášovo proroctví s příslibem Emmanuela /Iz 7,14/ známe v překladu: "Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emmanuel" /tak i "Čtení", str. 582/. Z dějin spásy je nám jasný mesiánský smysl této výpovědi. Původní slovní smysl však asi byl: "Mladá žena je těhotná a porodí syna, jež by mohl nazvat Emmanuel, tj. Bůh s námi". Ani syn Achazův, o němž to bezprostředně říká prorok, ani Mesiáš nedostali toto vlastní jméno: V obojím smyslu je však slavnostně ohlášena Boží blízkost vyvolenému lidu - ovšem daleko silněji v Mesiáši než v princu Chizkijášovi/Ezechiášovi/.
/3/ Další těžkost překladu a výkladu dělá semitské směšování výrazů

8 NOV 1987 312/1

RaVat, CECO

Také tuto neděli Jan Pavel II se pomodlil s věřícími a poutníky polední Anděl Páně před nímž pronesl jako obvykle krátkou promluvu. Podle hlasu poznáte, že ani Svatý Otec není ušetřen podzimních nachlazení. Promluvu věnoval Nazaretské mariánské svatyni. Řekl: ZZZZZ

▼ 16 hod

Dnes v neděli odpoledne vykonal Jan Pavel II pastorační návštěvu farnosti Sv. Melchiada na severním předměstí Říma.

Tuto neděli se též slavil v celé Italii "Národní den díků", který má být příležitostí k poděkování Bohu za všechna přijatá dobrodiny. Kardinál Casaroli při té příležitosti sloužil děkovnou mši svatou v římské basilice Svatých Apoštolů. V homiliji vyjádřil též obdiv a jménem církve i dík za náš zbožnost, poctivost a pracovitost lidí ze zemědělského prostředí. Mše svaté se zúčastnili též významní náboženští a političtí představitelé.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat, CECO

Drazí bratři a sestry,

dnes budeme opět pokračovat v našich úvahách o mariánských svatyních. V duchu se přenesme do chrámu, který může být považován za hlavní mariánsskou svatyni. Má totiž neporovnatelnou přednost v tom, že vznikla v místech, kde ^{Panna} Maria ztrávila převážnou část svého života. Touto svatyní je basilika Zvěstování v Nazaretě.

Velkolepá stavba o dvou podlažích v sobě uchovává zbytky budov, které během staletí byly postaveny kolem jeskyně a primitivního kamenného obydlí k ní přistaveného. Archeologové, kteří před několika roky provedli v jeskyni výzkum, objevili viditelná znamení starodávné lidové úcty. Mezi jiným odkryli i nápis na stěně jeskyně pocházející z údobí blízkého době Kristově a vyjadřující řeckým písmem: "Kaire Maria". Jsou to Archandělova slova uvedená v textu Lukášova evangelia a tam ^{v jeskyni} zaznamenaná na důkaz přesvědčení, že právě na tomto místě byla proнесена.

Výraz "kaire" běžně překládaný "ave" - "buď zdráva" znamená původně "raduj se" a zaznívá v radostných mesiášských ^{zvěstek} proroctví pronesených proroky "Jerusalemské Dceři" na ujištění, že Pán přijde mezi svůj lid. Archanděl Gabriel zvěstuje naplnění příslibu Marii - pravé Sionské dceři. Zjevuje při tom, že nová přítomnost toho, který spasí lid, nabude v ní podoby opravdové lidské bytosti. "Plná milosti" je nové pojmenování, kterým byla označena z pověření samého Boha a vyjadřuje, že Maria je a stále zůstane předmětem Boží přízně v pravém slova smyslu. Dostalo se jí zcela zvláštní ^{ho} povolání v dějinách spásy. Pojmenování "plná milosti" určující Mariinu zvláštnost, vyjadřuje skutečnost, ze které pramení všechna ostatní Mariina privilegia.

Archandělova slova byla první oslavou písni chvály nebeské Královny i jménem všech andělských zástupů. Lidé ^{je} pak obohatili a vytvořili z nich mariánskou modlitbu v pravém slova smyslu.

V Nazaretě se též navštěvuje chrám Nutrizione — nazývaný též chrámem svatého Josefa a také Panenský pramen, z kterého dodnes čerpají vodu obyvatelé Nazareta.

Vybízím Vás všechny — řekl v závěru Svatý Otec — abyste se často možná modlili během dne, Zdrávas Maria a tak se takřka napájeli z pramene života.

(Ukončil svou promluvu) Jan Pavel II ^{Nato} udělil všem své požehnání:

Uganda: Rozhlas v hlavním městě Kampale oznámil, že ~~ode dneška~~^{5. list. t.} podléhají různým omezením náboženské oslavy a manifestace konané pod širým nebem a na náměstích před chrámy či mešitami. Toto optaření bylo zavedeno v důsledku různých výtržností s projevy náb. nesnášlivosti vůči jiným vyznáním. V Ugandě ^{vazebních obyv.} vyznává katolickou víru přes 3 a půl milionu osob. 20% obyvatelstva tvoří protestanté, 5% mohamedáni a zbytek animisté.

Čína: Podle zprávy z Hongkongu probíhá v komunistické Číně statistická anketa za účelem shromáždit podrobnější informace o katolících v této zemi. Podle dosavadních výsledků je prý v Číně asi 3 miliony 300.000 katolíků, z nichž však část patří k tzv. Vlastenecké národní církvi pod komunistickým vlivem. Za základ ankety prý slouží udaje podané jednotlivými farnostmi.

Řím: V chrámu sv. Terezie se bude konat slavné triduum ke cti 5 řeholnic karmelitek, které byly letos prohlášeny za blahoslavené. Jsou to tři mučednice z Guadalajary, k jejichž beatifikaci došlo 29. března, dále Teresie od Ježíše /de los Andes/, kterou prohlásil za blahoslavenou Jan Pavel II. v dubnu v Chile a konečně sestra Terezie Benedikta od kříže známá pod občanským jménem Edith Steinová kterou sv. Otec prohlásil za blahoslavenou během své letoční návštěvy v západním Německu.

ústav pro studium
totalitních režimů

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

Dr Matýka

Denní modlitba církve je především modlitbou chvály. Rozmlouváme při ní s Bohem, skláníme se před ním, děkujeme mu, usmířujeme ho za sebe i za druhé, a i když se při ní obracíme na Boha také s prosbou, děláme to jakoby nepřímo - tím, že si uvědomujeme jeho dobrotu, štědrost a laskavou péči, s kterou se k nám sklání, a dáváme mu nejevo svou důvěru v jeho stálou pomoc a moudrou prozřetelnost.

Dá se říci, že je to modlitba biblická. Místo mnohomluvného povídání, k němuž je, byl a zřejmě i bude člověk vždy velmi náchylný, vyjedřuje něše myšlenky úspornými prostředky a takovým způsobem, aby vždy a ze všech okolností mohla být opravdu modlitbou všech. Podobá se tak svým obsahem i formou modlitbě Páně.

Především však je biblická proto, že místo rádoby moderního krasořečnění a jakéhosi předvádění se před druhými i před Bohem užíváme při ní k vyjádření myšlenek a pocitů vůči Bohu téměř výhradně slov Písma svatého, tak jak to dělaly celé generace před námi.

Těm, kdo dosud nejsou důvěrně obeznámeni s biblickými texty, může to z počátku dělat potíže. Často totiž jediná věta z Písma svatého má v naší mysli zpřítomnit určitou událost se vším, co s ní souvisí a co z ní pro nás vyplývá.

Z počátku bude proto nutné postupně si zvykat na tento způsob modlitby, vyhledávat si podle uvedených citací příslušný biblický kontext, a snažit se pronikat k pramenům, z nichž vyvěrá myšlenkové bohatství textů denní modlitby církve.

Zvláštní poslání zde mají žalmy. Všeobecný úvod k denní modlitbě církve připomíná, že tyto básně, i když vznikly u Orientálců před mnoha staletími, dobře vystihují bolesti i naději, utrpení i důvěru lidí každého věku i každé země. Kdo zpívá nebo se modlí žalmy v denní modlitbě církve, nedělá to pouze za svou osobu, ale i jménem celého Kristova těla - tj. církve - ba dokonce jménem samotného Krista. Kdo má toto na zřeteli, tomu nevzniknou nesnáze, zpozoruje-li snad, že se city jeho srdce rozcházejí s těmi pocity, které vystihuje žalm; když se totiž střetne jásavý žalm s jeho náladou smutnou a truchlivou nebo naopak. Kdo zpívá nebo se modlí žalmy jménem církve, vždy nalézá důvod k radosti či zármutku, protože také zde platí slova apoštola Pavla: "Radujte se s radujícími, pláchte se s pláčicími."

8 NOV 1987

312/5

Denní modlitba církve je modlitbou celého společenství církve, užívá proto společných, předem stanovených textů. Je ovšem třeba usilovat o to, aby pronášeným slovům odpovídalo vnitřní smýšlení. K dosažení plné ozvěny hlasu Ducha svatého v našem srdci, k prohloubení duchovní vroucnosti a k dosažení těsnějšího spojení osobní modlitby s veřejným hlasem církve je velmi vhodné a prospěšné vkládat na některá místa chvíli tichého zamyšlení a rozjímání nad určitým textem.

Naše modlitba musí být vždy rozmluvou s Bohem. Musíme se umět uvnitř ztišit a pustit ke slovu také Boha. Je pro nás užitečnější více naslouchat než mluvit, a to nejen při rozjímání a při vrcholné kontemplaci. Jinak by se naše modlitba snadno mohla stát pouze vnějším a neúčinným odříkáváním slov. Opravdu pevné spojení s Bohem je výsledkem činnosti Boží, nikoli naší. Svým vlastním úsilím dáváme jenom najevo, že o toto spojení stojíme a že po něm toužíme.

Nejdůležitějším z naší strany je vědomé připojení se ke Kristu. Trvalé vnitřní spojení s ním přetváří celý náš život se všemi jeho projevy v nepřetržitou bohoslužbu a dává nám okusit, nakolik jsme to už nyní schopni vnímat, účast na liturgii nebeské.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

RáVat, CECO

Vatikán: V dnešních dopoledních audiencích Svatý Otec přijal účastníky mezinárodního setkání nositelů Nobelových cen pod záštitou nadace "Nova Spes" ^{na temu:} ~~z vztahu~~ mezi vědeckým výzkumem a problémy současné společnosti. V příležitostném projevu Jan Pavel II mimo jiné upozornil na to, že zanedbají-li se při vědeckém výzkumu morální hodnoty a nadprirozené zaměření člověka, pak vědecký výzkum neslouží člověku, ale nevyhnutelně se staví proti jeho opravdovému ^{rozvoji} ~~voji~~.

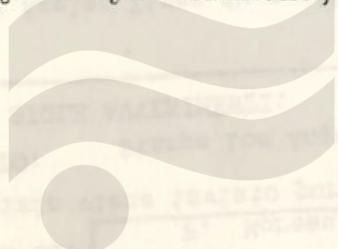
V dalších soukromých audiencích Jan Pavel II přijal oddeleně šest maďarských biskupů, kteří konají v Římě kanonickou návštěvu ad limina apostolorum.

Dnes v pondělí o půl šesté odpoledne o svátku "Posvěcení lateránské baziliky" Jan Pavel II vykonal návštěvu Papežské lateránské university. Právě totiž připadá padesáté výročí jejího přenesení do stávajícího sídla. ~~v Lateréně~~.

Nikaragua: Arcibiskup hlavního města Managuy kardinál Obando y Bravo včera prohlásil, že bude-li pověřen úkolem zprostředkování mezi sandinistickou vládou ^a ~~vzbouženci~~, hodlá toto uskutečnit v Maneguje a ne ve Spojených Státech jak bylo též navrhováno.

Řím: Poslední číslo italského řáboženského časopisu "Rogáte" přináší statistiku o kněžských povoláních. Vyplývá z ní, že kněží je sice méně, ale jsou více připraveni.

Vatikán: Státní sekretář kardinál Casaroli zaslal jménem Svatého Otce telegram Clogherskému biskupovi mons. Duffigimu, ve kterém ostře odsuzuje včerejší atentát v Enniskillenu v Severním Irsku, při ^{neura} ~~kterém~~ bylo umrceno a zraněno velké množství nevinných obětí. Jan Pavel II vyjadřuje ^{poruštěn} upřímnou soustrast a ujišťuje ^{je} ~~pokutelé~~ stálou modlitbou. Podle dosavadních zpráv při atentátu přišlo o život jedenáct osob a asi 60 jich bylo zraněno; mezi nimi i 13 dětí.

ustav pro studium
totalitních režimů

P. Ríha SI

2. Křesťanská askeze

V naší první úvaze nám šlo o zodpovědění otázky, zda asketický životní postoj a ideál - nejen jako cvičení přímo rozvíjející a utužující tělesné a duševní síly, nýbrž i jako odpírázání ukojení nižších potřeb ve jménu ducha - jsou oprávněné, legitimní formy života anebo pouhé ideologie. Legitimní princip ve vedení života je to, co ~~na~~ vyrostlo z vnitřní potřeby a nebylo pouze přeneseno zvenčí. Jako kriterium k rozlišení původu asketických cvičení jsme hledali, zda se v životě prostých lidí vyskytuje alespoň nějaký náznak nebo předzvěst asketické praxe. Myslím, že se s takovými popudy a pokusy u zdravých jednotlivců hojně setkáváme.

Existenci asketické praxe dosvědčují nejen projevy přítomné a jednotlivé, nýbrž i zkušenost všelidská a dějinná. Co se vyskytuje ve všech kulturách, u všech národů a ve všech dobách, třeba i v podobě degenerované a zvrácené, musí mít svůj/zdravý kořen v samotné lidské přirozenosti. Vpravdě nalézáme všude asketické úkony, ať už jsou spojeny s magií, nebo náboženským nebo i civilním kultem. Co byl vlastně donedávna zachovávaný zvyk, že na Bílou sobotu v poledne lidé povstali a věnovali dvě minuty ticha památce obětí dvou světových válek? Nepohodlné držení těla a mlčení je nepatrný asketický úkon. V primitivních kulturách ukládalo společenství svým členům asketické úkony přísné, až kruté, jako byly např. obřady iniciace při slavení dospělosti. Ale i ve vysoké řecké kultuře se setkáváme s asketismem ve výchově spartanských chlapců; byla to askeze jednostranně tělesná, bezduchá, i když spojená s pohanským kultem. Nejdále v tomto směru zacházeli američtí Indiáni, a to dobrovolně a individuálně: věřili totiž, že prodlouženým postem až k úplnému vyčerpání donucují božstvo, aby zasáhlo v jejich prospěch. Osvícený rozum může ovšem velmi snadno - poukazem na magické předpoklady, falešné motivace a špatné důsledky - odmítnout takové praktiky jako škodlivé; tím však ještě nezodpoví otázku, odkud pochází tato všelidská potřeba a zda existují nějaké její legitimní projevy, případně kde je nalezneme.

Zjevené náboženství Starého zákona mělo velmi pozitivní vztah k tomuto světu. Vyznávalo, že stvoření je dobré, ba velmi dobré.

9 NOV 1987

313/3

- 2 -

Pouze na jediný den v roce předpisovalo přísný půst: byl to Velký den smíření, slavený 10. září. Vyžadovaly se však kající skutky, když jednotlivec nebo společenství se provinili a chtěli odvrátit hrozící Boží trest. Velkou kající postavou Starého zákona je král David. Proroci hlásali obrácení, tj. návrat k Bohu, spojený s pokáním: "Obleče se ve smuteční roucha a naříkejte, kněží, ... jděte nocovat v žínících... Nyní - praví Hospodin - obrátte se ke mně celým svým srdcem, s postem, nářkem a pláčem! Roztrhněte své srdce, ne pouze šaty..." Různá společenství i jednotlivci, usilující o osobní posvěcení, spojovali modlitbu s kajícími skutky: Farizeové se postili dvakrát týdně - v pondělí a ve čtvrtek. Ti kdo učinili slib nazireátu, nestříhali si vlasy a nepili opojné nápoje. Prorokyně Anna, vdova od své mladosti, "z chrámu nevycházela a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci". Eséni žili v poušti v celibátu a v řeholní kázni. Snad jejich výchovou prošel Jan Křtitel, velký asketický muž Starého zákona, který však již zahlédl Nový zákon lásky a milosti.

Jak na sebe narážela dávná tradice a nový duch ~~euangelií~~, vysvítá z této episody, zaznamenané třemi evangelisty: "Tehdy přišli k Ježíši Janovi učedníci s otázkou: 'My a farizeové se postíme - proč se tvoji učedníci nepostí?' Ježíš jim odpověděl: 'Což mohou být smutní hosté na svatbě, dokud je ženich s nimi? Ale přijdou dny, kdy jim bude ženich odňat, a pak se budou postit...' " Těmito slovy Ježíš potřebu a povinnost postu neodvolal, ale postavil ji pod jiný princip: Půst již není nutným a pravidelným průvodcem zbožnosti, nýbrž má smysl pouze ve vztahu k Ježíšově osobě; není tedy hodnota absolutní, nýbrž pouze relativní. Ježíš je ženich duše; je-li přítomen, je svrchovaným a každou naši představu převyšujícím naplněním veškeré naší touhy. V tomto bohatství vnitřního života, ve společenství s ním, se máme radovat celou svou bytostí; tehdy by byl půst protismyslný. Přijde však doba, kdy nám útěcha Ježíšovy přítomnosti bude vzata: tehdy po něm budeme úpěnlivě volat a spojovat modlitbu s postem. Askeze v podobě odříkání si ukovení životních potřeb tedy nevyplývá z podstaty duchovního života samé, nýbrž z okolností, v nichž se ocitáme. V pocitu samoty, opuštěnosti, duchovního temna, vědomí viny, nebo jsme-li postaveni před úkol, k jehož zvládnutí potřebujeme světlo a pomoc shůry, je osvícená askeze velmi užitečná. Poněvadž však tyto situace -

9 NOV 1987

313/4

více či méně vědomé - doprovázejí jako spodní tón vůbec lidskou existenci na tomto světě, stává se jakási pravidelnost asketických svičení opět žádoucí. Jsme k tomu vedeni v průběhu církevního roku, v němž postupně spolu prožíváme tajemství Kristova života na této zemi; příprava na jeho příchod v době mimo tyto doby - adventní a meditace o jeho utrpení v době postní jsou doby kající. Ale i při soukromé nebo společné pobožnosti k trpícímu Spasiteli projevu kajícnosti - by byla modlitba bez nějakého kajícního skutku téměř nemyslitelná.

Pán Ježíš se vyjádřil i na jiných místech evangelia o zásadní potřebě kajícnosti myslí a praxe: Hlavní ~~Základní~~ obsah jeho kázání byl: "Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obraťte se a věřte evangeliu." Boží království znamená, že Bůh se ujímá své královské moci. Nabízí lidem smíření, přátelství, lásku, radost, pokoj. To ovšem vyžaduje, aby jej lidé vůbec přijali, aby se k Němu obrátili. Obraťte se - odkud kam? od křečovitého lpění na vlastním mínění k svobodě víry, od svévolje k poslušnosti, od chtivosti moci k ochotě sloužit, od úzkostné uzavřenosti k důvěryplnému svěření se Bohu, očekávajícímu všechno od Něho. Tato změna smýšlení není snadná a není v naší moci. Dotýká se nás však Boží milost v radostné zvěsti evangelia. Abychom ji dovedli přijat, musíme se osvobodit od krunýře špatných návyků a přirozených reakcí starého člověka. K tomu však je nutná askeze. Proto se ono Kristovo slovo: "obraťte se" též vhodně překládá slovem: "činěte pokání".

Konečně P. Ježíš stanoví nový princip askeze tím, že nás zve k následování sebe: "Kdo chce jít za mnou, zřekni se sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě." - Když jsme jednou slyšeli radostnou zvěst evangelia a setkali se s Kristem, musíme se rozhodnout: bud jít za Kristem anebo se postavit proti němu. Jít za Kristem je pro nás jediná možnost duchovního života. Volit jinou cestu - snad nějaké praktiky asijských duchovních škol - by pro nás znamenalo odvrátit se od Krista a ztratit všechno, i sebe. Následovat Krista však znamená zřeknout se sebe dobrovolně. Dřívější překlad zněl: "Zapři sám sebe." Sebezapření znamená zřeknutí se - rezignaci - na ukovení nižších smyslových potřeb naší přirozenosti a především rezignaci na prosazování své vlastní vůle. Poněvadž však naše vůle ve svém svobodném sebeurčení ja tak úzce spjata, takřka ztotožněna s naší osobou, tedy zřeknutí se jejího uplatňování znamená zřeknutí se sebe.

9 NOV 1987

313/5

Askeze, pokání, sebezápor neboli zřeknutí se sebe jsou tři výrazy, které vyjadřují totéž, ale z různých hledisek, a postupně prohlubují obsah téhož pojmu:Askeze je jev všelidský, pokání je projev náboženský, zřeknutí se sebe je možné a oprávněné pouze v křesťanství. Křesťanství jako osobní vztah ke Kristu a jeho následování tedy nejen relativizuje, nýbrž i prohlubuje všeobecnou askezi. Vyjímá ji totiž z naší libovůle a podřizuje ji vedení shůry. Rozjímáme-li o utrpení Páně, sluší se konat pokání, žijeme-li v radosti Spasitele oslaveneho, užíváme darů stvoření s díkůčiněním. Kdo má dostatek nebo i nadbytek tělesných sil, má se postit, kdo je slabý, nechť omezí toto cvičení na minimum nebo i jen na nepatrny symbolický úkon, i když přirozený popud by tyto dva druhy lidí snad vedl právě opačným směrem. Pravé následování Krista neznamená samo sebou konat pokání, nýbrž ochotu konat či nekonat pokání, podle toho, jak Bůh nám to vloží do vůle.

Toto kající smýšlení by ovšem sotva bylo upřímné, kdyby se nezvýraznilo alespoň občasným, vnějším, i tělesným kajícím skutkem. Proto napsal sv. Jan z Kříže: "Duchovnímu vůdci, který by podceňoval tělesné kající skutky, se nemá věřit, i kdyby mluvil jako anděl."

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

10 NOV 1987

Spojené státy: Včera v pondělí bylo ve Washingtonu zahájeno 17. výlné zasedání Organizace amerických států. President Reagan prohlásil v projevu mezi jiným, že jeho země je ochotná zahájit přímá jednání s nicaragujskou sandinistickou vládou za prostředkování kard. Obanda Brava. Zítra ve středu se očekává řeč nicaragujského prezidenta Daniela Ortegy. Sv. Stolec ~~zastupuje~~ na tomto zasedání zastupuje její stálý pozorovatel mons. Pio Laghi.

Francie: V Lourdech bylo skončeno zasedání místní biskupské konference. Jejím novým předsedou byl zvolen kard. Decourtray, kterého deník "Le matin" označuje za "Božího muže pro lidská práva". Hlavními závěry tohoto zasedání byly nutnost větší solidarnosti a většího respektu k nemajetným občanům.

Chile: V rámci dovršení devátého roku pontifikátu Jana Pavla II. byla po sv. Otci pojmenována nová lidová čtvrt na periferii hlavního města Santiaga. Je ^{v ní} složena z asi 240 domů, které dala vy stavět arcidiecéze hlavního města pro chudé rodiny na paměť letošní jarní papežské návštěvy, při níž ^{V.P.F.} zavítal i do čtvrti městské chudiny Santa Rosa. Místní arcibiskup kard. Fresno Larraín již novou čtvrt slavnostně požehnal.

Řím: Josyp Terelja předseda Ústředního výboru ukrajinských katolíků /tzv. uniatů/, nyní žijící v Kanadě prohlásil na tiskové konferenci ve Věčném městě že ruští katolíci trpí pronásledováním ještě více než ukrajinci. Terelja byl v SSSR několikrát vězněn a osvobozen teprve letos v únoru.

18. generální kapitula Chudých školských sester Matky Boží, která v těchto dnech ^{49letou} zasedá v Římě zvolila novou generální představěnou matku Patricii Flynn-ovou z Baltimore ve Spojených státech. Na generální kapitule jsou přítomny i sestry Michaela a Illuminata z Československa. Uvedená kongregace má v současné době asi 7.300 řeholnic, které působí ve 34 různých státech, zejména na poli školní výuky a výchovy. Hlavním námětem nynější kapituly je heslo: Přijmeme za své úzkosti chudých.

10 NOV 1987

87 314/2

Indie: Matka Terezie z Kalkutty se v minulých dnech zúčastnila v téžem městě 44.^{he} celonárodního sjezdu Sdružení indických katolických nemocnic. Znovu se energicky postavila proti umělému potratu a zdůraznila, že nemocní mají mnohem více zapotřebí lásku a pečlivou pozornost než léčiva. Proto též vybídla lékaře a zdravotní personál, aby se ze všech sil snažili učinit z nemocnic a ošetřovn střediska lásky a vnitřní vyrovnanosti.

Řím: V paláci Propaganda Fide byla dnes v úterý zahájena za předsednictví kard. Josefa Tomka, prefekta posv. kongregace pro evangelizaci národů výroční užší schůze Papežských misijních děl. Účastní se jí asi 30 ředitelů odboček těchto děl v jednotlivých zemích a členové vrchní Rady. Kard. Tomko poukázal v projevu na téma právě skončeného biskupského synodu a zdůraznil, že mnoho místních církví očekává od křesťanských laiků pomoc, stejně jako (nekřesťanské) dvě třetiny všeho lidstva, které dosud neslyšely Kristovo poselství. Je proto nutná misionářská obroda v celé církvi, při níž se očekává významný přínos právě od laiků.

Vatikán: Při včerejší odpolední návštěvě na římské Lateránské universitě sv. Otec se pomodlil v nové kapli s obrazem Panny Marie matky církve. V řeči ke studentům a profesorům prohlásil mezi jiným, že tato univerzita, kterou zřídil před 50 lety Pius XI., má nejen vědecké, nýbrž především duchovní poslání a dále má rovněž být příkladem věrnosti stolci sv. Petra a jeho učení. Dialog s kulturou má být podle jeho slov vždy prováděn ze zorného úhlu účinné evangelizace.

ústav pro studium
totalitních režimů

10 NOV 1987

87 304/3

Blahoslavený bratr Arnould

Dříve než se stal řeholníkem jmenoval se Jules Rèche. Narodil se v září 1838 v Landroffu v diecézi Metz v prosté venkovské rodině, která byla bohatá dětmi /měl 8 sourozenců/, ale chudá vezdejšími statky. Proto chodil do školy jen do 10 let a potom se již musil snažit něco přivydělat. Pomáhal na polích a později pracoval jako kočí. Už tehdy si však lidé všimali jeho neobyčejné zbožnosti a zápalu, s jakým učil děti katechismu. Není tedy divu, že si pro řeholní život vybral kongr. Bratří křesťanských škol, kde ve 24 letech vstoupil do noviciátu. V koleji sv. Josefa v Remeši, kde zahájil svou učitelskou dráhu, ještě doplňoval vlastní mezerovité vzdělání a dosáhl několik diplomů. Přesto však tam měl pověst jednoho z nejlepších profesorů. Nezapomněl ani na svůj venkovský původ a s dovolením představených se specialisoval jako profesor zemědělských věd. V 39 letech změnil povolání a pro své úspěchy v katechezi a stycích s mládeží, byl jmenován mistrem noviců. Zůstal jím až do své smrti, která přišla poměrně brzy, již ve 52 letech. Novicové se stali smyslem jeho života a podle toho zařídil i svou vlastní spiritualitu. Vycházel v ní z četby Písma, pak přecházel na vnitřní modlitbu a rozjímaní a (potom, po liturgické modlitbě), vše vrcholilo v eucharistii. Pokud jde o ctnosti, učil jim ostatní především vlastním příkladem a brzy se přesvědčil, že je to ta nejúspěšnější metoda. Na podzim r. 1888 těžce onemocněl, ale pokračoval i pak ve své funkci, dokud se prakticky udržel na nohou.

Tak to šlo ještě dva další roky, až v říjnu 1890 mozková mrtvice učinila všemu konec. Zanechal po sobě pověst svatosti jak v Remeši, tak i v rodném Lotrinsku. Jeho postava je pro nás ~~pobízenou důkazem, jak nutná je k evangelizaci a také~~, že na tomto poli může s úspěchem pracovat každý věřící, poněvadž i bratr Arnould byl konec konců jen prostý řeholník-bratr-laik. Kromě toho je i příkladem obětavé blíženské lásky, která nezná mezi a přeje si pouze přivést co nejvíce lidí, hlavně mladých, ke skutečné křesťanskému životu. ~~Jeho~~ Proces začal značně pozdě, až v r. 1938. Je to vlastně poslední a posmrtný důkaz jeho skromného života v pozadí, ale ~~vyplyvá z něho~~ též, že Bůh na své věrné nikdy nezapomíná.

Blah. sestra Blandina Merten

T Sestra Blandina pocházela ze Sárska v záp. Německu. Vyrostla spolu s devíti sourozenci v dosti zámožné venkovské rodině. Při křtu dostala jméno Marie Magdalena, ale skoro již od narození /v červenci 1883/ jí všichni říkali Mařenka a shodovali se v názoru, že není jako ostatní děti. Ale nebyla to jen poklona, spíše pravda. Bůh s ně měl velké plány, ale dal jí jen 35 let života. Její dary se tedy musily začít projevovat velmi brzy. V učitelském ústavu, který navštěvovala se ředitelce zprvu zdála její zbožnost přehnaná a myslila si, že děvče se jen přetvařuje. Ale nakonec se přesvědčila, že její zbožnost je skutečně ryzí a nelíčená. Začala učit už v 19 letech jako suplentka. Za svůj učitelský program si zvolila počáteční slova jedné nábožné písně: "Jsme tvoji, Pane". Vyučovala různým předmětům ale ve všech studenti záhy vytušili, že jim dává zejména lásku a pevnou víru. Nejraději měla nemajetné žáky, kterým podle možnosti opatrovala i lepší jídlo a oblečení. V zimě, za mrazu, dávala teplé jídlo těm, kdo docházeli zdaleka, a sama některým šila teplý oděv. Ostatní učitelé si ji proto někdy dobírali, ale jí to nevadilo. Nakonec se dala přeložit, ale jen proto, že chtěla najít jiné, zbožnější prostředí. Školu jako takovou nechtěla nikdy opustit.

C Prostředí, po kterém tolik toužila, našla teprve u sester Voršilek, ke kterým vstoupila v dubnu 1908. Zde mohla vykonávat školský apoštolát podle svých zásad. Pracovaly zde Voršilky zvané Kalvářské /z Kalvárie, založené trevírským biskupem Arnoldem, který věnoval jejich růstu velkou pozornost/. Ze své strany dávala ostatním sestrám příklad, jak obhacovat rozjímáním vlastní vnitřní duchovní život. Brzy si uvědomila, že řeholní život splnil její podvědomý ideál. Nevyhýbala se ani úklidům a jiným manuálním pracím, které vždy vykonávala s úsměvem. V jejích poznámkách např. čteme: Chci se naučit zapomenout na sebe a mít z toho radost. Anebo: Budu služebnicí všech z lásky ke Kristu. Jejími třemi základními vlastnostmi byly: jemná ohleduplnost, něžná laskavost a velkodušnost. Po složení prvních slibů ji poslali učit do Saarbrückenu a zde se též objevily první příznaky souchotin. Proto ji přeložily do Trevíru, kde r. 1914 slíbila slavné sliby. Zde si vypracovala i svůj recept na štěstí: Láska mění vše ve zlato. V r. 1916 již musila již zůstat v /klášterní/ ošetrovně. Mnoho ji to nevadilo; protože si tu zapsala: Ježíš a já jsme si tak blízcí! a o rok později: Pro mne je všechno nebe. Skutečně si nikdy na nic neztěžovala a nevyžadovala zvláštní služby od ostatních. Sestry ji často viděly, jak líbala kříž. Jistě se již připravovala na setkání se svým nebeským ženichem. Nečekala dlouho. 18. května 1918 cítila, že svět kolem ní šedne. Rychle zavolali kaplana, který jí ještě stačil dát rozhřešení. Jedna sestra jí řekla: Mistr tě volá, a sestra Blandina se sladce usmála. Když sestra slova opakovala, byla již v ráji. Úsměv však ji zůstal na tváři ještě třetí den při pohřbu.

Hlavní promluva sv.Otce při gen. audienci

1. V den Letnic Petr, jakmile se mu dostalo světla a moci od Ducha svatého, vydává otevřené a neohrožené svědectví o ukřižovaném a zmrtvýchstalém Kristu. Prohlašuje: "Izraelité, poslyšte tato slova: Bůh dal u vás Ježíši Nazaretskému osvědčení mocnými činy, divy a znameními ... a vy jste ho přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil a zbavil bolestí smrti". V tomto svědectví je obsažen souhrn veškeré mesiášské činnosti Ježíše z Nazreta, kterému Bůh dal osvědčení "mocnými činy, divy a znameními". Je však zároveň i náčrtem první křesťanské katecheze, kterou nám poskytuje sám /sv./ Petr, hlava 12 apoštola.

2. Skoro po 2.000 letech nynější Petrův nástupce se v průběhu svých katechezí cítí povinen rozebrat obsah této první apoštolské katecheze, která se konala v den svátku Letnic. Až dosud jsme mluvili o Synovi člověka, který ve svém učení dával najevo, že je současně i opravdový Bůh-Syn., že on a Otec "jsou jedno". Doprovázel přitom svá slova "mocnými činy, divy a znameními". Tyto skutky nejenže teprve následovaly po jeho slovech, aby potvrdily jejich věrohodnost, nýbrž často jim naopak předcházely, jak se dovídáme ze "Skutků apoštola" když se tam mluví "o všem co Ježíš konal a čemu učil"/od počátku/. Byly to tytéž mocné činy a zejména "zázraky a znamení", které dosvědčovaly, že "Boží království se přiblížilo", to znamená že spolu s Ježíšem vstoupilo do pozemských lidských dějin a usilovalo, aby vstoupilo i do každého lidského ducha. Současně však též dokazovaly, že ten, který je konal, byl opravdový Boží Syn. Právě proto je třeba spojit nynější naše katecheze o Ježíšových zázracích a znameních s předcházejícími, které se týkaly jeho Božího synovství.

3. Dříve než začneme postupně rozebírat význam oněch "zázraků a znamení" /neboť tak je velmi specifickým způsobem definoval sv. Petr o svátku Letnic/, je nutno zdůraznit, že tyto zázraky a znamení zcela jistě patří k celistvému obsahu evangelií jako svědectví o Kristu, pocházející od očitých svědků. Tyto zázraky není vůbec možné vyloučit z evangelních textů a celkové spojitosti. Rozbor - a to nejen textu, nýbrž i textové souvislosti - mluví ve prospěch jejich historického rázu, čili dokazuje, že to byly činy které se opravdu staly a které skutečně vykonal Kristus. Kdo přistupuje k tomuto rozboru s intelektuální česthostí a skutečně vědeckým způsobem, nemůže je odbýt

pouze několika slovy, jakoby to byly jen pozdější výmysly.

4. V tomto ohledu je záhadno poznamenat, že tyto činy nejen dosvědčovali a vyprávěli o nich apoštоловé a Ježíšovi učedníci, nýbrž že v mnoha případech je potvrzovali i jeho odpůrci. Je např. velmi významné, že tito protivníci nepopírali Ježíšem vykonané zázraky, ale byli spíše nakloněni připisovat je ďábelské moci. Říkali totiž: "Je posedlý Belzebubem. Zlé duchy vyhání vládcem zlých duchů". Je však známa i Ježíšova odpověď na tuto námitku, která dokazuje, že protivníci si sami odporují: "Jestliže satan vystoupí sam proti sobě, a je rozdvojen, nemůže obstát, ale je s ním konec", Pro nás však má v této souvislosti větší význam fakt, že ani Ježíšovy protivníci nemohou popřít jeho "mocné činy, divy a znamení" jako skutečnost, jako něco, co se opravdu stalo. Výmluvná je zde i ta okolnost, že Ježíšovi odpůrci bedlivě pozorovali, zda Ježíš uzdravoval i v sobotu, aby ho tak mohli obvinít z porušování starého, Mojžíšova zákona. Tak se stalo např. v případě člověka s odumřelou rukou.

5. Je však třeba vzít v úvahu i jinou Ježíšovu odpověď, kterou však nedal svým protivníkům, nýbrž poslům, které k němu vyslal sv. Jan Křtitel, aby se ho zeptali: "Jsi ty ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?" Ježíš jim tehdy odpověděl: "Jděte a podejte Janovi zprávu o tom, co slyšíte a vidíte: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očištováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst". Ježíš se v této odpovědi odvolává na Izaiášovo proroctví o budoucím Mesiáši, které nepochybňě mohlo být chápáno ve smyslu duchovní obrody a uzdravení izraelského lidu a lidstva, které však v evangelní souvislosti, v níž je vloženo do úst Ježíšovi, poukazuje na všeobecně známé činy, které Janovi učedníci mohou oznámit svému mistru jako znamení toho, že Kristus je opravdu Mesiášem.

6. Všichni evangelisté zaznamenávají činy, na které poukazuje Petr o svátku Letnic, t.j. "mocné činy, divy a znamení". Tzv. synoptikové /tj. Matouš, Marek a Lukáš/ vyprávějí o mnoha takovýchto jednotlivých událostech, často však užívají i zevšeobecňující výrazy. Tak např. v evangeliu sv. Marka čteme: "A uzdravil mnoho nemocných rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchů". Podobně píší i sv. Matouš a Lukáš: "uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu"; anebo: "Vycházela z něho síla a všechny uzdravovala". Z těchto

výrazu jasně vyplývá velký počet zázraků, které Ježíš vykonal. V evangeliu sv. Jana nenacházíme podobné formy, nýbrž spíše podrobný popis sedmi událostí, které evangelista nazývá "znameními" /ne však zázraky/. Tímto výrazem naráží na to, co je v těchto činech nejpodstatnější, to znamená důkaz, že v nich osobně působí Bůh přítomný v Kristovi, zatímco slovo "zázrak" naznačuje spíše mimořádný ráz, který nabývaly tyto události v očích těch, kdo je viděli anebo o nich slyšeli mluvit. Přesto však i sv. Jan v závěru svého evangelia považuje za nutné zdůraznit, že: "Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných znamení, o kterých není řeč v této knize". A uvádí též důvod, proč vybral jen některé: "Tato však jsou zaznamenána, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a abyste vírou měli život v jeho jménu". K tomu ovšem směřují jak synoptikové, tak i čtvrté /Janovo/ evangelium: chtějí totiž pomocí zázraků dokázat pravdu, že Kristus je Boží Syn a přivést lidi k víře, která je počátkem spásy.

3 + 7. Ostatně i sám apoštol Petr, když o svátku Letnic vydává svědectví o celém poslání Ježíše Nazaretského, které bylo "osvědčeno mocnými činy, divy a znameními", považuje současně za nezbytné připomenout, že tentýž Ježíš byl ukřižován a vstal z mrtvých. Poukazuje tak na velikonoční událost, která poskytla nejúplnější znamení o spásosné a výkupné Božímu působení v lidských dějinách. Mohli bychom též říci, že v tomto znamení je v určitém smyslu obsažen "protizázrak" Kristovy smrti na kříži a dále zázrak jeho zmrtvýchvstání /tj. zázrak zázraků/, které však splývají v jediném /velikonočním/ tajemství, poněvadž právě v něm může člověk úplně vyčíst Boží sebezjevení v Ježíši Kristu a tím, že v něho uvěří, současně vstoupit na cestu spásy.

Můj zvláštní pozdrav platí i vám, drahí nemocní, kteří jste tak blízcí srdci Ukřižovaného tím, že každodenně přijímáte a obětujete Pánu své utrpení. Jako Kristus svým utrpením vykoupil hříchy lidstva a otevřel mu znovu bránu do ráje, tak i vy, spolu s ním, můžete přispívat ke spáse světa a k obrácení hříšníků, budete-li obětovat své strasti a bolesti na duchovní účel. Vaše oběti nebudou marné, nýbrž stanou se z nich zásluhu v očích nebeského Otce. Všem vám žehnám ve jménu Páně.

V další písničce autoru Františku Kremlíkovi
jsem si vyzkoušel i něco.

Vatikán: Kard. Gantin přečetl včera v Mombase v Kenyi pozdravné poselství sv. Otce zasланé k zahájení 18. celosvětového sjezdu o pastoraci mezi námořníky, kterému tento kard. předsedá. Jan Pavel II. v něm zejména klade na srdce námořníkům, aby nezapomínali na své rodiny, od kterých jsou při dlouhých plavbách odloučeni. Sjezdu se účastní na 130 delegátů z 30 různých zemí a spolu s nimi též asi 15 biskupů.

Spojené národy: Sestra Marjorie Keenanová ^{jmenem stálýho zástupce fr. Stolce} pronesla řeč na právě probíhajícím 42. zasedání Spojených národů. Soustředila se v ní na otázku všeobecného odzbrojení a uznala, že na tomto došlo v poslední době ke značnému pokroku, který opravňuje k určitým realistickým nadějím. Podotkla, že je třeba dospět k úplnému vyloučení jaderných zbraní a pakže bude třeba přistoupit i k zákazu chemických a tzv. konvenčních /tj. dozvadních běžných/ zbraní. Zároveň upozornila, že je nezbytné při všech jednáních brát náležitý ohled na lidskou důstojnost a dodržování základních práv.

Spojené státy: President Reagan podepsal včera v úterý předlohu zákona, který by měl zakázat tzv. dětskou pornografii. Zmíněný zákon byl již předán ke schválení kongresu. President vyslovil své přesvědčení, že v případě jeho odhlasování má spočítané dny pornografický průmysl, který vydělává až 10 miliard dolarů ročně.

Vatikán: Včera bylo zahájeno v synodální síni 2. mezinárodní sýmposium o zlidštění lékařské vědy, svolané Papežskou komisí pro pastoraci mezi zdravotním personálem. Za příklad je lékařům a ošetřovatelům dáván nedávno svatořečený neapolský lékař Josef Moscati. Úvodní projev pronesl (též) krakovský arcibiskup kard. Macharski. Symposia se účastní odborníci z mnoha evropských zemí.

ústav pro studium
totalitních režimů

Vatikán: Dnes ve čtvrttek v poledních hodinách Jan Pavel II. přijal ve společné audienci 16 polských biskupů z krakovské církevní provincie. V příležitostném projevu se sv. Otec soustředil zejména na důkladnou výchovu a formaci kněží a seminaristů.

Jinou audienci poskytl sv. Otec skupině asi 500 poutníků z papežského krajského semináře pro středoitalskou Umbrii, který má své sídlo v Assisi a slaví letos 75. výročí svého založení.

Nicaragua: Ve včera zveřejněném společném prohlášení místní biskupové pověřili arcibiskupa hlavního města Managuy, kard. Obandy Brava, aby prostředkoval při jednáních mezi sandinistickou vládou a partyzány, neboť tuto jeho činnost pokládají za důležitou pro celonárodní usmíření. Kardinála Obanda Brava přijali jako prostředníka již obě strany. Podle dalších zpráv má dnes kard. odletět do Washingtonu, kde prodlévá i president Daniel Ortega. Kromě toho byl znova zvolen předsedou místní biskupské konference.

Řím: Včera odpoledne byla na papežském ateneu Anselmianum patřícím benediktinům slavnostně otevřena nová knihovna, která může pojmut na 135.000 svazků. Nyní jich má celkem asi 70.000. Slavnostnímu otevření předcházel koncert.

Vietnam: Katolická řeholní sestra Tran Thi Tri byla odsouzena k 5 letům vězení pro pomoc občanům, kteří utíkají ze temě na různých plavidlech /tz. Boat-people/. Spolu s ní byly odsouzeny dvě další osoby jako spoluviníci. Mimoto koncem minulého měsíce dva řeholníci na periferii hlavního města Hanoi byli odsouzeni k doživotnímu žaláři pro údajnou kontrarevoluční činnost a 21 katolíků k trestům od 5 do 20 let vězení.

Švýcarsko: Kard. Eduard Gagnon přijel včera jako apoštolský visitátor do sídla Kněžského bratrstva sv. Pia X. Eccone. V této komunitě založené mons. Lefebvrem se zdrží několik dní, aby tu shromáždil všechny informace pro kanonickou úpravu uvedeného bratrstva. Úplné vyřízení případu mons. Lefebvra závisí ovšem, jak již zdůraznil kard. Ratzinger, na poslušnosti sv. Otci a věrnosti církevnímu učitelskému úřadu.

Řecko: Ekumenický cařihradský patriarcha Dimitrios I. zahájí zítra v pátek svou první návštěvu v této zemi. Počátkem prosince vykoná patriarcha další návštěvu u sv. Otce v Římě. Pak odjede do Londýna, kde se setká s hlavou anglikánu arcibiskupem Dr. Runciem.

- 7 -

Dr Jan Matějka

Posvěcení času, zpřítomňování událostí z dějin spásy

IV

a společenství s těmi, kdo už dosáhli cíle

Denní modlitba církve je rozvržena do pěti základních částí. Jsou to: ranní chvály, modlitba uprostřed dne, nešpory, modlitba před spaním a na denní ~~době~~^{době} nezávislá /asi 20 až 30 minut trvající/ modlitba se čtením.

Hlavním posláním denní modlitby církve je posvěcení času, v němž společenství Božího lidu směřuje do věčnosti. Jednak tím, že v různých denních dobách obrací naši mysl k Bohu, a také tím, že více než kterýkoli jiný bohoslužebný úkon pomáhá těm, kdo se jí účastní, prožívat jednotlivá období v roce v trvalém společenství s Kristem a spolu s ním vzpomínat na význačné události z jeho života a z dějin spásy, jak si je ve spojení s ním každoročně vždy znovu připomínáme v jednotlivých liturgických dobách.

Kdybychom pouze my vzpomínali na události z Kristova života, zůstalo by naše vzpomínání na stejném úrovni, jako když vzpomínáme na to, co jsme kdysi prožili anebo čeho jsme byli svědky. Při slavení liturgie vzpomíná však Kristus. Jeho vzpomínání není pouze činností lidskou, ale zároveň také činnosti Boží. My vzpomínáme ve spojení s ním. A proto, konáme-li to na jeho památku, vede tato naše společná činnost ke zpřítomnění toho, nač vzpomínáme. Co do užitku, který takto můžeme získat, jsme na tom stejně jako ti, kterým bylo dopřáno být přímými účastníky nebo očitými svědky.

Se vzpomínkou na události z Kristova života se těsně pojí také vzpomínka na jeho matku Pannu Marii, která je nerozlučně spjata s výkupitelským dílem svého Syna. Vzpomínáme také na svaté, kteří nám svým osobním životním příkladem ukazují cestu ke společnému věčnému cíli a svou přímluvou u Boha nám pomáhají překonávat překážky, které nám brání jít vpřed.

Hlavní charakteristika světců a jejich stručné životopisné údaje uváděné zpravidla v den, kdy si připomínáme jejich přechod z pozemského života do věčné slávy, nejsou sice modlitbou, ale oživují v nás vědomí, že i oni prožívali často podobné životní situace jako my a museli řešit problémy, které se v mnohem podobají našim. Tyto stručné životopisné údaje jsme v českém vydání poněkud rozšířili, protože jsme si byli vědomi, že v mnoha případech to budou jediné pro naše věřící dostupné informace o životě některých světců.

Denní modlitbou církve posvěcujeme tedy čas, v němž žijeme, připomínáme si a zpřítomňujeme události z dějin spásy a vytváříme živé společenství církve putující i vítězné.

Sr Elizabeth

MODLITBA ZA SERGEJE JESENINA

SRPEN

- Za mrazivého rána 28. prosince roku 1925 našli v pokoji leningradského hotelu Angletek mrtvé tělo sebevraha. Na stolku lakonická depeše psána nyní už zčernalou krví - "naskrz prozrání růži smutku". Ten člověk měl třicet let a byl to básník, zpustlík, zhýdálec, pobuda, revolucionář, světoobčan, který neměl nikde stání, ezevané povahy...
- Nemohl jinak skončit!..znal všechny hotely, hospody, sklipky, břlohy, doupata, zabředlý v bahnu společnosti potácel se den ode dne po cestách záhuby, po cestách své Rusi, své "nesvé" Rusi i celé Evropy. Nemohl jinak skončit. Nemohl? Ale kdo znal jeho?
- Nikdo mu v tom nezabránil..Ani ty, Maria? Často tě měl měl očima v třytu hvězd, které viděl rozseté po nebi, vzdemutou v tvém nanebezvzetí nad bídu, nad zmatek, nad samotu země. Tvými hvězdami prosycoval své básně i svou chmurnou propast bytí. Proč jsi mu neposlala jednu z nich, o kterou tě tak úporně prosil, na liduprázdné cesty k jeho srdci, kde se nepohnul ani listek blízkosti člověka. Byly vánoce a jemu bylo zima. Víc než tvému dítěti, které nebe kladlo do kolébky nehostinné země. Proč jsi ho nevložila do jeho srdce v zoufalství samoty?
- "Matko Boží, padni jak hvězda na trnitou stezku v údolí hluchá. Jak balšám rozlij zlatý vlas své luny po drsných jeslích mého kraje, v bezbřehé noci. V nich bude dřímat tyé dítě. Jak oponu spustě ranní rozbřesk na temný obzor. Obejmí úsměvem osadu světa, na jeho keře zavěs své Slunce"
- ~~Prohlášoval se za ateistou.~~ Snad to bylo v módě: v ono proudu doby, který do sebe nelitostně strhl celou generaci i proti její vůli, ale jen aby rozjítril její nitro, odral je o falešné vzdušné zámky, o slizké mělčiny idealistických rájů, kde žízení po štěsti se stala beznadějí pustiny a opuštění.
- "Stydím se za to, že jsem věřil, ale trýzní mě, že už nevěřím." Byl to skutečný ateismus nebo balancování nad propastí, kde jedinou zachránou byl pohled vzhůru? Vrozporuplné zraněné duši se střetává minulost s přítomností a nad nimi jak vítězství se vznáší to, co hlubiny nikdy nedokázaly popřít. Uchován v prostém vesnickém prostředí Sergěj do vínku od svého dědečka mimo dobroty a pokoje

12 NOV 1987 přečet 376/4

obdržel od svého dědečka i vzdělání ve víře a zbožnosti. A jakkoliv se záhy jeho lodička začala zmítat v bouřlivém oceánu nových prostředí i nových časů, ten přistav v něm zůstal. A nebyl-li opouštěn, byl/steskem. Vlny zmatku a revoluce nutně musely ubíjet tuto nadanou a bohatou existenci a tříštit se i o její nejskrytější pevninu. Vše, co mu z ní zbylo, se soustředilo v hvězdém nebi. Otamtud přijde pokoj, kýžená záchrana. Možná, že (i) znal rytmický výlev svatého Bernarda, ale jemu nestačil pohled na Mariinu hvězdu, jitřenku nad v nočním burácení. Jeho hvězda byla hvězdou Nanebevzaté - stoupající i sestupující...

• "Z neviditelného paláce nebes prška hvězd se dvolí v nýtmu žalmů." A vidím - v blankytném plásti na křídlech obláčků lehkých, kráčí zbožnovaná se zářním synem na svých loktech Máteř. Pro mír a pokoj znevražděnou ještě jednou Vzkříšeného, aby byl znova ukřižován. Běž, Synu a mnich znova přimíšení bez střechy nad hlavou žij noci chladné i polední žáry. Já s bolestí každého zbědovaného poutníka budu se tázat, ne-li Božím Pomazaný... A snad mi půjdu kolem, a v hodině tažemství neuzřím křídla cherubína v borovicích a pod jařmem hladového Spasitele."

• Žárlivý strážce svého nitva, když hledající/narážející zrcadlem své duše o prázdnоту, hrůzu, hluchoněmý nádor pýchy, sebeopojení, básník samý ztracen a neschopen čelit infekci své doby se stává její obětí. Ale dřív než jej pozře docela, musí tu a tam vydechnout svou pravdu, která není snem ani sentimentálním únikem do chlumu dětství, ale jistotou ozuzlení a věčného spočinutí. Pravdu, která má svůj jediný opěrný bod, potom, co všechno kolem umlklo, má svůj jediný opěrný bod v té, žež "z lidských běd vystoupila do jiných zemí." A právě v těchto vydechnutích se zjeví duše Jesenina v plném pravém světle: plně ztotožněna s osudem své milované a tak trpce a těžce zkoušené Rusi upína se na své jediné východisko, které je jak osobním tak národním. Liturgická řeč je snad nejvražednějším a nejpřesvědčivějším vyznáním víry tohoto ateisty podle slov a skutků, ale jehož duši se nikdy nepřestala třpytit hvězdná zář Matiina.

12 NOV 1987

316/5

• "Bud požehnaná moje zemi mezi Velkou nocí a letnicemi a o vánocích přijmi požehnání, by věčnosti se opojilo tvé prahnuoci bdění. Ze svých beder chceme setřást nebe, temnotu jen chováme si v loktech, oves neustává krmít bouři i když modlitbou se údolí skrápi. Azurový obzor přeovává rozum. Ach, Panno Maria, zní to na nebesích, rozpust svůj zlatý vlas na naše lány, omyj nám tváře zašpiněné zemi. Bolest se vzpíná dosud v okovech. Tomu, kdo křičí v temnu a tříští čelo o mystické značky, my bránu nezavřeme. Hvězdy ozařují ^{prach} na našich vlasech. V údolí býdy uzlíky padají slov, jež opěvují jiné země a jiné vody. Hosanna na výsostech..zpívají kopce po celém ráji a v něm já vidím tebe, můj kraji rodny. A z kopců volám k svému dědu - otče, odpověz nám. Nedotihne ho hlas na vzdáleném břehu. Hle, tu však slyším sníh, jenž zazní stéblem trávy: 'Povstaň, znova se životu chop a pohled' - my zjevíme ti ~~hodiny~~ příští osud. Ten, kdo je stále živý a bez přestávky tvorí, on jediný zná hodinu i mezník. Ozve se Boží povel ohněm a ječením trubek, záubatý žlutý oblak protřhne mléčnou dráhu.

Ale ten, kdo na Marii myslel, vystoupí vzhůru na hvězdnatém voze".

• Bylo to za mrazivého vánocního rána, kdy v pokoji leningradského hotelu Angleterre, našli ztuhlé tělo Sergěje Jesenina. Nemohl jinak skončit... Nemohl? Nebyl nikdo, kdo by ho udržel na této zemi, kdo by mu bránil v jeho bezvýchodném násilném odchodu, nikdo se neochomýlt ~~v~~^{na} ~~xxxix~~^{xxix} v oné zpufalé samotě, kde se o sebe třeskaly meče lží a pravdy, hlemozu, rachotu vzpoury, nelásky a býdy na jedné, a ~~z~~^zrytého zarputilého ticha na druhé straně². A tam uvízla duše básníka, tam zkameněla jeho naděje upřena na nehybnou hvězdu nočního nebe, temného obzoru vyprahlého srdce. A hvězda se neozvala ani na jeho prosby ani na jeho úpění. Nesestoupilas ~~ji~~, abys včas přeřízla oprátku, aspoň ty, právě ty, Maria. Divala ses z výšin, ale ve stejném zkormoucení jako kdysi na úpatí kříže, na tvé dítě, které podlehlo v zápasu o blízkost, o lásku, o pravdu člověka i Boha.

- 2 • Ale mezi mostem a hladinou řeky je milosrdenství, šepť arský otec ztracených existencí.
- A ten, kdo na Marii myslel, vystoupí vzhůru na hvězdnatém voze ...
- 2 • Nezapomen Nanebevzta nezklamej, Nanebezvzata, jediné zrnko jistoty, které v něm i po měm ~~zbylo~~, nám tu zbylo.

13 NOV 1987

4

Vatikán: ~~Níž uvedeno~~ Dnes v pátek dopoledne Jan Pavel II. přijal v audienci účastníky mezinárodního symposia o zlidštění lékařské vědy a péče. V příležitostné řeči zdůraznil, že tento cíl je nezbytným předpokladem pro skutečné povznášení lidské životní úrovně a že církev pokládá péči o trpící za nedílnou část svého poslání.

1 T

Dnes v pátek dopoledne. Jinou audienci poskytl sv. Otec 13 maďarským biskupům, kteří v těchto dnech konají v Římě kanonickou návštěvu "ad limina". 4 z nich přijal předtím v oddělených audiencích.

2 C

V další audienci přijal Jan Pavel II. delegáty valného zasedání organizace Spojených národů pro výživu a zemědělství /Fao/ se sídlem v Římě. Připomněl jim ve svém projevu zejména naléhavou a dramatickou otázku současného hladu ve světě.

3

Kromě toho přijal sv. Otec ve zvláštní audienci sovětskou kosmonautku Valentinu Vladimirovnu Terreškovou.

4

Státní sekretář kard. Casaroli zaslal jménem sv. Otce blahopřejný a pozdravný list Sdružení německé katolické mládeže, které letos slaví 40. výročí svého založení. Vyzývá v něm jeho členy aby stále hledali nové a účinnější cesty pro různá odvětví apoštolátu a aby věnovali co největší péči potřebným a přistěhovalcům. Podotýká rovněž že mohou být hrdí na minulost svého sdružení. V závěru jim radí, aby učinili Krista středem veškerého svého života a působení.

C

Itálie: V městečku Collevalenza ve střední Itálii skončila dnes dopoledne konference italských generálních mužských řeholních představených za účasti prefekta posv. kongregace pro řeholníky kard. Hamera. Italských řeholníků je v současné době celkem 40.680, z nichž 7.455 pracuje v cizině, zejména v misijních oblastech.

5

Řím: Státní sekretář kard. Casaroli se včera ve čtvrtek zúčastnil slavnostního zahájení nového akademického roku katolické univerzity Nejsv. Srdce a to na její lékařské fakultě, která má své sídlo v Římě. Ve svém proslovu mluvil zejména o vzájemném vztahu mezi vědou a moudrostí. Tyto dva výrazy si ani neodporují, ani nesplývají. Moudrost přesahuje obzory vědy, protože se snaží zkoumat i neviditelnou skutečnost. Pokud jde o člověka zajímá se hlavně o to, co ho přežívá i po tělesné smrti. Moudrosti je důležitá i pro lékaře, především pro jejich život jako takový a svědomí. Na uvedené lékařské fakultě je v letošním roce zapsáno přes 3.000 studentů. Dosud udělila celkem 3.160 doktorátů.

Řím: Zítra v sobotu odpoledne proběhne ve Věčném městě 4. setkání teologů na téma: Poměr církve k Izraeli /jako Božímu lidu/. Účastníci budou diskutovat především o nynějším poslání církve vůči Izraeli a dále o správném smyslu "nevěrnosti" Židů, o níž píše sv. Pavel ve svém listě Římanům. Setkání svolává Mezinárodní dokumentační židovsko-křesťanská služba, která má své vlastní sídlo v Římě. Ta-to setkání se konají jednou ročně za účasti profesorů exegese římských papežských universit a Biblického ústavu.

Čína: Arcibiskup filipinského hlavního města Manily, kard. Jaime Sin prodlévá v těchto dnech na návštěvě – v pořadí již druhé – v komunistické Číně, kde se sám narodil. Byl oficiálně pozván čínským sdružením pro přátelské styky s cizinou. Dnes ráno sloužil mše sv. na filipinském vyslanectví v Pekinu za přítomnosti asi 50 členů diplomatického sboru. Ve středu měl soukromý rozhovor s ministerským předsedou a novým tajemníkem komunistické strany Zhao Ziyangem. Novinářům sdělil, že s ním mluvil hlavně o dosud vězněných katolických kněžích, že však nedostal povolení, aby je osobně navštívil. Tiskové kanceláře věnují této jeho cestě velkou pozornost.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat, CECO

Věčný život.

5. XI. 87

Průzkumy měnění jsou dnes moderní. Mluví v číslech. To pak je moderním lidem sympathetické. Jsme si ovšem dobře vědomi, že se nedají číslicemi vyjádřit hodnoty duchovní. Ale přesto rádi slyšíme statistiky, kolik procent lidí chodí pravidelně do kostela, kolik studentů se přihlašuje jako věřící, kolik procent katolíků se pravidelně zpovídá atd.

Mezi těmi různými statistikami mě překvapuje jedna, která šla více do podrobností. Zabývala se jen jednou skupinou lidí: vysokoškolských studentů. A mezi těmi vybrali jenom ty, kteří se prohlásili za věřící. Šlo teď o to zjistit, kam až pronikla víra do jejich přesvědčení. Věřící ovšem všichni odpověděli kladně na otázku, věří-li v Boha. Jinak bylo mnoho rozmanitostí v odpovědech na jednotlivé články Kréda. Poměrně nejslabší bylo číslo tam, kde se mělo odpovědět na otázku, kterou bych považoval za úplně samozřejmou pro někoho, kdo řekne, že věří. Šlo o poslední článek víry: "Věřím v hříchů odpuštění, těla vzkříšení a život věčný." Jenom asi polovina "věřících" studentů odpověděla pozitivně na dotaz, věří-li v život po smrti. Ostatní to sice nepopírali, ale většinou dodali, že si to nedovedou představit.

Když jsem tu statistiku ukázal známému knězi, zalamil rukama, když někdo popře to, co je v náboženství nejdůležitější: přesvědčení o věčném životě. Takoví "věřící" už jsou vlastně nevěřící!

Dost jsem o tom v následujících dnech přemýšlel. Jsem pochopitelně úplně na straně kněze. Víra ve věčný život patří k podstatě náboženství. Ale v odpovědech studentů je také něco velmi zajímavého. Řekne-li někdo, že si to nedovede představit, jsem i já na jeho straně. Ani já si to nedovedu představit a nemrzí mě to.

Všem nám jsou směšná mytologická vypravování o olympských bozích, kteří mají věčné mládí, jedí ambrosii a pijí nektar. Musí to být ovšem nějaké mytické jídlo, protože by se nám všecko ostatní brzy přejedlo. A věčné štěstí na Olympu i básníci spestrili hádkami mezi bohyněmi. Takovému "tureckému nebi", jak se lidově říká, ani občané dnešního Turecka nevěří.

Ale jak si představit jinak věčný život? Jsou to vlastně dvě slova, která v normální mluvě k sobě nepatří. Živé je to, co se hýbe a stále mění. Věčné je naopak to co je nehybné, neproměnné.

V jedné lidové kazatelské příručce jsem četl příklad s květinami

rostoucími na egyptské pyramidě. Květinka je pěkná, ale její žití je několik měsíců. Kameny pyramidy tu jsou nehybně tisíce let: obraz věčnosti. Kazatelský závěr z tohoto příkladu: Nedej se oklamat líbivým okamžikem prchavého života, buď raději kamenem, zasazeným do pyramidy věčnosti.

Příklad vypadá působivě, ale není jisté, že na všecky působí. Rozhodně není ve stylu moderních existentialistických filosofů, nakloněných k tomu dát přednost plnému životu, květnatému, i když je jenom chvílkový, před mrtvou nehybností věčnosti. Tak si totiž představují věčnost ti, kdo odrostli v klasickém evropském myšlení: věčné je to, co je neměnné, nehybné.

Vyjadřuje tuto mentalitu názorně jedna sinajská ikona "Žebř do nebe". Zobrazen tu je skutečný žebřík, sahající ze země až do nebe. Dole je mnoho pohybu a zmatku, ale čím výš kdo stojí, tím je klidnější. Na nejvyšší příčce pak stojí mnišek nehybný jak sloup. Všecko se zastavilo, člověk vstoupil do věčnosti.

Zeptáme-li se normálního obyčejného člověka, líbila-li by se mu taková věčnost, dostaneme jistě rozhodně zápornou odpověď: Raději být na měsíc kvítkem než na věčnost kamenem.

Pak ovšem začínáme být v úzkých, jak si mám věčnost představit, když zavrhneme i "turecké nebe" a "filosofickou neměnnost". Je tu ovšem ještě teoreticky třetí možnost: věčný návrat, zobrazený stále se točícím kolem času: životy zanikají a stále se vrací, nic není stálého než život. Nejsou však stálé jednotlivé živé bytosti. V tomto tzv. vitalistickém pojetí život věčný existuje, ale je naprosto nedosažitelný pro člověka jako jednotlivce. Ten musí umírat právě proto, aby se život na zemi nezastavil.

Kam tedy umístíme křesťanské učení. Rekl-Ji jsem na počátku, že si nedovedu svůj věčný život představit, podržím i těa své mínění. Článek víry se nedá zařadit do kategorí našich představ a do filosofických pojmu. Ale z toho neplyná, že nám víra vůbec nic o něm nezjevuje. Musím ovšem jít cestou, kterou jde zjevení a to je cesta Krista.

V Kristu se totiž posluhodně setkává čas a věčnost. Narodil se v čase. Žil v jistém období. Zemřel a vstal z mrtvých podle jistého data: za doby pontského Piláta. A přece jsou tajemství jeho života

13 NOV 1987 312/5

RaVat, CECO

- 3 -

věčná, protože vstoupila do Božího života. Tu skutečnost prožíváme stále ve svátostech. Při mši stojíme u kříže i u otevřeného hrobu, při přijímání zasedáme s Kristem k poslední večeři.

Není radno pouštět uzdu fantazii, popletla by nás. Ale dogma samo si hledme aplikovat i na svůj vlastní život. I my žijeme v čase, krátce nebo déle, ale vždy omezeně. A přece nám Kristus slibuje, že nic z dobrého co jsme udělali, se nesmí ztratit, že vše to s námi musí vstoupit do věčnosti. V Kristu dostanou lidské práce a modlitby absolutní hodnotu v Bohu. Jak to bude, o tom se dá říci jen tak: Bůh dá, že to uvidíme, teď jsme jen mezi těmi blaženými, kteří ještě neviděli, ale už uvěřili.

730

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

**ústav pro studium
totalitních režimů**

Vatikán: Dnes v sobotu v poledních hodinách Jan Pavel II. přijal v audienci účastníky a účastnice sjezdu představených mužských i ženských představených řeholních institutů spojených s augustiniánským řádem. V promluvě je vyzval hlavně k prohlubování a šíření ~~úcty~~ ke sv. Augustinovi a poznatků o jeho životě a učení.

Jinou audienci poskytl sv. Otec delegátům sjezdu svolaného Světovou organizací žáků a studentů katolických škol. V projevu přirozeně zdůraznil důležitost katolické školy vůbec, která je velmi užitečná nejen pro věřící, nýbrž i pro celou společnost, poněvadž zaručuje rodičům svobodnou volbu výchovy pro jejich děti.

Československo: Včera v pátek zemřel ve věku 73 let apoštolský administrátor trnavské arcidiecéze, mons. Julius Gabriš. Kněžské svěcení přijal r. 1938, biskupské v březnu 1973. Byl totulátním biskupem z Decoriany.

Spojené státy: Předevčírem pronesl projev v komisi Spojených národů pro sociální otázky stálý pozorovatel Sv. Stolce u této organizace mons. Renato Martíng. Pranýroval v něm zejména křiklavá porušování náb. svobody ve více než 40 různých zemích. Krizával též státy, které upírají náb. organizacím právo svobodně si volit své představitele. Jako konkrétní příklady uvedl překážky kladené svohodnému jmenování biskupů a zákazy výkonu kněžských služeb. Prohlásil rovněž, že náb. svoboda je základem všech ostatních práv a svobod. Dodal ještě, že katolická církev nevyžaduje tuto svobodu jen pro sebe, nýbrž i pro vyznavače všech náboženství a že náb. diskriminace se rovná hrubému porušování lidských práv.

ústav pro studium
totalitních režimů

Hymnus Matky Terezie na činorodou lásku

Prosme svatou Pannu Marii, aby nám dala schopnost pokořit se a být obětaví, aby nám dala svou vlastní lásku a velikost, aby cíjom pak mohli následovat Krista každý den ve svém životě, ~~a s ním~~ následovat Boha, milovat ho tak, jako ona ho milovala a tím získat jeho požehnání.

V evangeliu čteme, že Bůh tak miloval svět, že dal Ježíše té nejčistší Panně, (tj.) Marii. A Maria, když ho přijala, odebrala se ke své příbuzné Alžbětě, aby jí pověděla a ukázala, co na ní Bůh vykonal. A když přišla do jejího domu, došlo k podivuhodné události. Malá bytost, dosud nenarozené dítě, radostně se pohnulo v jejím lůně. Je opravdu velmi podivné, že Bůh použil tohoto dítěte dosud v zárodečném stavu, aby vyhlásil Kristův příchod. Dnes víme, jaké kruté utrpení očekávalo toto dítě. Známe však též utrpení všech dětí, víme, že dnes usmrcují děti jejich vlastní matky a v nich i obraz a život samého Boha. Z toho důvodu se umělý potrat stal nejničivější silou proti míru. Proto se teď chvíli modleme a poděkujme rodičům za to, že nás milovali, že si nás přáli, že nám dali radost života.

Ježíš přišel na svět, aby nám oznámil radostnou zvěst, že Bůh nás miluje a přeje si, abyho se navzájem milovali tak, jako on nás miloval. Aby nám tuto vzájemnou bratrskou lásku usnadnil, řekl nám: "Co jste učinili jednomu z mých nejnepatrnejších bratří, mě jste učili. Dáte-li jednomu z mých dětí sklenici vody, je to jakoby jste ji dali mě. A jestliže přijmete z mých rukou malé dítě, je to jakoby jste přijali mne. Až budeme po smrti stát před Bohem, budeme souzeni podle toho, co jsme učinili a dali." *jedni druhým*

Ježíš řekl: Měl jsem hlad a dali jste mi najíst, byl jsem ~~roz~~
otřhaný a oblékli jste mne, byl jsem bez přístřeší a poskytli jste mi je. Pojdě, požehnaný mého otce a vezmi klíče království, které je pro tebe připraveno. Hlad není jen tělesný, po chlebu, existuje i hlad po lásce, po Boží lásce. Je-li někdo nahý, neznamená to jen, že mu chybí oděv ale také, že nemá onen nesmírný dar, kterým je lidská důstojnost a čistota. Přístřeší není jen dům z cihel, ^{být} mít bez přístřeší též znamená, že nás nikdo nemá rád, že nás vyhánějí, že nás společnost vyhoštěje. A kde vlastně začíná tato opravdová láska? Jedině v našich rodinách, v našem vlastním domě.

A jak začíná tato láska? Společnou modlitbou. Rodiny, které se společně modlí, zůstávají vnitřně spojené. Zůstanete-li spojení

14 NOV 1987

v modlitbě, budete se moci i návzájem milovat tak, jako Bůh miluje každého z nás. Ovocem a výsledkem modlitby je prohlubování víry a plodem víry je pak láska, plodem lásky je ochotná služba druhým a výsledkem této služby je nakonec mír. Skutky lásky jsou skutky míru. Poděkujme tedy Bohu za to, že nám dal tuto podivuhodnou možnost, aby com se navzájem milovali. (jedni druhé.) Láska, má-li být opravdová a skutečná musí nás také zraňovat a působit nám bolest, to znamená musíme stále dávat dokud nás to nebude bolet. ~~boli~~.

Před nějakou dobou přišli do mého domu dva mladí lidé a dali mi velký peněžní obnos. Zeptala jsem se jich: Kde jste vzali peněz. Odpověděli mi: Předevčírem jsme uzavřeli sňatek. Už předtím jsme se rozhodli, že si pro svatbu nekoupíme zvláštní šaty a nevystrojíme žádnou hostinu, ale raději přineseme ušetřené peníze vám. V Indii, kde žiji, je něco takového opravdu veliká oběť. Proto jsem se jich ještě zeptala: A proč jste to udělali? Odpověď zněla: My dva se máme tolik rádi, že chceme, aby se naše radost spojila s tou láskou, kterou vy prokazujete trpícím. A to je i pravý význam výrazu: dělit se o radost z lásky. Taková radost je něčím, co by měla cítit a zakoušet každá lidská bytost, ~~chei říci takououto radst lásky~~. Nezáleží tak na tom, kolik dáme, nýbrž na velikosti a dosahu lásky, která je v tomto našem daru obsažena a zahrnuta. A proto je tolik důležitá i modlitba. Modlitba nám dává upřímné a čisté srdce, které může vidět Boha a tímto způsobem nás též podnítit ke stejné vzájemné lásce, jakou nás miluje sám Bůh. (To je hlavní důvod, proč) je modlitba tolik důležitá. Stejně důležité pak je, abychom se ~~navzájem~~ spojeni společně rozhodli, že budeme jeden druhého milovat právě tak, jako Bůh miluje každého z nás.

*3 minuty dopis P. F. Klimenta SDB
ze Seulu*

15 NOV 1987

Nedělní Angelus sv. Otce

1. Při dnešní duchovní mariánské pouti zalétají mé myšlenky k Panně Marii zvané del Pilar /sloupové/ ve španělské Zaragoze, jejíž basiliku jsem s radostí navštívil "a tím se splnilo mé přání, abych totiž poklekl, jako Mariin oddaný syn, před jejím posvátným sloupelem. Tato ctihoná svatyně, vystavěná na břehu řeky Ebra je velkolepým symbolem Mariiny přítomnosti již od počátků hlásání Radostné zvěsti na Iberském poloostrově. Podle prastaré místní tradice se Panna Maria zjevila apoštolu Jakubovi v Zaragoze, aby ho potěšila a slíbila mu svou pomoc a mateřskou podporu v jeho apoštolském hlasatelském díle. Zanechala mu mramorový sloup, který pak byl po celá staletí zbožně chován ve svaté kapli, od níž potom převzala jméno celá svatyně.

2. Od té doby tzv. "El Pilar de Zaragoza" /zaragozský sloup/ je považován za symbol "pevnosti španělské víry" a zároveň za ukazatele cesty vedoucí k poznání Krista skrze apoštolské hlásání evangelia. V tomto smyslu se potvrzuje co jsem napsal v encyklice "Redemptoris Mater", že totiž "ti, kdo ve všech pokoleních v různých národech země, přijmou s vírou ~~Křížku~~ tajemství Krista jako Vtěleného slova a Vykupitele světa, nejen se s úctou a důvěrou obracejí k jeho matce Marii jako ke své matce, nýbrž hledají v její víře i oporu pro vlastní víru". Z tohot důvodu velmi mnoho křesťanů ve všech dobách prohlašovalo Pannu Marii Sloupovou za blahoslavenou. Španělští věřící viděli v tomto jejím sloupu zřejmou obdobu onoho sloupu, který vedl izraelský lid na jeho pouti do Zaslíbené země a mohli proto po staletí zpívat: "Máme sloup, který nás vede". Ano, máme jako vůdce sloup, jenž doprovází nový Izrael, tj. církev na její pouti do Zaslíbené země, čili ke Kristu Pánu. Panna Maria Sloupová je zářící maják a trůn slávy, jenž řídí a upevňuje víru národa, který neúnavně opakuje v modlitbě "Zdrávas Královno": Ukaž nám Ježíše.

3. A to Panna Maria stále dělá, jak to dokazuje tolik jejích obrazů a soch, právě tak jako na sloupu v Zaragoze. Ukazuje nám v náručí svého Syna jako cestu, pravdu a život. A jestliže naneštěstí hříchem ztratíme přátelství s Bohem, podvědomě hledáme toho, kdo má moc odpouštět hříchy, a to skrze Marii, jejíž svatyně jsou místa obrácení, pokání a smíření s Bohem. Znovu v nás budí naději v úcinek lítosti a že vydržíme setrvat v dobrém. Nejsvětější Panno Maria Sloupová, upevňuj naši naději a rozněcuj /vždy/ znovu naši lásku. Tak se staň!

15 NOV 1987

Francie: ze 37 národů 7.000 mladých odpovědělo max na anketu, kterou pořádala světová organizace bývalých žáků katolických škol: otázky se týkaly námětu roku mládeže, jak jej navrhlo UNESCO: a to mír, rozvoj, aktivní účast. PRůměrný věk odpovídajících je 23 let. Výsledky ankety předali včera behem audienece svatému Otci. Zmíněná organizace totiž oslavila v Římě 20. let svého trvání.

Kuba: Dnes přiletěl do hlavního města Kuby, do Havany, světící biskup mons Eduard Boza Vidal, který byl Castrovou vládou před 26 léty vypovězen ze země. Byla mu povolena sedmidenní návštěva země. Mojs Viðalovi je dnes 72 let a působí jako generální vikář venezuelské diecéze Los Teques. Na havanském letišti ho přivítal místní biskup mons Jaime Lucas Ortega spolu se zástupcem kubánské komunistické strany. Mons Vidal jako rektor katolické university sv Tomáše z Vilanova byl velmi oblíben mezi studenty a to bylo také jedním z důvodů jeho vypovězení.

OSN: Valné shromáždění Spojených národů znovu žádalo rychlé a úplné sňazení sovětských okupačních vojsk z Afganistánu. Kromě toho drtivá většina valného shromáždění odhlasovala prohlášení, že afgánský lid má právo svobodně si zvolit svou vládu a nastolit úplnou nezávislost. Prohlášení dále vyjadřuje naději že se Afganistan brzo vrátí mezi národy nezávislých nesdružené do žádných vojen kých bloků a potvrzuje právo 5 milionů afánských uprchlíků vrátit se do svých domovů.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

6. listopadu 1987

Medžugorje

15 NOV 1987

V létě 1981 se do té doby neznámé jméno vesnice Medžugorje rozle-tělo nejdříve celým katolickým Chorvátskem a potom celou Evropou spolu se zprávou a tamějších zjeveních Panny Marie celkem osmi dětem z vesnice ~~Μαρία Καράκαση~~ Bijakoviči u Medžugorje. Od té doby se sem nepřestávají hrnout poutníci, mimo jiné také z Československa. Přesto je právě pro zájemce z Československa cestování do Jugoslávie složitou záležitostí a česky psaných informací o celé události není nadbytek. V minulém roce vydalo západoněmecké nakladatelství MIRIAM česky psanou brožurku, jejímž autorem je Jan URBAN, snad pseudonym, který shrnuje informace od počátku až do roku 1986, s odvoláním na vlastní návštěvy místa a na literaturu, vydanou hlavně ve Francii a v Německu.

Medžugorje leží zhruba mezi dalmátským pobřežím a Mostarem, ve kterém sídlí biskup, do jehož diecéze Medžugorje patří. Místo samo je spravováno františkány, kteří v této oblasti Balkánu požívají zvláštní úcty v důsledku své činnosti mezi křesťany v těžkých dobách turecké invaze této oblasti. Byli prakticky na mnoha místech jedinou tolerovanou oporou církve po dlouhá staletí muslimské nadvlády.

Mostarský biskup se k celé záležitosti dosti rychle vyjádřil a jeho stanovisko je nadále spíše negativní, odmítavé. Význam zjevení v případě jejich pravosti však vedl biskupskou konferenci Jugoslávie k ustavení komise, složené z biskupů a nejrůznějších odborníků z církevních i mimocírkevních oborů. Jí bylo svěřeno prozkoumání objemného knižního a dokumentárního materiálu a osobních svědec-tví zúčastněných osob. Do uzavření tohoto zkušebního řízení doporučuje biskupská konference věřícím zdrženlivost v navštěvování místa i v rozšiřování informací o něm. Členové komise sami odmítají všechny žádosti o prohlášení v současném stavu zkoumání. S jedním z nich jsem se setkal na synodě a ten mi řekl, že každý ze členů musí nejdříve prostudovat svůj díl dokumentů a literatury všeho druhu k událostem a že tato zcela první fáze není ani zdaleka ukončena, takže je vyloučeno vyjádřit se ke zjevením. Jsme ve fázi, řekl mi, kdy celé záležitosti a církvi prospěje nejvíce pravdivá a co nejpřesnější informace - tak, aby si členové komise mohli udělat pravdivý obraz každý osobně o té části, která mu je v záležitosti Medžugorje svěřena. Teprve potom se budou moci všichni sejít a prodiskutovat dílčí výsledky, ke kterým každý z nich došel a teprve tím bude vytvořen dostatečně spolehlivý základ pro konečné

15 NOV 1987

vyjádření církevních autorit, které budou mít poslední slovo. Jak vidět, jsme od tohoto závěrečného kroku ještě dosti daleko; současný stav se vlastně neliší nijak od počátků jiných podobných událostí od Lurd až po Turzovku kdysi u nás.

Poutě přesto dále pokračují, vz iniciativy laiků převážně, a také literatura o Medžugorje nabývá na objemu. Není dobrým znamením pro poctivost autorů, že většinou neuvádějí stanovisko místního biskupa ani nemluví o komisi, která byla ustanovena. Přitom přece je jasné, že tam, kde Panna Maria chce promluvit k lidem, dojde její rozhodnutí k cíli, ať už člověk dělá pro nebo proti jejím zjevením cokoliv. Trpělivost je každopádně na místě, jako se jí museli ozbrojit kdysi v Lurdách i ve Fatimě, a starosti o ostatek může bezstarostně svěřit Pánu Bohu. Jeho dílo ve světě nemůže nikdo ohrozit.

Co přitahuje lidí na místa, jako je Medžugorje? Pomineme-li poutníky-profesionály, kteří budou vždy všude v prvních řadách tak trochu nedisciplinovaně spoluvytvářet atmosféru místa a doma hodně nekriticky šířit nejrůznější zvěsti, zbude ještě stále velký počet prostých lidí, kteří zde a jinde hleají a často nalézají zvláštní atmosféru proáchnutou modlitbou a vroucností. Jak se zda, hraje i v Medžugorje tato motivace významnou úlohu v rozhodnutích mnoha lidí. Až potud lze všechno dobře chápat, a ani víru těch profesionálních poutníků nemá nikdo právo zpochybňovat jen proto, že sám přistupuje k náboženství jinak.

Využijme ale příležitosti a připomeňme sobě i jiným několik základních skutečností.

Předně - křesťanská víra je přinejmenším ve stejné míře podmínkou jako důsledkem zázraků, o kterých je v souvislosti se zjeveními vždy řeč. Už Kristus nemohl v Nazaretě vykonat mnoho zázraků pro nevěru tamějších obyvatel, a zvědavého, dychtivého Heroda přímo ignoroval. Od té doby se ukázalo už mnohokrát, například také v Lurdách, že skutečně zatvrzelou nevěru ani osobní účast na uzdravení k víře v Krista neobrací automaticky. I naše vlastní víra musí procházet nejrůznějšími zkouškami a mezi ně patří pokušení, touha ohmatat se předmět naší víry aspoň očima. Je to pokušení poodhalit závoj, za kterým se skrývá pro každé pozemské oko nadpozemský svět Boha, do kterého nemá člověk na této zemi přístup.

To ale neznamená, že náš vztah, naše modlitba k Bohu je odsouzena k suchopárné, racionální abstrakci. CELÝ ČLOVĚK je ve vztahu k Bohu a křesťanská modlitba i bohoslužba vždy používala všech dostupných a přípustných konkrétních výrazů, kterými pomáhá povznášet celého

15 NOV 1987

člověka k Bohu. Je to úsilí nesnadné, dlouhodobé a velmi mu škodí jak suchopárný racionalismus superkritických duchů, tak bezuzně blouznění neklidných, často k sektářství náchylných a ne dost psychicky vyvážených povah.

Proti despotismu těch prvních musí církev bránit věřící na všech poutních místech i jinde v církvi. Také ti druzí ale potřebují pastýřskou autoritu v otázkách víry a mravů a tak se před ní nakonec budou muset vždy v životě společenství věřících sklonit obojí, ti kritičtí i ti nekritičtí. Jejich poslušnost pak bude nejen rozhodující pro jejich osobní život s Kristem, ale také nakonec například pro pravost událostí v Medžugorje.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Vatikán: Dnes v pondělí po poledni Jan Pavel II. přijal v jednolivých audiencích 4 biskupy z Jihoafrické republiky, kteří konají v Římě kanonickou návštěvu "ad limina".

V dalších audiencích sv. Otec přijal účastníky 9. mezinárodního sjezdu o rodině jako základní buňce společnosti a dále kard. Willebrandse, předsedu sekretariátu pro jednotu křesťanů spolu s jinými ekumenickými představiteli mezinárodního biblického apoštolátu, např. zástupce Universální biblické aliance v čele s lordem Donaldem Cogganem a jinými osobnostmi. Sv. Otec v projevu plně schválil spolupráci biblických společností a katolíků na poli šíření znalosti Písma svatého a ekumenické činnosti vůbec.

Dnes ráno sv. Otec sloužil ve vatikánských kryptách mši sv. v kapli zasvěcené Panně Marii uctívané v litevském městě Vilně pod názvem "Jitřní brána", jejíž svátek se slaví na Litvě právě dnes. Obřadu se zúčastnilo asi 50 členů litevské kolonie v Římě. ~~Přemysluk~~

Zítra v úterý v poledne Jan Pavel II. bude sloužit ve vatikánské basilice zádušní mši sv. za kardinály a biskupy, kteří zemřeli během posledních 12 měsíců.

Kromě toho sv. Otec dnes přijal v nástupní audienci nového čílského velvyslance u Sv. Stolce pana Javiera Cuadru Lizanu. Jan Pavel II. v projevu připomněl svou letošní cestu do jeho vlasti a zdůraznil, že sv. Stolec sleduje s obzvláštní pozorností společenský a politický vývoj v této jihoamerické republice. Podotkl rovněž, že církev se nikdy neváže na určitý politický systém.

Dnes byly oficiálně vydány ve spolupráci se Sjednocenými biblickými společnostmi nové tzv. "Směrnice pro vzájemnou součinnost při překladech Písma sv." Podotýká se v nich, že všechny tzv. mezikonfesní překlady mají vycházet ze stejných původních hebrejských a řeckých textů.

Irsko: Ve všech kostelech této země bylo včera v neděli čteno společné prohlášení irských biskupů, ve kterém energicky odsuzují nedávný teroristický atentát v Enniskillen, který si vyžádal 11 obětí na životech a 63 raněných. Biskupové prohlašují, že v církvi nemají místo ani teroristé, ani ti, kdo je podporují. Zaroveně prosí za odpustění svá katolické bratry.

Nicaragua: Kard. Obando ~~Bravo~~ Bravo, předseda komise pro celonárodní usmíření v této zemi prohlásil včera, že jako prostředník při jednáních mezi sandinistickou vládou a partyzány nikdy nepřijme úlohu pouhého předavatele poselství jedné strany druhé, nýbrž žádá, aby oba tábory vážně uvažovaly o jeho radách.

Vatikán: Po zprávě o úmrtí trnavského apoštolského administrátora mons. Julia Gábriše, sv. Otec a státní sekretář kard. Casaroli zaslali soustrastné telegramy diecéznímu administrátoru páteru Sokolovi, v nichž se s uznáním vyslovují o zásluhách zesnulého.

Dr. Jan Matějka, sekretář Ústřední liturg. komise
Hymny v denní modlitbě církve

V

Zvláštní postavení mezi texty, z nichž se skládá denní modlitba církve, mají hymny. Začíná jimi každá část denní modlitby církve. Jejich obsah básnickou formou přibližuje ústřední myšlenku liturgické doby nebo slavnosti, svátku anebo vyjadřuje charakter určité denní doby.

Při přípravě textů v národních jazycích působily hymny největší potíže. Všeobecná zkušenost ukázala, že překlad jejich latinského textu nelze dělat nejednou na objednávku. Také jsme takový překlad měli, a nebyl věcně špatný, ale ukázalo se, že ho nelze použít. Latinské hymny mají mnohdy velmi podobný nebo téměř stejný myšlenkový obsah a liší se navzájem často jen různou formou zpracování, podle toho v které době vznikly. Proto se nakonec po různých pokusech všude rozhodli buď ponechat a převzít jejich latinské znění, anebo je nahradit domácí tvorbou. Ani to nebylo snadné, a podařilo se to někdy s větším, jindy s menším úspěchem.

U nás už zemřelý profesor Škarka svým celoživotním dílem ukázal na nesmírné duchovní bohatství básnické tvorby náboženského obsahu, které nám zanechali naši předkové za půl tisíciletí. Nyní se naskytla příležitost oživit tento národní kulturní odkaz. A bylo by neodpustitelné této příležitosti nevyužít.

Početné sbírka textů, ze kterých jsme vybírali jsou velkým svědectvím o víře a hloubce myšlení těch, kdo je tvorili. Mnohdy se tyto texty hutností obsahu podobají starým římským oracím. Někdo se možná pozastaví nad jejich poněkud starobylým rázem, ale i to může přispět k zamýšlení nad skutečností, že naše účast na denní modlitbě církve přesahuje prostor i čas. Užíváme-li při rozhovoru s Bohem stejných slov jako ti, jejichž krev – obrazně řečeno – koluje v našich žilách, co jiného tím děláme, než že v duchu evangelia "vynášíme ze své bohaté zásoby věci nové i staré".

Když jsme vybírali vhodné hymny pro různé příležitosti, zjišťovali jsme čím dál tím víc, že naši křesťanští předkové, i když se často jejich náboženský život v mnohem ohledu lišil, nebo i ostře stáli rozděleni proti sobě, přece jakmile začali rozmlouvat s Bohem, mluvili nejem společným jazykem, ale nejednou k tomu užívali i stejných textů. Tak například některé nejstarší katolické písni se objevují v kancionálech z okruhu Jednoty bratrské a v utrakvistických graduálech, a naopak mnohé písni bratrské a evangelické se objevují i v barokních kancionálech katolických. Tato podivuhodná zvěštnost by jistě stála za to, abyhom o ní hlouběji přemýšleli.

Objevili bychom asi leccos, co by mohlo posloužit při hledání cesty k jednotě.

Hymny jsou vlastně svou formou strofické písně. Slova a melodie se vzájemně podporují, a teprve jejich spojením může plně vyniknout jejich krásy. Měly by se tedy především zpívat. Při společné modlitbě je to samozřejmé. Ale i ten, kdo se modlí sám, může po vzoru našich předků, kteří i domácí práce doprovázeli zpěvem, rozmlouvat s Bohem písní. A protože všechny texty českých hymnů mají také své nápěvy, připravili jsme zároveň i sbírku těchto melodií a jejich varhanní doprovod. Obojí by mělo být vytištěné spolu s dokončením českého vydání denní modlitby církve - tj. do konce příštího roku. Později pak se počítá ještě s vydáním nápěvů pro ostatní texty - tj. pro žalmy, antifony a zpěvy po čteních.

Varhanní doprovod bude společný pro tuto sbírku hymnů, pro nápěvy responsoriálních žalmů, které jsme dostali letos v květnu, a pro mešní zpěvy, jejichž tisk by měl být dokončen rovněž během příštího roku.

U některých textů a melodií známe jejich autora nebo upravovatele, ale hodně jich vzniklo anonymně. Je to společné národní kulturní bohatství, na které můžeme být pravem hrdí.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

16 NOV 1987

320/2

Ivan Medek Nattergasse 12/1/25 1170 Wien 17 Tel. (222)45-41-13

Pan Ch.Perez de Cuellar
generální tajemník OSN

1.10.1987

Vážený pane generální tajemníku,

katoličtí křesťané v naší zemi přijali s bolestným překvapením zprávu, že OSN udělila vyznamenání za práci pro mír organizaci Pacem in terris, sdružující určitou část československých katolických kněží. Nikdo z nás, kdo jsme podepsáni pod tímto dopisem, není nositelem církevní autority, která by ho opravňovala vyjadřit se k celé věci oficiálně. Chceme k této epizodě říci pár vysvětlujících slov jako katoličtí křesťané, kteří byli někdy v době mezi rokem 1948 a dnešním dnem kvůli své katolické víře trestně stíháni, vězněni a podobně postiženi. Nechceme tu také zdůrazňovat otázku církevní kázně (vatikánský dekret z března 1982), která je vnitřní věcí církve a není proto možná pro organizaci typu OSN relevantní. Chceme jen vysvětlit, co to podle našeho názoru znamená nebo neznamená přispívat k míru a co to vůbec je mír mezi lidmi.

Zdá se nám totiž zřejmé, že usilovat o mír neznamená jezdit po sjazdech a konferencích, pronášet projevy a přípitky, ale něco docela jiného. Skutečný mír mezi lidmi vychází přece z nitra společnosti, a to tehdy, snaží-li se lidé vytvářet mír okolo sebe, žít v přátelství s lidmi nejbližšími i vzdálenějšími, pomáhat jim v dobách dobrých i zlých, pečovat o slabé a zastávat se jich proti zvůli silnějších, nebyt lhostejní k nouzi bližních. Základem takového postoje je však láska k lidem, láska statečná, která se nebojí oběti a rizik.

To z toho všeho dělá organizace Facem in terris? Jistě, koná schůze a vydává rezoluce lichotící vládě. Jezdí po světě a hájí vždy do písmena poslední politickou linií vlády. Ale co dělá pro lidí v naší zemi? Co dělá pro kněze, jimž vláda odmala souhlas k působení? Co dělá pro řeholnice, které pracují za drastických podmínek a nesmějí přijímat dorost? Co dělá pro věřící, kteří jsou nebo byli pro víru stíháni, někdy i vězněni, a to zejména v padesátych letech masově a s mnohaletými tresty? (Poznámka: V padesátych letech působilo toto hnutí pod názvem MHKD, tj. Mírové hnutí katolického duchovenstva.) Co dělá pro mladé lidí stíhané pro neoficiální hudbu, pro neoficiální literaturu, pro veřejný projev víry, pro pokus o odchod do ciziny, tedy pro věci, které by v civilizované zemi neměly být trestné? Co dělá pro skutečné odstranění bariér rozdělujících Evropu, jež jsou přece nejdůležitějším činitelem brzdícím dorozumění mezi národy?

Pacem in terris nedělá nic pro své souvěrce ani pro své spoluobčany v nouzi, naopak jejich těžkosti ignoruje a zakrývá. Žije v nepřátelství s vlastní církví, protože je nástrojem k rozštěpení katolické církve u nás. Žije v nepřátelství s vlastním národem, protože je součástí "fasády souhlasu", jež má zakryt neblahý stav československé společnosti, jež má zakryt projevy naší hluboké krize morální, politické, hospodářské i ekologické. Pacem in terris nevadí, jsou-li u nás mladí lidé stíháni za neoficiální mírové projevy a shromáždění, nevadí mu, že katolická církev nesmí vykonávat ty povinnosti, které jsou konkrétním základem jejího mírového působení, tj. např. starat se o postižené, slabé, nemocné a staré lidi. Vyjadřuje se patetickými prázdnými slovy o utrpení jinde, v dalekých zemích. Nevadí mu ovšem, že lidé, kteří chtějí přispět k akcím na pomoc třetímu světu, jsou šikanováni a pomoc je znemožňována (poslední případy v souvislosti s balíky pro Matku Terezu). Kde je tu jaká služba míru?

Ve vší skromnosti se domníváme, že každý z těch, kdo u nás např. v padesátych letech snášel mnohaleté věznění pro svou víru (a takových věřících byly tisíce), přispěl k míru v naší zemi i v Evropě. mnohem více, a to tím, že svědectví vězněných věřících zahladilo mnoho náboženských i protináboženských resentimentů, že přispělo ke

16 NOV 1987

320/3

2

skutečnému smíření mezi lidmi i národy v Evropě, v Evropě náboženských válek násili a bojů.

Těmito závěrečnými slovy se samozřejmě neucházíme o žádné veřejné uznání. Snažíme se jen vysvětlit, co pro nás na základě našich československých zkušeností mír vůbec znamená. Prosíme Vás, pane generální tajemníku, abyste tento dopis pochopil jako projev dobré vůle lidí, kterým na míru skutečně záleží. Jsme přesvědčeni, že na skutečném míru záleží našim spoluobčanům. Proto jsme se vám prostě pokusili vysvětlit, proč toto neuvážené gesto zproblematizovalo věrohodnost mirového úsilí OSN v naší zemi.

Připojeno 56 podpisů z Čech, Moravy i Slovenska.

Odesílá: Dr. Václav Frey, CSc

Mezi podepsanými jsou např. kněží:

P. Karel Tománek
P. František Kubíček, Praha
P. Otto Mádr, Praha
P. Josef Zvěřina, Praha

a z laiků např.:

Václav Benda, Praha
Ján Čarnogurský, Bratislava
Vladimír Fučík, Praha
Jiří Kaplan, Praha
František Mikloško, Bratislava
Adolf Rázek, Praha
Jarmila Strejcová, Pohřebačka
Václav Vaško, Praha

a jiní

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

Vatikán: Dnes v úterý dopoledne Jan Pavel II. byl ve Vatikánské basilice u oltáře Katedry sv. Petra hlavním koncelebrantem při zádušní mši sv. za kardinály a biskupy zesnulé během posledních 12 měsíců. V uvedené době, tj. od 11. listopadu 1986 zemřelo 8 kardinálů a 92 arcibiskupů a biskupů, jako poslední z nich mons. Julius Gábriš trnavský apoštolský administrátor.

Na pohřeb mons. Gábriše, který se bude konat zítra ve středu, Jan Pavel II. poslal delegaci Sv. Stolce složenou z tajemníka Rady pro církevní veřejné záležitosti ~~arcibiskupa~~ Silvestriniho, apoštolského nuncia se zvláštními úkoly mons. Colasuonna a člena výše uvedené rady otce Bukovského.

Itálie: Předseda Sekretariátu pro nevěřící a výkonného výboru Papežské rady pro kulturu kard. Paul Poupart přednášel včera v Terstu na téma "Smysl Boha v současné kultuře", pro členy tamního Střediska pro teologii a kulturu. Na příkladu duchovní obrody v SSSR a jiných evropských socialistických zemích dokázal, že dnešní údobí se nevyznačuje nepřítomností Boha. I v sekularizované kultuře je mnoho těch, kteří ho hledají a vydávají o něm svědectví. Smysl pro posvátno se znova projevuje i v literatuře a ve filmu. Závěrem prohlásil: "Smysl Boha nabývá mnoha forem v dnešních roztríštěných kulturách: jako stesk, jako touha a stále působí jako magnet. Bůh vychází z tajemství člověka a jeho srdce jako řeka, která navzdory všem překážkám si razí cestu do moře."

Francie: Mons. Frana, stálý pozorovatel Sv. Stolce u orgánu Spojených národů UNESCO plně schválil oslavu 1.000. výročí pokřestení staré Rusi, vyhlášenou tímto orgánem na příští rok. Zdůraznil, že tu jde o plodný dialog mezi kulturami a duchovními hodnotami, z nichž může člověk mnoho vytěžit. Stálý delegát hnutí Charitas Internationalis v Paříži, Michal Noirot-Nerin, citoval v této souvislosti výrok sv. Otce, pronesený při jeho návštěvě UNESCO v r. 1980, že totiž člověk se nemůže obejít bez kultury a z toho vyvodil, že kulturní složku je třeba zařadit do všech výchovných programů a osnov. Dodal, že děti bez základního vzdělání, tj. bez znalosti čtení a psaní nebudou moci čísti ani posvátné knihy a tím prohlubovat svou víru.

Španělsko: Včera v pondělí bylo v Madridě zahájeno 47. valné zasedání místní biskupské konference. ^{Její předseda Kard.} Suquia Goicoechea v úvodním projevu prohlásil, že církev spolupracovat s vládou při řešení současných palčivých sociálních otázek a pokud jde o pomoc tzv. Třetímu světu. Zasedání též schválí exhortaci k probíhajícímu Mariánskému roku a návrh dvou společných pastýřských listů.

Spojené státy: Ve Washingtonu se koná od včerejška podzimní valné zasedání severoamerických biskupů, kterých je přítomno asi 300. Předseda, arcibiskup May zdůraznil v projevu nedávnou pastorační návštěvu sv. Otce, kterou označil za mimořádnou událost v dějinách zdejší církve a dodal, že pesimistické předpoklady o jejím průběhu se nezváňukázaly zcela nepodloženými. Podotkl jetě, že úspěšný dialog, který při ní sv. Otec zahájil s místními biskupy, bude dále pokračovat v ^{mě} Na pořadu jednání bude i návrh, aby byly zakázány poradny o antikoncepčních prostředcích a umělém potratu, zvláště pro neplnoleté osoby.

Polsko: President generál Jaruzelski se včera v pondělí setkal ve Varšavě s polským primasem kard. Glempem. Podle společného prohlášení se diskutovalo o programu hospodářských reforem, na něž mají navázat i nutné politické a sociální reformy. Jejich účinnost bude přirozeně záviset na celonárodním souhlasu a úsilí o jejich plnění, přičemž je třeba dbát i na morální principy. Obě strany rovněž vyjádřily uspokojení ze zahájení jednání o ~~zároveň~~ diplomatických styků mezi Polskem a Sv. Stolcem.

Anglie: Biskupové z Anglie a Walesu, kteří v těchto dnech zasedají v Londýně vyslovili svůj naprostý souhlas s prohlášením irských biskupů, kteří ostře odsoudili nedávný teroristický atentát v Ulsteru při němž mnoho lidí přišlo o život a bylo zraněno. Dodávají k tomu, že členství v teroristických organizacích je zcela neslučitelné s vírou a katolickými mravními zásadami. Všechny věřící vyzývají k modlitbám za oběti atentátu a jejich pozůstalé.

17 NOV 1987

I

'znělka, vysílání pro nemocné/

- V životě každého z nás přijde ta chvíle/ kdy člověk zalomí rukama a řekne:/ načisto mě zlomila bolest/černá voda se valí nad moji hlavou voda té řeky,kterou nazýváme marnost// A už se chystáš odhodit tu poslední cihlu/kterou jsi ještě nahmatal v sobě/ mnohem horší však bude,když s ní zazdíš i tu skulinu/která tě ještě spojuje s lidmi/Potom šerné vody nad tebou/černé vody v tobě// Kdybys tak věděl,že je to kouzelná cihla/Kdybys tak věděl,jakou dostane ta cihla moc/když ji odneses na první staveniště/Věř nevěř,až ji tam zasadíš do zdi/postavíš těm černým vodám nerozbořitelnou zed'// V tu chvíli i ty překonáš bolest/ v tu chvíli vystoupíš nad všechnu marnost/ A najednou najdeš v sobě tolik kouzelných cihel/že z nich postaviš kouzelný dům/A za čas třeba i to nejkouzelnější město//
- Slova českého básníka mohou snad nejlépe charakterizovat útlý spisek krátkých rozjímání,která chtějí být poselstvím světla,radosti,odvahy a naděje každému,kdo je poznamenán úbytkem či omezením svých tělesných schopností.Rozjímání nesoucí titul -"Když se vám kola zarazí" jsou jakýmsi deníkem,v němž se jejich autorka,o které víme jen,že se jmenuje Anežka,byla nadšeným horolezcem a v jistém okamžiku svého velmi dynamického života ochrnula,úporně a křestanský příkladně vyrovnává se svou životní skutečností.

Z deníku Anežky

- Někdo píše při plném zdraví,jiný ve chvíli,kdy mu jeho údy začínají váznout.Nezáleží tolik na tom,co nám začíná chybět,jako na tom,jak dokážeme využít toho,co nám zbývá.
- Moje údy tedy začínají váznout.Je čas,abych se naučila žít jako nějaká rostlina.Rostlina necítí potřebu hýbat se z místa na místo,navštěvovat nová města a pobíhat tam a zpátky za svými cíli či přeludy.Je čas,abych si vyhledala oporu a začala se přidržovat a popírat ~~že~~
~~že~~ jediné ^{jinu svému} dimenze,která mi zbývá ^{ve věci} té vertikální.Mé nohy a mé síly mě již nikam nezavedou.Tedy skutečnost,kterou třeba přijmout.Spadly ti brýle,zdá se ti,že ^{spadly} do bezedné studny a ty nemáš rumpál,abys je vytáhla.Narůstá vzdálenost mezi mnou a věcmi,místy,kam již nedosáhnu, a dejmy,které již nezakusím.Narůstá a přesto neizoluje.Objevuje nové

17 NOV 1987

možnosti, jak ji překonat. Co znamená být rostlinou? Otvírá se směrem k slunci. Nemůže ani změnit pozici, aby je dosáhla snadněji, musí jen čekat, až se slunce uráčí přijít jí vstříc samo. I já mám tyto nároky a zároveň i důvěru, že mě slunce vyštárá. Jen o jedno prosím: o tu trpělivost, kterou ~~mě se~~ rostlina ~~se~~ spontánně od kořene dře do výšky. V mé půdě, bohužel, se kořeny musí ještě pořádně zavrtat do hloubky, aby se mohly živit a čerpat živiny pro stonk, listy a květ.

- Jsou lidé, kteří mají to štěstí či dobrodružství být svědky svého vlastního postupného ubývání. V takovém případě je dobré položit si tři otázky: dokážu si vytvořit s těmi málo prostředky, které mi zbývají, novou zábavu? Využívám jich v plnosti jejich možností? Dokážu se vší prostotou přijmout, aby "druzí" vyplnili mé mezery? Tři otázky jako v pohádkách, které si žádají své:ano. Ale pohádky nejsou vždy tak jednoduché - mohou mít i tvrdý děj, boj s drakem, slepé uličky a záhady, začarované princezny a zámky. Jedná se o to najít v nich tak jako v životě kouzelnou hůlku, která jedním mávnutím promění kus charku ve zlato.
- Dítěti stačí dvě latky k tomu, aby ~~sá~~ z nich vytvořilo koně a cválalo na něm po celém dvoře jako po nějaké královské oboře. Člověk na vozíku má ke své dispozici fantasiu a knihovnu... Ale ~~vzdle~~ pojem ~~me~~ něco dělat, tvořit, je tu i oblast ne-tvořit, prostě být. Pieper пиše: "není zbytečné to, co se jako zbytečné nepřijímá". Není tedy nijak neužitečnou či zbytečnou krásou kvítku skrytého v lesním porostu, kterou nikdo nikdy nespatří. Není neužitečným kroužením listu, snášejícího se do kašu, ani pěna vodopádu ani trylek skřivánka a nepostřehnutelný tep větru. A já na lavičce, ~~osvobozena~~ napěru svých myšlenek to všechno prožívám a být s rukama v klíně, se toho učastním.
- Dřív než poprosíš přitele: podej mi brýle, zavři mi okno, bude lépe, když se otázeš: sama bys to nedokázala? Pokud ano, tu je to mou povinností. Pokud ne ~~a v mire ono ne~~, ti nezbývá než žít ve zvrátném smyslu výrok: já jsem to, co tobě chybí. Ať již to, co chybí, platí mně či tobě, ať již jsi to ty, kdo zaplňuje mou mezuru, či já tvou: jedná se o totéž vyvažování, které se shledává na rovině lásky: lásku je prostá a všechno zjednoduší, prosí, dává, nabízí, přijímá. Nevyceně, nenáročně, nenápadně, nezištně.

14 NOV 1987

17. NUV 1967

 - Jsme-li odkázáni víc přijmout, než můžeme sami dát, stává-li se nás život z osobním přijímáním, tu se i víc cítíme vázání na onu solidaritu, kterou je spjato veškeré tvorstvo. Vymezla jsem výbornou hru pro ty, komu hrozí být přítěží druhým: Kdykoliv dokážeš překonat nějakou svou krizi - pláč, skleslost, špatnou náladu - aniž by si toho druhý všiml, můžeš na něj laskavě pohlédnout a tiše mu zašeptat: víš, já jsem tě právě teď zachránil.
 - Existuje jistý negativní postoj, ve kterém se dřív či později octne každý z nás a proti kterému znám jen jediný prostředek: humor! Jedná se o sebe~~pol~~itování. Je něco směšnějšího než stáhnout se do sebe se vzdechy, nářky a srovnáváním: proč já, proč právě já! Dokážeme-li z misky vah utrpení, které nás postihlo, uzmout každý přídech sebe~~polito~~ství, uvidíme, že jako zázrakem talířek začne stoupat a s ním i náš elán a nálada těch, kteří nám stojí po boku. Padneme-li za kořist takovým a podobným rozpoložením, stačí se podívat do zrcadla: podlouhlý, svraštělý obličej, bolestinský pohled - ^atu naše stažené koutky úst se neudrží, aby nevyprskly smíchem. Veškeré naše vzezření se ^čevrátí na ruby asi jako záhyb šatů či ~~m~~ namalovaný panák, jehož šklebíci se výraz se jedním šmahem tužky dá převtořit ~~xx~~ v úsměv od ucha k uchu.
 - Pokud své bolesti dopřeju místa a nezacházím s ní jako s nepřítelem, kterého třeba potřít, ^{vyleze} ale jako se stavem, ve kterém třeba žít, pokud jí neunikám, před ní se nestahuju, neztrnu a nekroutim pod jejím zahryznutím, ale naopak ji přijmu, prožívám, dýchám, trpím jako součást svého bytí a existence, tu i moje bolest bude ~~méně~~ bolesť méně, nakolik bude obestřena klidem.
 - X Uzavři věčnost do okamžiku, který žiješ, objev celý vesmír v zrnku píska a nebe v luční kopretině: uzavři nekonečno do své dlaně.
 - Impuls jara, kterým se zazelenal můj trávník pod oknem, je týž, který proměnuje v zelený koberec ty nejrozlehlejší ~~savany~~ ^{jutiny}. Podzim, který učiní holou kostru z bezbřehých pralesů je týž, který ve víru suchých listů obnaží můj jediný stromeček vévodící miniaturní zahrádce. Utlý stonek trávy, který právě vyrazil, má v sobě utlust všech stébel trávy které pokrývají celou zeměkuli.
 - A já jsem zahrnuta stejnou Láskou, která drží v náručí toho nejubžejšího lidského tvora na této zemi.
 - X Povýšena do jiné roviny učím se žít a dýchat plnost všeho, co mě v mé zdánlivém omezení obklopuje.

18 NOV 1987

RaVat-eco/středa/ Hlavní promluva Svatého Otce.

1. Jestliže se podrobně zabýváme "zázraky, divy a znameními", jimiž Bůh dosvědčil poslání Ježíše Krista, podle slov pronesených apoštolem Petrem v den Seslání Ducha svatého v Jerusalémě, zjišťujeme, že Ježíš konal tyto zázraky-znamení vlastním jménem a s plným vědomím své božské moci, a zároveň v nejužším spojení s Otcem. Stojíme tedy znova a stále před tajemstvím" Syna člověka a Božího Syna, jehož Já přesahuje všechny hranice lidského bytí, i když k němu patří ze své svobodné volby, a přesahuje všechny lidské možnosti uskutečnění ano i pouhého poznání.

2. Podívejme se na některé události, zaznamenané od evangelistů; to nám umožní uvědomit si onu tajemnou přítomnost, v jejímž jménu Ježíš Kristus kona své zázraky. Např. když odpovídá na prosby malomocného, který říká: "Chceš-li, můžeš mě očistit," je pohnut soucitem a pronáší rozkaz jako Bůh a ne jako pouhý člověk: "Chci, buď očištěn." A hned z něho malomocenství zmizelo a byl očištěn. A podobně v případě ochrnutého, kterého spustili otvorem ve střeše domu: "Nařízuji tobě, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů."

A dále: v případě Jairovy dcery čteme, že Ježíš vzal dítě za ruku a řekl mu: Talitha kum, což znamená "Děvče říkám ti vstaň!" Děvče hned vstalo a chodilo. - A v případě mrtvého mladíka z Naim: "Mladíku říkám ti vstaň!" Mrtvý se posadil a začal mluvit.

V kolika podobných událostech vidíme, jak se v Ježíšových slovech projevuje vůle a moc, na niž se odvolává a kterou vyjadřuje takřka se svrchovanou přirozeností, jakoby to patřilo k jeho ~~naučná~~ svrchané tajemné podstatě, totiž moc dávat lidem zdraví, uzdravovat a dokonce je vzkřísit k životu.

3. Zvláštní pozornosti zasluhuje vzkříšení Lazara, jak ji popisuje čtvrtý evangelista. Čteme tam: "Ježíš obrátil oči vzhůru a řekl: Děče děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já jsem to ovšem věděl, že jsi mě vždycky vyslyšíš. Ale řekl jsem to kvůli lidem, kteří stojí kolem mne, aby uvěřili, že jsi mě poslal." Po těch slovech zvolal mocným hlasem: Lazaré, pojď ven." V podrobném popisu této události je zdůrazněno, že Ježíš kříší svého přítele Lazara vlastní mocí a co nejužším spojení s Otcem. Zde je potvrzeno co říkal Ježíš: "Můj Otec je až dosud činný i já jsem činný." a ukazuje se tu, jaksi s předstihem, co Ježíš řekne ve Večeřadle, během rozhovoru s apoštoly při Poslední večeři o svých vztazích s Otcem či lépe o své podstatné totožnosti s Ním.

18 NOV 1987

4. Evangelia ukazují různými zázraky či znameními, jak se božská moc, působící v Ježíši Kristu,šíří i do světa lidí a jak se projevuje jako svrchovaná moc nad přírodními silami.Příznačný je případ utišení bouře:" Tu se strhla velká větrná bouře. Apoštоловé-rybáři celí ustrašení vzbudí Ježíše,který na lodi spal:"Probudil se,okřikl vítr a poručil moři: Mlč už! Buď zticha! A vítr ustal a zavládlo úplně ticho. Na apoštoly padla veliká bázeň a říkali mezi sebou: Kdo to asi je,že ho poslouchá i vítr i jezero?"

Do řady těchto událostí patří i zázračné rybolovy,když na Ježíšovo slovo chytili velké množství ryb,po předěšlých marných pokusech. Totéž lze říci o struktuře prvního znamení,které ~~Ježíš~~ vykonal v Káně Galilejské, kde Ježíš přikazuje služebníkům,aby naplnili džbány vodou a pak aby donesli "vodu proměněnou ve víno správci svatby. Jako při zářzračném rybolovu tak v Galilejské Káně pracuji lidé,apoštolé-rybáři v prvním případě a služebníci v druhém,je však jasno,že mimořádný úcinek jejich činnosti nepochází od nich,nýbrž od toho,který jim dal příkaz,aby to vykonali, a jenž působí svou tajemnou božskou mocí. To potvrzuje i reakce apoštolů a zvláště Petrava,který ~~se~~ po zázračném rybolovu padl Ježíšovi k nohám a řekl: Pane odejdi ode mne: jsem hříšný člověk." Je to jeden z tolika případů pohnutí,jež nabývá podoby uctivé bázně či také ustrnutí,ať už u apoštolů,jako u Šimona Petra,ať už u lidí,když se jich dotkne Boží tajemství.

5. Podobná bázeň naplní jednoho dne,po nanebevstoupení ty,kteří uvidí divy a znamení,jež se budou dít prostřednictvím apoštolů.Podle svědectví knihy Skutků apoštolů "lidé vynášeli nemocné na ulici a kladli je na lehátka a nosítka,aby alespoň až Petr půjde okolo,padl na někoho z nich stín.Nicméně ~~apoštolové~~ ^{apostolové nekonali} tato divy a tato znamení,jež provázela počátky apoštolské Církve,vlastním jménem,nýbrž ve jménu Ježíše Krista, a byly tedy dalším potvrzením jeho božské moci.Človek je ohromen,když čte odpověď a rozkaz Petra řečený ~~chromému~~ od narození ,který prosil o almužnu ty,kdo přicházel do jerusalémského chrámu:" Stříbro ani zlato nemám.Ale co mám,to... ti dám: Ve jménu Ježíše Nazaretského - choď! Vzal ho za pravou ruku a zdvihl ho.V tom okamžiku mu vstoupila síla do nohou a kotníků". Nebo to,co týž Petr říká ochrnutému,který se jmenoval Eneáš:"Ježíš Kristus ti vrací zdraví.Vstaň a ustel si! " A ^{on} ihned vstal ."

I druhýapoštolský kníže Pavel,když vzpomíná v listě k Římanům,co vykonal jako Kristův služebník mezi pohany,rychle dodává,že v té službě má jedinou zásluhu:"Neodvážím se mluvit o ničem jiném,než o tom,co Kristus vykonal skrze mne,aby pohani byli přivedeni k ochotnému přijetí víry slovem i skutkem,když viděli,jak se dějí znamení a zázraky,konané mocí Božího Ducha.

6. V prvotní Církvi a zvláště při apoštolském hlásání evangelia ve světě se dalo hodně takových zázraků,divů a znamení,jak to sám Ježíš slíbil. Avšak dá se říci,že se vždycky daly v průběhu dějin,zvláště v rozhodných chvílích pro uskutečnění Božího plánu spásy.Tak tomu bylo už ve Starém zákoně při východu Izraele z egyptského otroctví a při jeho putování do zaslíbené země pod vedením Mojžíše.Když pak vtělením Božího Syna naplnil čas nabývají ona zázračná znamení Božího působení novou hodnotu a novou účinnost z božské autroity Krista a vzhledem k jeho jménu - a tedy vzhledem k jeho pravdě,k jeho přislíbením,k jeho poslání a k jeho slávě - v jejichž síle je konají apoštоловé a tolik světců a světic Církve. I dnes se dějí zázraky a v každém z nich se porjevuje tvář "Syna člověka a Božího Syna a potvrzuje se jím dar milosti a sPásy.

V závěru audience se Svatý Otec obrátil na nemocné těmito slovy:

I vy,drazí nemocní,si mnohem jasněji uvědomujete křehkost a nedostatečnost tohoto života.Náš duch je mnohem rozsáhlejší,než aby se spokojoval s těsnými hranicemi současného a smrtelného života.Doba nemoci dává nám všem příležitost pozvedat svůj pohled k naději na vyšší dobra,která jak nám říká evangelium nejsou utopická,nýbrž jsou to dosažitelné cíle, právě ve chvíli,kdy spojujeme svá utrpení a utrpením ukřižovaného Krista.Jsem vám blízko na vaší cestě víry a ze srdce vám všem žehnám,jakož i vašim rodinám.

Během generální audience Jan Pavel II.apeloval na svědomí světa:
Bratři,v těchto dnech přicházejí zpáv o velmi vážném nedostatku potravin,jenž postihl znovu některé oblasti Etiopie.Tisíce lidských živatů je ohroženo,protože ~~jím~~ nemají čím by se živili.Chci vyzvat všechny aby se podíleli na akcích pomocných organizací,zvláště katolických jež se daly do pohybu,aby zažehnaly tuto hrozbu.Zvláště vyzývám ty, kteří mají odpovědnost,aby umožnili volný průchod potravinám určeným osobám trpícím hladem. Prosme Pána,aby vzbudil u všech odpovědných představitelů city solidarity lidské,jež by přemohly jakékoli jiné důvody a tak daly vzejít naději v duši bratří,jež jí mají tolik zapotřebí.

18 NOV 1987

RaVat-Ceco/středa/

Argentina: Jediná křestanská odborová organizace v Jižní Americe, jež má sídlo v Caracasu, v hlavním městě Venezuely bude pořádat svůj IX sjezd v argentinském městě Mar del Plata, a to od 22.- 29 listopadu. Přijede na něj více než 1.000 delegátů z 30 jihoamerických zemí. Námětem sjezdových prací bude růst demokracie v jednotlivých zemích, nový rozvoj a spolupráce mezi křestanskými odborovými organizacemi a místními biskupy. Vztahy mezi odbory a jihoamerickou biskupskou konferencí CELAM se při poslední době vzajemné respektování vlastních funkcí a samostatnosti, velmi upevnily.

Jordánsko: V hlavním městě této země, v Amanu se bude konat od 20.-25. listopadu setkání mezi křestany a musulmany, za předsednictví jordánského knížete Hassana a švýcarského pravoslavného metropolity Damaskinose. Na pořadu jednání budou tři hlavní téma: Koexistence muslimů a křesťanů v Syrii Egyptě a ostatních arabských zemích; pravidelné porady mezi oběma vyznáními; výhledy na koexistenci muslimů a křesťanů v neislamských zemích. Asi 40 účastníků z různých arabských zemí bude zastupovat muslimskou stranu, křesťanská delegace bude složena se zástupci cařihradského, antiochijského, alexandrijského a jerusalémského patriarchátu, jakož i řeckých pravoslavných, z dvou zástupců protestantských církví. Budou přítomni i tři katoličtí pozorovatelé prof Maria Braun z fribourské university ve Švýcarsku a dva misionáři z Afriky, a to P. Armand Garon a P. Maurice Borrman.

USA: Na včerejším zasedání americké biskupské konference prohlásil chicagský arcibiskup kardinál Bernardin, že američtí biskupové vydají zjara příštího roku dokument, který se bude z morálního hlediska zabývat obrannými systémy ve stratosféře. Za tím účelem byla vytvořena v rámci konference zvláštní komise, jež bude hodnotit mravní oprávněnost těchto systémů.

Sovětský svaz: Na dnešek připadá prohlášení nezávislosti Lotyšska, jež za první světové války obsadili Němci. Sovětské úřady zakázaly nezávislé manifestace a proti nim organizují protestní shromáždění v Rize proti rozhodnutí americké poslanecké sněmovny, jež vyzvala prezidenta Reagana aby dosáhl na Michailu Gorbačovovi, aby Lotyši mohli dnes svobodně manifestovat. Lotyšsko bylo svobodné od roku 1918 do roku 1940, kdy byla obsazena sovětskými vojsky a proměněna na 15. sovětskou republiku.

(v důsledku smlouvy mezi nacistickým ministrem Salomonem Ribbentropem a Molotovem)

19 NOV 1987

323/1

1 Vatikán: V dnešních dopoledních audiencích Jan Pavel II přijal mimo jiné ~~X~~ guinejské biskupy, kteří konají v Římě kanonickou návštěvu ad limina apostolorum.

2 Příští sobotu 21.listopadu o svátku Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalemě Jan Pavel II se zúčastní v 17,30 hod v římské bazilice Panny Marie v Zátibeří slavné večerní liturgie v arménském obředu, kterou bude sloužit armenský patriarcha Jan Petr 18. Kasparian. Při obřadu bude poprvé použit armenský text upravený podle požadavků II.vatikánského sněmu, a schválený Armenskou katolickou synodou a kongregací pro východní církve. Náš rozhlas bude celý obřad vysílat přímým přenosem v sobotu od 17,30 hod s arménským a ruským slovním doprovodem.

3 V neděli pak (22.listopadu) o slavnosti Ježíše Krista Krále Jan Pavel bude sloužit ve vatikánské bazilice slavnou mši svatou během níž prohlásí za blahoslavené Božího služebníka Jiřího Haydocka a 84 druhů - mučedníků, kteří trpěli pro víru a byli umučeni v Anglii v období od roku 1584 do roku 1679. 22 z nich bylo laiků a 63 kněží : 55 diecézních, 5 františkánů, 2 jesuité a 1 dominikán. I tuto mši svatou bude náš rozhlas vysílat přímým přenosem a to v neděli od 9,30 hod a anglickým slovním doprovodem.

4 Státní sekretář kardinál Casaroli zaslal telegram westminsterskému arcibiskupovi kardinálovi Humovi v němž vyjadřuje zármutek Svatého Otce nad neštěstím, které se přihodilo včera večer v londýnské podzemní dráze. Svatý Otec Jan Pavel II - píše se v telegramu - vyprošuje věčné odpočinutí ~~zemřelým~~ a vyjadřuje upřímnou soustrast pozůstalým. (Raněným pak ~~srdcennou~~ spoluúčast na utrpení.) Při ~~neštěstí~~ požáru ^{dnu} zahynulo celkem 34 osob a asi 80 jich bylo zraněno. Londýnské metro je nejstarší na světě. Zahájilo provoz v roce 1863.

Francie: Za účasti dvou nositelů nobelových cen za literaturu Česlava Milosze a Josefa Brodského bylo dnes v Paříži zahájeno mezinárodní forum o novém kursu v Sovětském Svazu. Hlavním organizátorem je francouzský Pen Club a pařížská redakce ruského časopisu Kontinent. Účastníci budou převážně diskutovat o problémech, které vyvolávají v Evropě a ve světě politické, sociální a kulturní změny v Sovětském Svazu a následkem toho i v zemích sovětské sféry.

19 NOV 1987

323/2

Portréty duchovních osobností našich dějin.

728

P. Tomáš Špidlík, S.J. - Jindřich Holeček

Ve spisu o svatých na každý den, který má titul "Církev vítězná", zařazuje Ekert i "památku Karla IV., Otce vlasti". V Emauzích v Praze na něj vzpomínali 29. listopadu. Vzdyť byl zakladatel kláštera. Patří mezi osoby, jež zemřely v pověsti svatosti.

O velkých politických osobnostech se mnoho píše. Je to ovšem z hlediska politického nebo kulturního. A to často zastře jejich pravou osobnost jako člověka a jako křesťana. U Karla IV. však máme možnost nahlédnout i do duše. Napsal totiž Vlastní životopis. Je ve formě středověkých "poučení" nebo "rad otce synovi", ale je plný vzpomínek a osobních úvah:

"Chci vám napsat o marném a nemoudrému životu svém, aby vám mohl sloužit za příklad. A nezamlčím milosti, která byla ve mně od Boha vlnita, ani lásky ke studiím, kterou chovala snažnost mých prsou; abyste tím více doufali, že boží pomoc vás bude podporovat ve vašich pracích, čím více otcové a předchůdcové vaši vám o ní vyprávějí", píše císař.

Karlovy vzpomínky sahají do chlapeckých let: "Léta od vtělení Páně tisícího třistého dvacátého třetího poslal mne můj otec ke králi Francie, když jsem byl v sedmém roce svého chlapectví ... Král mne velice miloval a přikázal mému kaplanovi, aby mě poněkud vycvičil v písání, ačkoliv král sám nebyl písma znalý. A tak jsem se naučil číst hodinky blahoslavené Marie Panny, a když jsem jim poněkud porozuměl, čítal jsem je denně v dobách svého dětství stále raději, neboť mým opatrovníkům bylo od krále nařízeno, aby mně k tomu nabádali."

Těch málo vět už prozrazuje psychologicky postoj chlapce, který si je dobré vědom svého povolání k vládě a který se chce na ni připravit četbou Písma a modlitbou. Královský kaplan, který ho do studia uváděl, mu pomohl, aby si osvojil i mnoho jiného z tehdejší kultury.

V jeho otci Janu Lucemburském dozívá ještě ideál ranně středověkého rytíře bez bázně a hany. Karlovi jsou už daleko blíže úvahy universitních mistrů de regimine principum, o tom jaký má být křesťanský vládce, který už nejezdí na romantické výboje proti nevěřícím, ale spravedlivě řídí svou zemi. Karel sam načrtává v kostce tento ideál ve formě napomenutí pro své potomky:

"Jestliže pak budete chodit v bázni boží, moudrost bude počátkem vašich skutků a soudit budete bratry v spravedlnosti a v pravdě, jakož sami doufáte, že budete souzeni od Pána; tak se neuchýlíte na scestí neboť cesta Páne je příma. A budete milosrdní k nuzným a chudým tak, jak si přejete dojít milosrdenství u Pána pro svou nuznost a krehkost."

"Život toho, kdo vládne se zda snadný, ale je ve skutečnosti plný nebezpečí pro tělo i

19 NOV 1987 323/3

pro duši. Snadno podlehne panovník iluzi, že nemá nikoho nad sebou, že tedy může užívat světa a zmocnit se jeho pokladů.

Proto píše Karel tyto výstrahy: "Nebuděte rozmařili v jídle a v pití. .. Neposkvrňujte ledví svých, ale bedra sva opásejte, pevnou myslí se opásejte uzavírající manželství. Neboť Duch svatý odchází od těch, kteří se oddají smilstvu, a nebude přebývat v tělech podrobených hříchu. Zdržujte se od zla zahálky, aby vás nestáhla svou těži do prohlubně pekla." ... Varujte se špatného spolčování a špatných rad, protože "se svatými budete svati a se zkaženými zkažení", neboť hřich je nakažlivou nemocí... Dopustíte-li se hříchu, ať vaše duše cítí lítost nad vaším životem, dokud se neuteče k prameni zbožnosti a milosrdenství. Jakkoli je lidské hřešit, přece je däbelské ve hříchu setrvávat;"

Vláda každému zachutná. Panovníci neradi snáší soupeře, chtějí být vždy na prvním místě.

Pýcha pak se protiví Duchu Božímu:

"Nehřešte proti Duchu svatému spoléhajícemu příliš na milost boží, protože boží Duch svatý se od vás vzdaluje .. Bude-li se chtít vaše srdce povyšovat, poklope se a nechte k vám nevkročí noha pýchy. Pýcha je nemilá Stvořiteli i lidem šlechetným; proto nemá pysný milosti ani u Boha ani u lidi."

"Mnoho panovníků bohužel podlehne těmto pokušením. Karel vidí i hlavní příčinu jejich slabosti. Byvají už jako děti vytrženi z rodinného prostředí, posláni na cizí dvory. Tam jsou k nim cizí lidé často povolní. Proto je toto napomenutí:

"Stržte se tudíž všechno hříchu v útlém věku, neboť malá chyba na začátku bude velikou na konci. Ale chodte v Zakoně Páně bez poskvrny, abyste přijali požehnání od Něho, kterýž právě "Blahoslavení neposkvrnění na cestě, kteří chodí v zakoně božím"."

Myslenka na smrt a na pomíjejicnost všeho, která se často vrací v biblických knihách Moudrosti, byla oblíbeným tématem středověkých kazatelů. Odkaz Karla IV. je jejich krásnou ozvěnou:

"Když pak budete kraňovat po mně, ozdobeni korunou královskou, pomlete, že i já jsem kraloval před vami a že jsem obrácen v prach a v hlínou červů. Podobně i vy upadnete v nic, přecházejíce jako stín a jako květ polní. Co je platná urozenost neb hojnost věcí, není-li přidáno čisté svědomí s pravou vírou a s nadějí ve svaté vzkříšení? ... Vezte, že máte Otce věčného a syna jeho, Pána našeho Ježíše Krista, který jest "prvorozený mezi bratřími", který vás chce učinit účastní svého království, jestliže budete zachovávat jeho přikázání a jestliže neposkvrnите ducha a svědomí žádostí krve a těla svého; pak se stanete syny božími. Chcete-li se jimi státi, zachovávejte přikázání svého Otce, která vám zvestoval skrze syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, krále nebeského, jehož podobu a úřad zastáváte zde na zemi. ... Bát se budete Otce svého, který má moc spasit i poslat do ohně věčného."

324/1
20 NOV 1987

RaVat, CECO

Vatikán: V dnešních dopoledních audiencích Jan Pavel II přijal asi 1000 účastníků kongresu pořádaného italskou biskupskou konferencí na téma "Lidé, nové technologie, solidarita: ^{jako} Služba italské dírkve." V příležitostné promluvě Jan Pavel II poukázal na probíhající sociální změny v nichž znepokojuje přeruštání ekonomické dimenze nad etickou. Z křesťanského hlediska - ^{rekej} sv. Otec - ekonomie zůstane vždy ^{vnitřně} spojena s etikou, která je universálním měřítkem opravdového lidského dobra. Jistě není snadné stanovit v konkretních podmínkách positivní vztah mezi ekonomií a etikou. Směrodatným vodítkem - ukazatelem je solidarita, která je pro křesťana teologickou veličinou. Má totiž svůj základ v tajemství ~~trej~~ společenství trojjedinného Boha. Politická moc má při tom za úkol vytvořit podmínky k tomu, aby ekonomie se vyvýjela v prospěch služby člověku. V závěru sv. Otec poukázal na důležitou úlohu laiků v tomto procesu.

Další hromadnou audienci dnes dopoledne Jan Pavel II poskytl kapitule sester Svaté rodiny z Bordeaux. ^V Tato kongregace založené v minulém století ~~má~~ dnes působí ^{řeholních} 3.900 sester ve 416 domech rozšířených ve 20 zemích téměř všech kontinentů.

Jan Pavel II jmenoval new yorského kardinála John O'Connora svým zvláštním legátem při oslavách ukončení národního filipinského eucharistického sjezdu, které proběhnou ~~ene~~ 8. prosince v Manile.

Včera se vrátila do Vatikánu delegace Svatého Stolce vedená Mons. Silvestrinim, která se zúčastnila pohřbu zesnulého trnavského apoštolského administrátora Mons Julia Gabriše.

Velká Britanie: Angličtí a ~~Waleskí~~ katoličtí biskupové podporují jednomyslně návrh na úpravu současného britského zákona o potratu. Úprava předložená členem parlamentu Davidem Altonem je podávaná ve snaze a úsilí chránit život dítěte v mateřském lůně. Biskupové své stanovisko na podporu úpravy zákona odůvodňují tím, že při vzrůstajícím vědomí přítomnosti lidské bytosti v mateřském lůně ~~eschopnostní~~ a možnosti lékařské vědy a techniky udržet při životě i předčasně narozené dítě je společnost povinna chránit základní právo na život.

20 NOV 1987

324/2

RaVat, CECO

Řím: Církevní statistický úřad zveřejnil nedávno výzkum rozmísení diecézních kněží podle stáří, a to k 31. prosinci 1985 v porovnání s rokem 1976. Během této doby /10 let/ se celkově zvýšil průměrný věk kněží dva a půl roku /z 51,6 v roce 1976 na 54,2 v 85 roce/ Jedině v oblasti Jihovýchodní Asie a Afriky průměrný věk mírně poklesl /z 43,6 na 43,1roků/. Nejménší vzrůst ^{průměrného věku} za uvedených 10 let zaznamenala Evropa /z 52,7 na 56,1/. Ve Francii byl na př. v roce 1985 průměrný věk kněží 61,8 roků, v Lucembursku 62,2, ve Švýcarsku 60,1, v Holandsku 62,2 roků, v Italii 56 let. Jedinou vyjímkou tvoří v Evropě Polsko, kde průměrný věk kněží se od roku 1976 do roku 1985 snížil z 46,9 na 46,5 roků.

20 NOV 1987

324/3

RaVat, CECO

22. XI. 87

Historicita evangelií.

Byla to námitka? nebo jen dotaz? Vyšlo to od studenta teologie a znělo to více méně takto: Vždycky se říkalo, že je v evangeliích opravdová a skutečná historie Ježíšovy osoby a jeho skutků. To, co se tam praví, obстоje před vědeckou kritikou pramenů. Když věříme Caesarovým Zápisům o galské válce, když nepochybujeme o Svěživotopisu Karla IV., proč bychom měli nepřijímat prostě napsané svědectví Ježíšových současníků? Tak se vždycky říkalo! dodal student. Ale dnes nás profesori teologie chtějí učit něco jiného. Evangelia právě nepodávají Ježíšovu historii, nepíše se tam o tom, co on samý byl. Ale jsou jenom svědectvím o tom, co o něm první církev věřila, zač ho považovala. Ale potom o Ježíši samém skutečně nevíme nic jistého?

Nevím na jaké profesory student konkrétně myslí, nevím jaké má výrazy ho právem nebo neprávem pohoršily. Pokoušeli jsme se jenom společně přivést na správnou míru jisté tzv. protichůdné postoje.

Jistě nejsou evangelia historickou studií takovým stylem, jakým píše Palacký dějiny českého národa. Nejsou ani takovou prací, jaká se dnes musí předložit na římskou kongregaci, když jde o blahořečení nebo svatořečení nějaké osoby. Tú se musí v archivech vyhledat všecky dokumenty, posbírat svědectví pro svatost i proti svatosti, sestavit přesnou chronologii atd. Evangelisté nic takového neudělali a ani neměli v úmyslu něco podobného sepsat. Oč jim tedy šlo?

Máme-li jejich stylu dát nějaký literární název, nejspíš bychom to nazvali memoiry, vzpomínky. Jde tedy o styl, který je rozhodně osobní. V jistém smyslu se dá říci, že přímým obsahem evangelia je vypravování není Ježíš, ale jsou to vzpomínky na to, jak se učedníci s Ježíšem setkali, co jim říkal a jak na ně zapůsobil. To je jasné u všech tří tzv. synoptiků /Matouše, Marka, Lukáše/. Učedníci, kteří potkali Ježíše, nemohli už zůstat tím, čím byli. Vliv setkání byl tak silný, že nechali všechno a šli za ním. Ale to nebyl jenom jejich subjektivní zážitek. Tato zkušenosť se opakuje všude, kam Ježíš přišel a kde promluvil. Evangelisté referují o jeho kázáních a dodávají: Lid se divil, hrnul se k němu, nebo se zase naopak některí odvraceli a hned proti němu začali brodit. Jinými slovy: kdo potkal Ježíše, už nemohl zůstat tím, čím byl, nemohl projít okolo něho bez povšimnutí: buď se stal jeho učedníkem nebo nepřítelem.

20 NOV 1987

324/4

RaVat, CE CO

- 2 -

Čtvrtý evangelista sv.Jan se v tradici nazývá teologem. Nepíše ovšem ani on knihu ve smyslu dnešní teologické vědy. Konec konců i on vzpomíná na své setkání s Ježíšem, které bylo velmi vroucí, osobní. Byl jeho nejmilejším učedníkem, který šel za učitelem až pod kříž a kterému on svěřil i vlastní metku. Jak dlouho pak Jan s Marií žil? Nevíme. Ale jaké to musely být rozhovory, které spolu vedli? Matka Boží vzpomínala a evangelista vzpomínal. Sv.Augustin nám zaznamenal mystické rozhovory, které on vedl s matkou Monikou před její smrtí. Jistě je to jenom matný odlesk dialogů sv.Jana s Marií, Kdyby se byly zaznamenaly, byly by to nejkrásnější ~~paměť~~ z mystické literatury.

Ve skutečnosti však nemáme jejich memoiry. Ale máme přece jen Janovo evangelium, a tě prohlubuje základní myšlenku synoptiků: setkáním s Ježíšem se člověkem zásadně změní. U Matouše a Marka se ukazuje především na změnu morální. Zacheus se rozhodne, že dá polevinu jmění chudým a že nahradí hojně všem, které ošidil /Lk 19,2 násl/. Sám Matouš, který seděl u celnice a ani nepovstal, aby se šel na Ježíše podívat, vlivem jeho jediného pohledu opustí zaměstnání a stává se apoštolem /Lk 5,27 násl/

Toto mravní obrácení ovšem působila velkým dojmem, byly to větší zázraky než uzdravení nemocných. Změny, které líčí sv.Jan, jsou méně spektulární. Navenek se tu neděje nic zvláštního. Sv.Jan popisuje více sebs než druhé. Jeho zážitky se pak soustřeďují v tzv. rozhovoru po poslední večeři, při němž nejmilejší učedník odpočíval na Kristově srdci.

Stala se změna i s ním? Tajemná, ale hluboká. Učedník cítí, že jej Ježíš uvedl do vnitřního života samého Boha, do tajemství nejsvětější Trojice. Podivně si odpovídá Prolog, první kapitola Janova evangelia a řeč při poslední večeři /Jan 13-17/. V úvodu vidíme tajemství Boží lásky sestupující od Boha Otce k nám skrze Slovo, které se stalo tělem a přebývalo mezi námi a viděli jsme jeho slávu jako jednorozéného Syna Božího /Jnl,14/. V rozhovoru po poslední večeři se toto tajemství lásky projevuje vzestupně: Ježíš, kterého apoštole poznali jako neobyčejného člověka jim zjevuje naplno, že je Syn Boha Otce, že jim pošle svého Ducha, aby je uvedl tam, odkud vyšel on sám, aby byli všichni jedno v něm, tj. aby přišli z mnohosti a rozptýlenosti do krásy, harmonie a závratné jednoty života v Bohu.

20 NOV 1987
324/5

Ale vraťme se teď k otázce, kterou jsme si položili na počátku: Jsou evangelia historickými prameny? Odpověď je celkem jednoduchá: V jakém smyslu rozumíme slovu historie. Jde-li nám především o to, abychom posbírali dokumenty a přesně datovali vnější události, pak musíme přiznat, že jsou knihy historicky přesnější než evangelia.

Smysl evangelií historie je však jiný: ukáže nám v plnosti, kdá vlastně Ježíš byl a co pro dějiny lidstva znamenal a znamená. Který profánní historik se může pochlubit, že to tak plně vystihl, když studoval nějakou osobnost a jeho dobu? Nemůže to ani, musel by být k tomu inspirováný, jako byla sepsána z inspirace Ducha svatého historie evangelia.

745

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

21 NOV 1987

RaVat-Ceco/sobota/

Vatikán: Jan Pavel II. přijal v audienci účastníky valného shromáždění Papežské rady Cor unum, jejímž úkolem je podněcovat a koordinovat službu lásky potřebným a být k disposici místním církvím v jejich úsilí vybudovat civilizaci lásky. Letošní valné zasedání zmíněné rady se zaměřilo zvláště na problémy uprchlíků "těch nejchudších mezi chudými", jak je nazval Svatý Otec ve svém proslovu." Uprchlíci jakož i ostatní, kteří trpí různými formami chudoby a nespravedlnosti mají právo na naši pomoc, zdůraznil Jan Pavel II., a pokračoval, a prvním takovým právem je, abychom jim hlásali a dokazovali, že je Bůh miluje přednostní laskou.

Vatikán: Zítra 22.listopadu, budeme od 9.30 hod vysílat přímým přenosem z basiliky svatého Petra slavnou mši sv. během níž Jan Pavel II. prohlásí za blahoslavené 84 anglických mučedníků. Anglický komentář můžete poslouchat na krátkých vlnách 49,41,31 a 25 m.

Dnes na svátek zasvěcení P. Marie v jerusalémském chrámu celá Církev
všetový den kálausurních sester, kdy si všechni křesťané mají uvědomit
nezbytnou funkci řeholnic zcela oddaných modlitbě a kontemplativnímu ži-
votu. V současné době existuje v katolické Církvi 60 ženských kongregací
kontemplativního života, jež mají 3.347 sester. Klausurní sestry přeáhují
počet 74.000. Nepočetnější jsou bosé karmelitky, přes 13.000 v 836 kláše-
řích, dále klarisky, kterých je pře 11.000 v 496 klášeřích, benediktinky,
kterých je 7.500 v 227 konventech a Dominikánky, jichž je 5.600 v 216
klášeřích.

Albanie: Podle rakouské tiskové kanceláře Kathpress albánské úřady zakázaly dávat dětem křesťanská nebo muslimská jména. "Edavno byly zveřejněny prováděcí normy navrhovaného zákona z února t.r. podle nichž je přípustné dávat dětem pouze jména politicky, ideologicky a etnicky ryzí. Už v roce 1975 albánské úřady vyhlásily dekret, který odrazoval rodiče dávat dětem náboženská jména. Když to nepomohlo jdou na to se zákonem. Albánie jak známo se roku 1967 prohlásila za první oficiálně ateistický stát na světě.

21 NOV 1987

RaVat-eco/sobota/

Angličtí mučedníci.

85 anglických mučedníků, jež Jan Pavel II. prohlásí za blahoslavené zítra na svátek Krista Krála, vydali svědectví krve pro víru před třemi stoletími v době od 1584-1679. Tuto skupinu tvoří 63 převážně mladých kněží, z nichž bylo 55 diecézních, 5 františkánů, 2 jezuité a 1 dominkán/ a 22 prostých věřících. ~~Většina~~ ^{Pouze} Bocházela ze severní Anglie, 3 z Walesu, 1 ze Skotska a 1 z Irska. Většina těchto mučedníků byla odsouzena k smrti na základě zákoana z roku 1585, který označoval za velezradu všechny, kdo přijali kněžské svěcení v zahraničí a vrátili se ~~maxim~~ do Anglie, dále jakékoli poskytnutí přístřeší nebo jiné pomoci kněžím, kteří přicházeli na pomoc pronásledovaným katolíkům. Zákon byl zaměřen na potlačení jakékoli činnosti katolických kněží, s neskrývaným cílem vymýtit katolíky v zemi.

Nejvíce mučedníků z této skupiny bylo popraveno za vlády královny Alžbety I./1558-1603/ celkem 68. Krvavé pronásledování i když ve zmenšené míře však trvalo i za dalších králů Jakuba I. Karala I. i II. Historikové mluv: o krvavém století katolické Církve v Anglii.

Jaká musela být víra těchto mučedníků, když nedbali na hrozby vládnoucí když čelili všemožnému strádání, když byli honěni jako zvěř, když se nedali zastrašit krutostí katů, množství špehouň a udavačů, ani nelidskoutí žalář a stupňovaným sadismem mučitelů. Chromuje ale zároveň burcuje, čteme-li vedle jejich jmen, v kolika letech svého života vyučali svědectví pro Krista. Tolik mladých životů!!! Např. V Durhamu byli roku 1590 popraveni tři 25 letí diecézní kněží: P. John Hogg, P. Richard Holliday a Richard Hill.

V Yorku byl roku 1586 popraven Robert Bickerdike, učeň. Kolik mu asi bylo let? Dokumenty je neuvádí. Za deset let na to umírá jako mučedník v Lancasteru 23 letý laik William Knight, roku 1601 v témže městě vidí občaně na popravišti 30 letého jezuitu Roberta Middletona, v Tyburnu roku 1584 28. letého George Haydocka a za dvě léta jeho nástupce 26 letého Williama Thomsona a 28 letého Richarda Sergeanta.

V Londýně roku 1588 umírá mučednickou smrtí 30 letý povozník Henry Webley, 1590 mladý čeledín Alexander Blake, 1589 v Oxfordu 25 letý student Thomas Belson, 1591 v Dorchesteru 29 letý tesař William Pike, v Lincolnu roku 1600 26 letý kněz diecézní Thomas Hunt spolu s 29 letým P. Thomasem Sprottem a v Tyburnu roku 1588 22 letý kočí Richard Flower z Walesu. Vybíral jsem pro vás záměrně vaše vrstevníky, abyste mohli srovnávat svou živou víru s jejich.

21 NOV 1987

Druhou velkou skupinu mučedníků tvoří kněží a prostí věřící ve věku od 30-50 let. Ze starších kněží podstoupili mučednickou smrt v Yorku 60 letý Christopher Wharton r. 1600; 71 letý Thomas Atkinson, r 1616 a 82 letý Nicholas Postgate roku 1679.

Bez pomoci, prozírávosti a odvahy těchto laických věřících nemohli kněží za dob krutého pronásledování Církve v Anglii vůbec působit. Oni jim totiž umožňovali se skrývat, tajně křtít, vyučovat katechismu, hlásat evangelium udělovat svátosti a slavit mše svatou, hlavní posluhu pronásledovaných. Za účast na ní často platívali ztrátou postavení, majetku někdy i životem. A jak dokazuje celé století krvavého pronásledování, cenili si víc eucharistické oběti a možnosti přijímat svátosti něž to, co jim nabízelo království.

ve srovnání s jejich hrdinskou vírou

Asi se nikdo z vás, mladí přátelé, neubrání otázkám: Jaká je má víra v Krista? Mám dost velkomyslnosti? Mohu se s nimi srovnávat? Jsem ochoten z lásky ke Kristu tak hrdě a s takovými obětmi vyznávat pravou víru, přijímat svátosti a účastnit se mše sv.? Jsem ochoten nedát se zastrašit mocnými a neohrozeně se hlásit ke Kristu? A bude-li mi dána ta milost - jsem ochoten vydat pro něho svědectví jako tihle anglické mučedníci?

RadioVaticana.cz
 Česká sekce Vatikánského rozhlasu
 3' minuty
 P. Valclav Klement
 z Koreje.

ústav pro studium
 totalitních režimů

Hans Planus
Draží v Kristu,

Brno 22. XI. 87 . 22 NOV 1987

Kříž - krále

liturgický rok končí svátkem Ježíše Krista krále. ~~Jeste obraz~~ ^{absidál} který byl drahý křesťanům prvních století. Dosud ~~výstarořímských~~ basilikách obdivujeme mosaiky ~~nebo malby~~ Krista, sedícího na královském trůně, obklopeného zástupy andělů a svatých, představujícího vládce celého vesmíru. Tyto umělecké výtvory křesťanského starověku nám připomínají větu s našeho Kréda, kde vyznáváme: A znova přijde ve slávě, soudit živé i mrtvé, a jeho království bude bez konce. Bez konce bude jeho království. Království, které založil za svého pozemského života, když kolem sebe shromázdil hluček apoštolů a učedníků, které pak ~~rozšířil~~ po jeho smrti nanebevstoupení rostlo hlásáním apoštolů a rozšířilo se po celém světě, toto království dostoupí svého vrcholu novým příchodem Krista, který přijde soudit živé i mrtvé.

Tak nám ho líčí také dnešní svaté evangelium. Syn člověka přijde ve slávě a s ním všichni andělé. Posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromázděny všechny národy. Jaký to rozdíl mezi jeho prvním příchodem v betlehemskej jeskyni a mezi tímto příchodem, když zasedne na svůj královský trůn, obklopen svým nebeským dvořanstvem! Tam v Betlémě malé robátko, nemluvnátko, chudičké, memohoucí, ve všem odkázané na pomoc druhých, přicházející v tichosti a nepozorevatelně. Nyní přichází jako vládce nebe a země, jako spravedlivý soudce, ale také jako dobrý pastýř vůči těm, kteří mu zůstali věrní. Jíž prorok Ezechiel, jak jsme slyšeli v prvním čtení, líčí Mesiáše jako soudce, ale také jako pastýře, který oddělí ovce od kozlů. To-to praví Hospodin: Hle já sám vyhledám své stádo a ujmou se ho. Jako se pastýř stará o své stádo, tak budu pečovat o své ovce a vysvobodím je ze všech míst, kam se rozprchly v mlhavém a mračném čase. A Ezechiel líčí tohoto dobrého pastýře také jako soudce: Budu soudit mezi ovcí a ovcí, mezi berany a kozly. Ovce jsou zvířata užitečná. Poskytuji člověku mlého a vlnu. Kozli se pěstuji ~~se pěstn~~ hlavně na maso, na porážku. Tím jsou naznačeni dobrí a zli lidé.

A co učini tento Soudce s dobrými? Řekne jim: "Pojáte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť dali jste mně najist, dali jste mně napít, ujali jste se mě, oblékli jste mě, a navštívili jste mě v nemoci i ve vězení. A když se s obdivem budou tito vyvolení ptát: Pane, kdy jsme tě tak viděli? odpoví jim: Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mě jste udělali. Láska k bližnímu se ztotožňuje s láskou ke Kristu. Budeme tedy souzení pod-

22 NOV 1987

le skutků bliženské lásky. Láska k Bohu se ztotožňuje s láskou k bližnímu. Nemůže milovat Boha ten, kdo nenávidí svého bližního. Vždyť všichni máme jednoho nebeského Otce, všichni jsme byli Kristem vykoupeni, všem nám otevřel bránu do nebes; všichni jsme bratři v Kristu.

A jak se tento spravedlivý Soudce zachová vůči zlým? "Pryč ode mě ~~ty~~, vy zlořečení, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly. A opět ~~znejist~~ obdobné vypočítávání jejich nedostatků: Nedali jste mně najíst, nedali jste mi napít, neoblékli jste mě a nenavštívili jste mě. A když se tito budou divit, kdy viděli Krista v takovém stavu, řekne jim: Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali. A odejdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života."

Věčný život! Sv. Pavel ve druhém čtení nám dává teologický důvod, proč dobrí vejdou do věčného Kristova království. Vždyť jsme s Ním spojeni, vždyť tvoříme s Ním jeden nadpřirozený organismus. Jako všichni pro svoje spojení s Adamem propadli smrti^{hisa gr. Paul}, tak zase pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu. Ale každý v tom pořadí, jaké mu patří. Na prvním místě je Kristus, pak ti, kteří jsou Kristovi, až přijde. Tedy budeme následovat Krista, poněvadž mu patříme, poněvadž jsme s Ním spojeni, ~~jsme~~ jeho tajemné tělo. Araz bude všecko Kristu podřízeno, tehdy se i sám Syn podřídí tomu, který mu to všechno podřídil, aby byl Bůh všechno ve všem. Bůh všechno ve všem, dokonalé spojení s Bohem, unio beatifica - spojení oblažující, v tom spočívá dokonalé štěstí, takové štěstí, které dovede ukojit všechny naše tužby.

K tomuto Kristovu království patříme ~~také~~ my. Dokud jsme na světě bojujeme pod praporem Krista-krále. A nás boj je se zbraněmi lásky, jak to od nás náš nejvyšší Velitel vyžaduje. Sloužit bližnímu, ve kterém vidíme samého Krista, poskytovat ^{mny} to, co on potřebuje, dovést mu vyhovět, to je to, co od nás vyžaduje Kristus. Jen tak bude me moci mít účast na jeho konečném oslavě, a budeme moci od něho slyšet láskyplná slova: Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připraveno od založení světa. Amen.

ústav pro studium
totalitních režimů

22 NOV 1987

RaVat-eco/neděle/

Anděl Páně Svatého Otce.

1. Dnes je náš pohled i naše srdce obráceno k onomu městu Nejsvětější P. Marie, jež se nazývá Kijev, ležící na břehu řeky Dněpru uprostřed širokých rovin Ukrajiny.

Kijevská Rus, jež při svém obrácení na křesťanství před tisíci léty přijala křesťanskou víru od byzantské církve, v době kdy se postupně oddálení latinské Církve ještě nedokonalo; přijala tedy víru v byzantské formě spolu s Písmem svatým, s díly svatý Otců a bohoslužebnými knihami, přeloženými do staro-slovanského jazyka bratry Cyrilem a Metodějem, kteří přišli ze Soluně a jsou nazýváni apoštoly Slovanů. Po misionářích přišly četní umělci mnisi, jež naplnily kostely mozaikami freskami a ikonami.

Církev staroslovanské kijevské Rusi zdědila od byzantské církve velkou ústu k Matce Boží. "Esčetné jsou její chrámy zasvěcené P. Marii. První katedrála kijevská hlavního města Kijeva byla zasvěcena Nanebevzaté P. Marii. Předčila krásou v echny kostely kijevské Rusi, jak to líčí současný kronikář: Kníže ji ozdobil zlatem a stříbrem, drahokamy a drahocennými látkami, takže nebylo podobné ve všech okolních městech a zemích."

2. Na velkolepé mozaice v její absidě vystupuje ze zlatého pozadí velebná postava modlící se Madonny, která je symbolem či lépe ikonou Církve na modlitbách, jež stále prosí za spásu všech lidí. Nazývá se "Nezničitelná zed". Autor této mozaiky vypočítal velmi přesně sílu a úhel paprsků slunečních v poledne, ve chvíli, kdy se modlí věřící Anděl Páně. Padne-li na její fialově modrý šat protkávaný zlatem slunce rozzáří se oslnujícím jasem. Řasení šatu a jeho ozdob vytváří úchvatně monumentální dojem celé ikony, ponořené do mystické záře, velebnosti a svatosti. Na oblouku absidu lze číst řecký nápis, citát ze 46 žalmu: "Bůh je v jejím středu, nic ji nevyvrátí. od časného jitra je Bůh ochote jí pomoci."

3. Kijev je svaté město, protože jento výrazně mariánské město. Tam je pravděpodobně modlící se Madonna vzývána jako ochránkyně města a jako matka ostatních ruských měst. Tam už po tisíc let dle mezi svými věrnými a prosí za ně u svého Syna Ježíše. Už před 950 léty kijevský kníže Jaroslav Moudrý, jí zasvětil celý svůj lid. A nyní u příležitosti tisícího výročí pokrtění kijevské Rusi křesťanský lid v Kijevě a na Ukrajině obnovuje před Ní slyšbu, který vykonal ve chvíli křtu, aby jej chránila v novém tisíciletí jeho křesťanských dějin. Se všemi věřícími, oné milované země i my po-zvedáme svou modlitbu k Svaté Panně....

22 NOV 1987

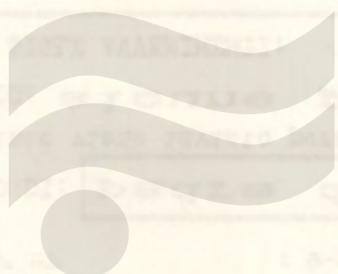
Po závěrečném požehnání Svatý Otec ještě dodal: anglicky
Můj zvláštní pozdrav patří anglicky mluvícím poutníkům, zvláště těm, kteří
přišli z Anglie, Skotska a Walesu, aby se zúčastnili blahořečení anglických
mučedníků. Mocné svědectví těchto mužů víry stojí před očima všech, kteří
vyznávají svou víru v Ježíš Krista jako Pána a Krále. Oni potvrdili své
svědectví víře obětí svého života a tímž podstoupili smrt vyznali víru
v Život/kterým je Kristus/

Přeji vaší pouti do Říma na tato slavná blahořečení, aby obnovilo vaši
víru a lásku ke Kristu, který je cesta pravda a Život. Bůh vám žehnej!

Guatemala: Včera byla nalezena mrtvá katolický katechista Manuel Chimin Sooj, který byl 29. října unesen ozbrojenými bandity spolu s ostatními dvěma katechisty. Na jeho těle byly stopy krutého mučení. O ostatních katechistech nejsou bližší zprávy. Zavražděného katechistu našla místní policie v městě Suchitepequez; která zahájila pátrání na výzvu jeho příbuzných a kněze Carlos Girona. Vůdce hnutí "Pádu campesinům"; ti tři katechisté pracovali právě mezi těmito campesiny.

Anglie: Dnes je očekáván v Londýně přílet sovětského rockového zpěváka Valerije Parinova, který byl v Sovětském svazu pronásledován za své písničky, které byly inspirovány evangeliem. Nejprve byl zavřen na psychiatrické klinice pak uvězněn a odsouzen na dvě a půl roku nucených prací. Nyní teď dostal povolení k emigraci z Leningradu. V úterý je očekávaná jeho tisková konference v londýnském parlamentu.

Čína: Čínské vládní úřady rozhodly dát postavit pomník italskému jezuitskému misionáři P. Matteu Riccimu, který před čtyřmi stoletími hlásal evangelium v Číně. Oznámil to dnes vysoký představitel čínského úřadu pro církevní záležitosti. Pomník má být postaven v jedné vesnici poblíže města Kantonu, kde tento jezuitský misionář založil první katolickou misii.

ústav pro studium
totalitních režimů

P. Rolař S.J. Archiv a řeč 22 NOV 1987

Začátek listopadu ve Francii jakoby najednou ještě patřil k letním prázdninám. Školáci mají každý rok skoro dva týdny volna a jako u nás mluvíme v září o babím létě, mluví se ve Francii o létě svato-martinském. Francouzi, kteří jej využívají k cestám do zahraničí jsou někdy překvapeni v Praze svatým Martinem na bílém koni. Letos jich tam odsud byla celá řada a teď se někteří z nich zastaví u mě aby se semnou podělili o své bohaté dojmy a aby si je také trochu v rozhovoru s někým "odtamtuď" trochu srovnali v hlavě - zvláště pokud měli možnost se tam doopravdy setkat osobně s živoucími Čechy, což v rámci běžného turistického zájezdu a s ohledem na technickou jazykovou bariéru nebývá snadné. Kromě ní jsou vážnou překážkou také neuvěřitelně mlhavé a zkreslené představy o Československu, se kterými většinou odsud vyjíždějí. Většina jich zůstane jen pár dní v Praze a potom už jen projedou cestou nejmenšího odporu, to jest po dálnici na Brno a do Vídně. I zajížďka do Bratislavu už jim připadá často příliš velká. Skutečný zájem se probudí jedině ze setkání s živoucími Čechy, v poslední době zvláště křesťany. To se nevím ani jak postěstilo jednomu ze tří tisíc studentů naší zdejší fakulty, takže trochu zpomalil rychlejší zemí. Kromě nepříjemnosti při výjezdu z Československa, protože nevyměnil dost peněz na celý pobyt na počátku, si přivezl celou řadu pro něj vzrušujících dojmů. Nejpřekvapivějším z nich byla skutečnost, že se ho naši katolíci vyptávali hlavně na vztah církve a státu, církve k politice, morálce společnosti a novým snahám o společenský řád v tom, čemu se tady říká post-industriální společnosti. Jeho překvapení bylo dokonalé, protože jel do Československa jen pár dní po skončení úvodního seriálu přednášek tady na fakultě, s reprezentativní účastí přednášejících na téma, které i Čech bez znalosti franštiny pochopí v originále, totiž "Modernité, sécularisation, société". "Oni mi tam kladli úplně stejné otázky, jako my našim profesorům před dvěma týdny, zvěstoval mi s údivem a s rozšířenýma očima hned ve třetí větě našeho rozhovoru. Pravděpodobně ne všichni, poopravil jsem ho, a v duchu jsem se radoval, že zase přibyl někdo, kdo pochopil, že Praha nebo Brno jsou opravdu v západokřesťanské Evropě, a to dokonce více na západ, respektive stejně daleko, jako Vídeň, sdělil mi svůj další překvapivý objev. Ano, tady i tam se kladou myslícím lidem velmi podobné otázky. To je přesně všechno zajímavá zkušenost a důležité obohacení života jediné církve, která existuje po obou stranách nepřirozené hranice

22 NOV 1987

a kterou kdosi hodně důkladný uprostřed evropské krajiny vybudoval. Věcné dorozumění je opravdu možné, bez zvláštních problémů, a to není opravdu žádná maličkost. Problémy, se kterými například bojuje církev v latinské Americe nebo v afrických vesnicích jsou opravdu španělskou vesnicí nejen pro nás středoevropany, ale velmi často i pro vzdělané katolíky v západní části Evropy. Ani na nejvyšší úrovni nedávné synody biskupů v Římě nebylo vždy všechno křišťálově průzračné pro všechny.

Jen pár minut po zmíněném příteli-studentovi se ohlásila mladá novinářka. Dělá souhrnný článek o politických uprchlících a jiných cizincích v Paříži, v rámci týdne akcí v jejich prospěch. Pod Notre Dame kotví na Seině už pár dní pravá džunka z tonkinského zálivu, na které se letos na jaře zachránilo přes 50 Vietnamců, proslulých boat-peoplů, někteří z nich jsou v Paříži a podílejí se svou zpívavou franštinou na rozpravě o lidských právech, do kterých snad zasáhne i pařížský arcibiskup, kardinál Lustiger. - Novinářka začala typicky naivními otázkami o křesťanech ve východní Evropě. Nejsem si jist, zda se mi podařilo jí vsvětlit aspoň to, že čeští katolíci jsou jiní, než polští a jiní, než křesťané v Bulharsku. A že mohu s jistou znalostí mluvit jen o katolících českých a ne už slovenských. Její závěrečné triumfální zvolání, že tedy vlastně žádný východní blok neexistuje, když jsou každý jiný, naznačuje, že mé vysvětlování dosáhlo jen omezeného úspěchu. Bude třeba trpělivě pokračovat, tady i tam u vás, v navazování a udržování styků, ve vysvětlování a hlavně ve vzdělávání nás všech, v prohlubování našeho života z víry. To je vyzkoušeno jako nejlepší prostředek růstu církve do hloubky uvnitř i do šíře navenek. O ~~zážitkách~~ přináležitost k ní, v její všeobecnosti, musíme právě u nás v posledních desíti letech urputně bojovat a reakce těch nahodilých cestovatelů do Československa ukazuje, že toho je ke zdolání ještě dost a dost na obou stranách hranice. Napětí nebo přímo roztržky vždycky mnohem snáze vznikají, než mizí. Přes nesnáze, které jsou s tím spojeny, bude i u nás snazší se jim vyhnout, než je jednou napravovat.

Díky Bohu za všechny ty, kdo to v Československu vědí a kdo dělají co mohou, abychom z křesťanské západní Evropy nebyli vylučováni žádným způsobem, a hlavně ne v podvědomí křesťanů samotných.

Vatikán: V dnešních dopoledních audiencích Jan Pavel II přijal 9 biskupů anglické a wellské biskupské koference, kteří přijeli do Říma jednak na včerejší blahořečení Georga Haydocka a 84 druhů mučedníků a současně i na kanonickou návštěvu ad limina apostolorum.

Biskupové se zúčastnili i další hromadné audience, kterou Svatý Otec poskytl početné skupině /asi 3.000/ poutníků z Velké Britanie a Irska, kteří rovněž přijeli do Říma na včerejší blahořečení. V zastoupení canterburského arcibiskupa byl mezi nimi i anglikánský biskup Mark Santer, kterého Sv.Otec zvláště srdečně pozdravil.

Dále Jan Pavel II v dopolední audienci přijal etiopského viceprezidenta pana Fisha Desta s doprovodem.

✗ Salvador: Tamní president José Napoleon Duarte oznámil na dnešek tiskovou konferenci, při které ujasní některé podrobnosti o smrti San Salvadorského arcibiskupa mons.Romera zavražděného v březnu 1980 když sloužil mši svatou v nemocniční kapli. President též oznámil, že již byl zahájen proces s vrahym mons Romera. Jako první byl vyslyšán řidič auta, kterým vrahové přijeli na místo zločinu.

✗ Nicaragua: Dnes zasedá v ~~Ki~~ Managu stálá nicaragujská biskupská rada, aby rozhodla o tom, zda pověřit dát souhlah kardinálovi Obando Bravovi k tomu, aby převzal úlohu prostředníka při vyjednávání mezi sandinistickou vládou a partizánským odbojem. Nicaragujský president Daniel Ortega již minulý pátek předal kardinálovi list, ve kterém ho ze strany vlády oficiálně pověřuje úlohou prostředníka. Stejně pověření, jak prohlásil sám kardinál Obando Bravo, mu má být doručeno tento týden i ze strany zástupců odboje.

✗ Guyana /Gijana/: Biskup hlavního města Georgetownu Mons Benedikt Singh apeloval na vládu, aby povolila pobyt v zemi sestrám Milosrdné lásky. Čtyři sestry této kongregace, kterou založila Matka Tereza z Kalkuty, přijely do Guyany v srpnu minulého roku s příslibem časově neomezeného pobytu. Ve skutečnosti dostaly povolení jen do konce roku 1987 a místní úřady se zdráhají pobyt prodloužit. Mons Singh v žádosti adresované ministerstvu nmitra poukazuje na to, že Guayana je snad jedinou zemí na světě, ze které jsou sestry Matky Terezy vyháněny, zatímco s velkým uznáním a v duchu největší chudoby působí v 77 zemích ve službě těm nejubožejším a nejpotřebnějším.

23 NOV 1987

(2)

VZPOMÍNKA NA KARDINÁLA JOSEFA HÖFFNERA

ve věku 81 let (* 24.12. 1906)

1 16. října tohoto roku zemřel kolínský arcibiskup kardinál Josef Höffner, dlouholetý předseda německé biskupské konference. Pohřbu, který se konal 24. října, se účastnila vedle 13 kardinálů a 20 biskupů z Evropy i jiných světadilů i řada významných osobnosti Německé spolkové republiky: mezi nimi president Spolkové Republiky Richard von Weizsäcker a spolkový kancléř Helmut Kohl. Ti všichni, a spolu s nimi tisíce věřících potvrdili svou účastí, že uctívají památku muže, který byl po léta orientačním a opěrným bodem nejenom pro kolínskou arcidiecézi, ale pro celé Německo.

2 Poslechněme si nejprve několik hlasů, které hodnotí osobnost zemřelého kardinála. Spolkový kancléř Helmut Kohl ho označil jako "velkou osobnost církve a veřejného života". President von Weizsäcker zdůraznil, že kardinál Höffner se neúnavně zasazoval o to, aby ve veřejném a politickém životě vědomí byly přítomny etické a sociální zásady". Z článků, které byly uveřejněny po kardinálově smrti ve všech německých novinách ocitujeme, co napsal časopis diecéze Regensburg. Čteme tam: "S kolínským arcibiskupem kardinálem Höffnerem ztratila katolická církev jednu ze svých vůdčích osobností. Pro papeže Jana Pavla II. a pro kardinálský sbor byl Höffner vysoce váženým poradcem; pro četné diecéze ve vývojových zemích byl nepostradatelným pomocníkem ve finančních nesnázích; německé církvi byl směrodatným vůdcem a své kolínské arcidiecézi dobrým pastýřem. Po dvě desítiletí měl rozhodující vliv na církevní život v Německé Spolkové Republice. Obdaroven bohatými duchovními dary, věnoval své síly jako duchovní správce, profesor sociologie, diplomovaný národní hospodář a teolog pozemskému blahu lidí a spásě jejich duší". I svatý Otec Jan Pavel II. poukázal na význam osobnosti zemřelého. Řekl: "Kardinál Höffner byl ~~značný~~ velký muž víry a kultury, který sloužil s příkladnou oddaností církvi v Německu, Svatému Stolci a všeobecné církvi".

3 A protože kardinál Höffner jako předseda německé biskupské konference měl otevřené srdce a otevřenou ~~rukou~~ ruku i pro potřeby církve v Československu, zaslouží si, abychom mu věnovali několik minut vděčné vzpomínky i my.

Slyšeli jsme, jak jsou hodnoceny jeho zásluhy. Je však poučné slyšet, jak se kardinál Höffner díval sám na svůj život. Dovídáme se to z jeho pastýřského listu, který napsal na rozloučenou ~~s výkříkem~~ věřícím

23 NOV 1987

své arcidiecéze 14. září tohoto roku, asi měsíc před svou smrtí. Píše v něm: "Více než 18 let jsem směl nést pastýřskou berlu jako arcibiskup kolínské arcidiecéze, v době, kdy jsme prožívali nečekané pronikavé změny v církvi a ve společnosti... Ve svém dlouhém životě jako kněz a biskup jsem zakusil často pravdu podobenství o tiše rostoucí setbě; jako mladý kaplan a farář v době nacionálněsocialistické nadvlády, jako profesor ve tvrdých poválečných časech, kdy se ukazovalo neustále jasněji, že násili a válka neotrásl pouze základy našich kostelů a rodin; jako biskup, když jsem k vám přišel na vrcholu kulturní a duchovní krize našeho národa". A dále připomíná: "Církev je i dnes v nesnázích zvenku i zevnitř. Tak jako Kristus se setkává s odporem, s protivenstvím. Před tím nesmíme zavírat oči... Jako biskup jsem se proto musel neustále ptát: Jaká autorita tě zmocňuje /pověruje/, abys hlásal poselství, které si osobuje úžasný nárok, že je sbovo boží a spása světa? Odpověď mohla být dána jen věrností k celé pravdě víry, jejímž hlásáním pověřil Kristus Pán církve".

Z těchto slov prosvítá, z jakého vnitřního pramene se napájela činnost kardinála Höffnera a jakým stylem byla nesena. Byla to věrnost celé pravdě víry. Tato věrnost celé pravdě víry se projevovala v postoji, který shrnuly nadpisy různých článků v novinách do dvou hesel: "Neoblomný v církvi, kritický ke světu". Nebo jinde: "Svědek pravdy a nepohodlný kazatel". Pohledme bliže na tyto dvě charakteristiky:

2 1/ Svědek pravdy. Této zodpovědnosti si byl kardinál Höffner neudává vědom a neustoupil od ní, ani když byl označován, někdy s bla-hosklonnou, jindy s kousavou ironií, za člověka s konservativními názory. S pichlavou ironií ^{na} psal na příklad o kardinálu Höffnerovi německý týdeník "Der Spiegel", známý svým proticírkevním zaměřením, ve vztahu k otázky manželské a sexuální etiky: "Když katolíci došli k jiným závěrům, než jaké předpisuje církev, mluvil Höffner o "bezuzdne emancipaci", o "matoucím pluralismu", o "permisivní společnosti", o "subjektivismu" a "horizontalismu".

Tuto kritiku přijímal kardinál Höffner klidně a s jasným vědomím. Vztahuje-li se etiketa "konservatismu" na přesvědčení, že víra a mravní život musí spočívat na jasných a neotresných základech, pak přiznával, že smýšlí konservativně. Zároveň se však bránil proti nesprávnému chápání tohoto postoje. Řekl jednou: "Není naším úkolem ochraňovat popel, ale udržovat na životě plamen". Věděl, že v Církvi koexistují

23 NOV 1987

nejméně prvky s tím, co podléhá změnám : "Neměnná je víra, napsal, učení Kristovo jako spásné dílo v eucharistii a ve svátostech. Změně podléhají liturgické formy, zvyky, výrazy zbožnosti. I formy organizace se musí měnit podle potřeb doby". V tomto přesvědčení se kardinál Höfftner nestaral o to, vyvolávali jeho názor sympatie nebo antipatie; šel klidně svou cestou, kterou mu ukázala jeho věrnost k celé pravdě. Nebyl však při tom nesmiřlivý nebo nepřístupný. Naopak. Jeden, kdo ho znal, o něm napsal: "On, který platil na veřejnosti za "skálu pravověrnosti", dovedl hledat každou ztracenou ovci. Dovedl též naslouchat s nevyčerpající trpělivosti. Snad se právě v této jeho trpělivosti projevoval jeho selský původ, postoj selského syna, který nechává rast, který nevytrhává předčasně býlí /plevel/, a který ví, že i stromy, které rostou křivě, mohou nést ovoce".

2/ Druhý pól osobnosti kardinála Höfftnera se dá označit, jak jsme řekli, slovy: "Nepohodlný kazatel" nebo napomínatel. Než se stal arcibiskupem kolínské diecéze, byl kardinál Höfftner od roku 1962 do roku 1968 biskupem v Münsteru; v též městě, kde byl po válce jedenáct let na teologické fakultě tamní university profesorem křesťanské sociální nauky. Byl profesorem ve svízelých letech poválečné doby, kdy poražené Německo ~~zákrok~~ kladlo základy k vnitřnímu vývoji a snažilo se nalézt místo ve společnosti evropských ~~náro~~ států. Profesor Josef Höfftner byl tehdy, v letech vlády kancléře Adenauera, poradcem několika ministerstev a získal si zásluhy při vypracování různých důležitých sociálních zákonů.

Vyzbrojen odhorným věděním, zosteným citlivostí křesťanské víry, nebál se jako biskup pozvednout hlas, když šlo o zodpovědnost křesťanů při budování společnosti na etických zásadách, i když byl tento hlas někdy nepohodlný. Tak se kupříkladu zasazoval o ochranu nenarozeného lidského života proti zákonu o potratu. "Neexistuje právo na potrat", a poukazoval na tragicou skutečnost, že s praksí potratu je v Německu víc rakví než kolébek. A upozorňoval, že je pro ~~českého~~ katolíka eticky neprípustné volit poslance, kteří schvaluji zákon o potratu. Poukazoval důklivě na zodpovědnost v otázkách technického vývoje, neboť, řekl, "Člověk nesmí dělat všechno, čeho je schopen". V otázkách mírové politiky ^{varoval} upozorňoval, že úsilí se nesmí ^{zurcovat} omezovat na omezení zbrojení, neboť - zase jeho slova - "úsilí o mír bude mít jen tehdy úspěch, když bude založeno na spravedlnosti a bude zaručovat lidská práva".

23 NOV 1987

Když slavil roku 1981 své 75leté narozeniny, shrnul své životní zkušenosti a zásady do tří bodů: "Za prvé: správné je nechtít si hrát na prozřetelnost, nýbrž čekat, až přijde zavolání, pak však necouvnout. Za druhé: správná je téměř vždy nesnadná cesta. Za třetí: správné je téměř vždy, co je nečasové, ne konformismus".

Mohučský kardinál Karl Lehmann, Höffnerův nástupce v úřadě předsedy německé biskupské konference, o svém předchůdci napsal: "Ať šlo o cokoliv - o nezaměstnanost, o osud asylantů a uprchlíků, o genetickou techniku, o jadernou energii, o státní zadlužení - hájil vždy lidskou důstojnost, připomínal, že člověk je správce stvoření, žádal spravedlnost právě pro slabší a nutil tak k prohloubení problémů. Jako biskup v Münsteru, arcibiskup v Kolíně a kardinál světové církve vrůstal stále více do problémů a nesnáší církve a tím i do problémů a nesnáší světa".

Z toho co jsme řekli a ocitovali, vyniká snad dosti výrazně lidský a pastýřský profil kardinála Höffnera. Na závěr dejme slovo ještě jemu osobně. Na popeleční středu roku 1980 napsal kardinál Höffner svým věřícím slovo na rozloučenou, v němž děkuje Bohu za dar víry, děkuje svým rodičům, sourozencům a všem spolupracovníkům, prosí za odpustění, jestliže někomu ublížil a na konec vybízí věřící: "Protože musím nyní před Bohem složit účty, prosím a zapřisahám všechny věřící kolínského arcibiskupství, aby vytrvali v lásce a věrnosti ke Kristu a k jeho Církvi, a aby zachovali jednotu ve víře a ve společenství s nástupcem svatého Petra a následovali v denním životě Krista".

RadioVaticana.cz
Česká sekce Vatikánského rozhlasu

To byla „Vspomínka na kardinála Josefa Höffnera“.

Pořad připravil P. J. Šebesta,

**ústav pro studium
totalitních režimů**

Nuks 24 NOV 1987

RaVat-Ceco/úterý/

Vatikán: Jan Pavel II. jmenoval mons Vilemá Nukse, dosavadního faráře u sv. Alberta v Ráze světícím biskupem diecéze Riga a Liepava. Jmenovaný se narodil v roce 1938 na kněze byl vysvěcen roku 1964, dvě leta studoval na Šgregoriánské universitě v Římě v letech 1977-79, pak vyučoval v semináři dogmatiku, v ¹⁹⁸¹ jednaosmdesátém roce dosáhl licenciátu v teologii opět v Římě.

Vatikán: Mezinárodní teologická komise bude konat v Římě své plenární zasedání od 30.listopadu do 5.prosince za předsednictví kardinála Ratzingera. Námětem prací komise bude problém vztahu víry a kultury neboli "teologie inkulturuca. Toto téma bylo zvoleno na žádost papežské rady pro kulturu, proto také bude přítomen její tajemník P. Carrier SJ. Na závěr letošního zasedání teologická komise uveřejní souhrnný dokument o pracích a později budou zveřejněny i jednotlivé relace o tématu víra a inkulturace, či zakořenění víry do kultury.

Francie: Letos přišlo na pouť do Lurd 586.000 poutníků o 36.000 tisíc víc než v minulém roce. Z celkového počtu vykonalo pouť k Matce Boží 47.000 nemocných. Lurdska pastorální rada oznámila také, že 25.března 1988 na svátek Zvestování Páně bude posvěcena nová bazilika v Lurdech. Stojí naproti jeskyni zjevení na pravém břehu Gávy a vejde se do ní 5.000 věřících.

Španělsko: Skupina mezinárodní odborníků připravuje nové kritické vydání fra Bartoloměje de las Casas, velikého obhájce Indiánů. 14 dílné vydání jeho sebraných spisů, každý svazek o 500-600 stranách má být skončeno v roce 1992. První svazek přijde na knižní trh již v roce 1988.

ústav pro studium
totalitních režimů

V/131 6. listopadu 1940

24 NOV 1987

Dobrě si vědom ~~ta~~^{tej} růžanu, aby to, co hrypká v Měho Srdce, bylo světem a skrycí radostí. Tobile se chei dárav! Kdybys sěděla, co mě ho stojí nedávat rám jen něco, ale všebec jen nedávat valu! Váš prosby k ti totiž řekl. // Mě Srdce je ohnisko, pět tří tím, že musí slavit svého správce Blamea. Rozdýchuj, rozdýchuj ho! Dobytí celeho světa nemí ne přilíč velkého pro Můj Bohu. Pros bes obav, že bys přehnula.

Poemějte mou vroucí touhu. Cítíte ~~zamávající~~^{jako} horlivostí o vás? Kdo mi v tom pomůže? Ne-li vy, Moje důvěrný přítel.

Jste jatekem skrytém nezáradle, odkud vás zásluhu spojuje před Otcem mohou jít hledat ten cíl oučen učením před koncem času. Je to jatekem odděl, kde i lásky lásky pěstují přísnost urazného Boha. // Nebojme se nabídat se za oběť: jaká podivná pro nebeské anděly! A jaká radost pro Mne, když nacházel jiná „ja“ na světě, kde jsem pil horké bolesti... Pravidelj stále oč oběti; druhou, Modlit se! to je vše oběť. Znás koukáte který stoupá ke nebi a celosvětu? Myslím se modlit při práci, odpocívat si v modlitbě, když Mne spirály slova; a pak prostě hledet na Mne milost, ona milosti občasná lásku, že jsem cennější než růžence odřízlé vaně během slunovratu. Jak se snaději přiblížit ke svému spasitelovi a ke svému Bohu, který na tebe čeká... On na tebe čeká. Neponáděli však, jak může udělat lze milosti, jenž jsem jeho ruce občasnu a uplynul - li tři dny tak leží u Mne, v Mém srdci, jak rásky dea! Neopouštěj Mě! Náležej Mě neopouštěj! Chápej, jsem jatekem simeonovým chudákem, který vele slor cíca, na soudce kolemjdoucích, a doufa, že dostane almuze jejich sladkoru vely. Aspoň tento milodar Mě uhradí radostí, jakego gesto srdce. Chápej ~~muj~~^{své} růžanu rafas, když vidím lhostejnou a plnou ráži... až do konce světa... Mě ledové žoly... Mě něravé žoly... Mě hrravé žoly! Chvěj jsem se jako simeonový chudák, letíce cíca bese slor na soudce kolemjdoucích. Ty jsi kolemjdoucí. Ty jdes zpět zvorem. Zahrnuj Mě svou lásku! Chei ji věchnu. Chei byť tyž jsem protomyslnoukoumka, Chei byť tyž bylku, tyž srdcem, kdyžm srdce až do toho posledního. A i když se po posledním srdci může toá duse neoddělit od srdce této, chei aby zej poslední myslivka zahubila Mne. Chápej ~~co~~^{co} zde Láska?

A vidit, má dešerku, všechno, opravdu vše jsem zaplatil na Králi. Mohu tedy brát!

24 NOV 1987

RaVat-Ceco/úterý/

na svátek zasvěcení P. Marie v jerus. chrámu
Draží nemocní, minulou sobotu jste se jistě modlili za všechny klau-
zurní sestry, jimž Boží lid vděčí za tolik milostí, které vyprošují
svým životem zcela zasvěceným Bohu. Dnes bych vám je rád přiblížil
slovy interview, který nám poskytla sestra Marie Jana z kláštera klari-
sek sv. Quirika v Assisi.

1. Sestro Jano, jak žijete vy klauzurní sestry své bezvýhradné zasvěcení
se Bohu?

Abyste vysvětlili smysl našeho života, zdá se nám důležité odvolat se i
na liturgické tajemství svátka zasvěcení P. Marie v jeruzalémském chrá-
mu, na její obětní úkon, který dokazuje, že se z bezvýhradnou důvěrou pod-
robila Jeho vůli a v této naprosté odvědannosti pak Pán vykoná na ní
velké věci. Podobně každá kontemplativní duše, tedy každá z nás, je povo-
lána opakovat toto gesto a bezvýhradně a ochotně se nabídnout Otci.

Ryzí smysl našeho života je právě v tomto, totiž být skryty s Kristem
v Bohu pro naše bratry. Obětovat se otci v tichu naší kontemplace, jež
sahá až ke kořenům lidského života, aby proměňovala srdce. Rádi se přiro-
náváme k evangeličnímu semenu, zasetému do země, jež přijímá zemřít, aby
dal více úrody. I my se stravujeme v tomto životě vyhrazeném jen Bohu
s nímž důvěrně hovoříme a jehož nade vše milujeme a tak se mu klaníme,
chválíme ho, obětujeme se mu a děkujeme mu, aby to prospívalo Církvi a
celému lidstvu, a to všechno konáme úžasně prostě, s radostí a sestersky
-- Jak se ale podílíta na probléme Církve a dnešního světa?

!! Máme-li odpovědět na tuto otázku, pomáháme si příkladem naší Matky
svaté Kláry, jež tolik milovala Církev a vždycky projevovala dceřinnou
úctu k nástupcům sv. Petra. Rády říkáme, že sama Klára je Církev pro
svou víru, pro svou naději, pro svůj eucharistický život a svátostný.
Je tedy církví ve spojení s celým jejím vnitřním životem a apoštolským
Klára a její spolusestry považují sebe i své zasvěcení v hlubokém spo-
jení s celým životem Božího lidu, jak jej představuje Církev. Tak i
my, jako pravé dcery svaté Kláry vyjadřujeme svou lásku k Církvi, tím
že se cítíme být v ní srdcem a protože jsme přesvědčeny, že to vše po-
chází shůry, podílíme se na obcování svatých svým skrytým životem mod-
litby a tak pomáháme všem, kteří se lopotí v různých apoštolských pracích.
Zdá se nám to úchvatné zakoušet, že kontemplativní život je jakýmsi ne-
vyčerpatevným pramenem v Církvi, z něhož se různými tajemnými kanály mi-

24 NOV 1987

losti dostává pomoci slabým a klesajícím údům jejího nevýslovného mystického těla" Tak psala svatá Klára blahoslavené Anežce České.

++ Staráte se o to, aby vaše svědectví přijímala společnost, současní mužové a ženy a jakým způsobem se lidé dovídají o vašem poselství?

V naší době, v níž je všechno zaměřeno na činost a výkon, často překotným a drtivým způsobem, což naplňuje člověka odcizením, takže se mnohdy zahubí, naše svědectví, které míří k podstatě lidské existence někoho vybucuje nebo jej nechá lhostejným; stává se také že naprosto odmítnuto. Projeví-li se někdo vůči nám takovým způsobem, neudíví nás to. Ne že by nám nezáleželo na tom, co si o nás lidé myslí, nýbrž protože nejryzejší skutečností našeho života je být skryté. Dáváme se do služeb Bohu a, lidem protože láska k Bohu je neodlučitelná od lásky k bližním. Náš způsob, jak milujeme svět a jak mu sloužíme, je trochu odlišný od bežných forem a pak stává se nepochopitelný tomu, kdo ~~jej~~ o něm neuvažuje ve světle čisté víry. A proto náš život v klausuře není zbytečný, není vzdálen každodennímu životu lidí, nýbrž naše srdce je otevřené každému bližnímu a ochotno přijmou za svou každou jejich touhu i nouzi a nést jejich tíží. Tak podle svloh svatého Pavla plníme Kristův zákon.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

24 NOV 1987

Hlavní promluva sv. Otce při gen. audienci

1. Jeden úryvek ze sv. Augustina nám poskytuje klíč k výkladu

Kristových zázraků chápaných jako znamení jeho spásorosné moci: "Pro
naši spásu bylo mnohem užitečnější že se stal pro nám člověkem, než
zázraky, které pro nás vykonal; je mnohem důležitější, že uzdravoval
neduhy duše než choroby smrtelného těla. Vzhledem k této spáse duše
a vykoupení celého světa, Ježíš zázračně uzdravoval i /lidská/ těla.
Námět dnešní katecheze je tedy následující: skrze zázraky, divy a zna-
mení jež vykonal, Ježíš dokázal svou moc vysvobodit člověka od zla,
ohrožujícího nesmrtnou duši a její povolání ke spojení s Bohem.

2. Obzvláštním způsobem se to projevuje v uzdravení ochrnutého v Kafarnau. Ti, kteří ho přinesli, nemohou se dostat ~~dveřmi~~ ^{do} domu kde Ježíš učí. Spustí ho proto otvorem ve střeše přímo k Mistrovým nohám. "Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: Synu, odpouštěj se ti hřichy." Tato slova však vzbudila u některých přítomných podezření, že se rouhá. Myslili si: "Vždyť se rouhá! Hřichy přece může odpouštět jenom sám Bůh". Ježíš, jakoby uhodl jejich myšlenky se k nim obrací se slovy: "Co je snadnější: říci ochrnutému: Odpouštěj se ti hřichy, či říci: Vstaň, vezmi své lehátko a choď? Abyste však věděli, že Syn člověka má na zemi moc odpouštět hřichy: Nařizuji ti - řekl tomu ochrnutému - vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů! On vstal, přede všemi hněd vzal lehátko a odešel" /sv. Lukáš dodává: šel domů a velebil Boha/. Ježíš sám v tomto případě vysvětluje, že zázrak uzdravení ochrnutého je znamením spásorosné moci, kterou odpouští hřichy. Tímto znamením dokazuje, že přišel /na zemi/ jako Spasitel světa, jehož hlavním úkolem je osvobodit člověka od duchovního zla, jež ho odděluje od Boha a právě v důsledku hřachu znemožňuje spásu v Bohu.

3. Stejným způsobem je možno vysvětlit i jiný zvláštní druh Kristových zázraků, tj. vyhánění zlých duchů. Podle evangelia sv. Marka Ježíš se setkává v gerasenském kraji s člověkem posedlým zlým duchem a poroučí mu: "Nečistý duchu, vyjdí z toho člověka!". Při této příležitosti slyšíme neobvyklý rozhovor. Když nečistý duch cítí, co mu od Krista hrozí, vzkřikne na něho: "Co je ti do mne, Ježíši, Synu Boha Nejvyššího? Zapřísahám tě při Bohu, netrap mě!" A Ježíš se ho opět otázal: Jak se jmeneš? Odpověděl: Moje jméno je Pluk, protože je nás mnoho". Stojíme tu tedy na pokraji temného světa, kde tělesní a psychičtí činitelé bezesporu ovlivňují a působí patologické stavů, ve kterých má své místo ona žáhelská skutečnost, kterou lidský jazyk

různě představuje a popisuje, ale jež je hluboce nepřátelská vůči Bohu a tím i vůči člověku. Kristus přišel právě proto, aby člověka od této zlověstné moci osvobodil. Přesto však i "nečistý duch" při právě popsané srážce s druhou mocí v návalu rozčilení připouští, co mu říká jeho zvrácená ale jasná inteligence: Synu Boha Nejvyššího!

4. V Markově evangeliu nalézáme též popis jiné události, obvykle označované jako uzdravení postiženého padoucnicí. Příznaky, jak nám je evangelista líčí, jsou skutečně typické pro tuto nemoc /např. pěna u úst, skřípání zuby, náhlé ztuhnutí./ Avšak jeho otec představuje svého syna Ježíšovi jako posledního zlým duchem, který s ním lomcuje, takže padne na zem a svíjí se s pěnou u úst. Je docela možné, že v takovémto stavu nemoci vniká do člověka zlý duch a působí v něm. Zároveň však je třeba i připustit, že tu jde pouze o případ padoucnice a že Ježíš z ní uzdravuje chlapce, kterého jeho otec pokládal za posledního zlým duchem. Přesto však zůstává důležité, že při tomto uzdravení Ježíš nařizuje "němému a hluchému duchu": "Vyjdi z něho a nikdy už do něho nevcházej". Je to další potvrzení jeho poslání a moc osvobodit člověka od duchovního zla v jeho nejhlubších kořenech.

5. Ježíš dává jasně najevo toto své poslání osvobodit člověka od zla a především od hříčů, čili od duchovního zla. Je to poslání, které s sebou přináší i vysvětlující jeho boj s nečistým duchem, jenž je prvním původcem zla v lidských dějinách. Jak čteme v evangeliích, Ježíš často prohlašuje, že právě to je smyslem díla jeho i apoštolů. Např. Sv. Lukáš píše: "Viděl jsem sátnana padnout jako blesk z nebe.

Dal jsem vám moc šlapat ...na všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit." A podle sv. Marka, Ježíš, když ustanovil 12 apoštolů, posílá je "kázat, a to s mocí vyhánět zlé duchy". A podle sv. Lukáše i 72 učedníků, po návratu ze svého prvého poslání, hlásí Ježíšovi: "Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují, když vyslovíme tvé jméno". Tak se tedy projevuje moc Syna člověka nad hříchem i nad původcem hříchu. Jméno "Ježíš", kterému jsou podrobeni i zlí duchové, znamená /v překladu/ "Spasitel". Tato jeho spásosná moc však bude definitivně dovršena teprve obětí na kříži. Kříž se stane znamením naprostého vítězství nad satanem a hříchem, poněvadž takový je plán Boha Otce, který plní jeho jednorozencý Syn tím, že na sebe bere lidskou podobu, tj. přemoci /lidskou/ slabost a dospět ke slávě zmrtvýchvstání a /věčného/ života ponížením kříže. Avšak i v tomto protikladném faktu září jeho Boží moc, kterou můžeme právem

25 NOV 1987

nazvat "moc kříže".

6. Částí této moci, jež rovněž patří k poslání Spasitele světa a projevuje se "zázraky, divy a znameními", je i vítězství nad smrtí, jako dramatickým důsledkem hříchu. Vítězství nad hřichem a smrtí vyznačuje cestu Ježíšova mesiášského poslání na Kalvárii. Znameními, jež obzvláště jasně ukazují tuto jeho cestu k vítězství nad smrtí, jsou zejména vzkříšení z mrtvých. Ježíš totiž odpovídá na otázku o svém mesiášském poslání, kterou mu kladou poslové Jana Křtitele i slovy: "mrtví vstávají". A mezi různými mrtvými, které Ježíš vzkřísil, zasluhuje zvláštní pozornost Lazar z Betánie, poněvadž jeho vzkříšení je jakoby "předehrou" kříže a Kristova zmrtvýchvstání, kterým se dovrší konečné vítězství nad hřichem a smrtí.

7. Evangelista sv. Jan nám zanechal zvlášť podrobný popis této události. Pro nás postačí uvést její závěr. Ježíš žádá, aby odvalili kámen uzavírající hrobku /"Odstraňte ten kámen!"/. Lazarova sestra Marta poznamenává: "Pane, už zapáchá, vždyť je tam čtvrtý den". Ježíš však přesto zvolal mocným hlasem: "Lazare, pojď ven!". A evangelista potvrzuje že skutečně "mrtvý vyšel". V mnoha z přítomných to vzbudilo víru. Jiní se však odebrali ke členům velerady a "pověděli jim, co Ježíš vykonal". Velekněžím a farizeům to způsobilo obavy, jak se asi zachovají Římané: "přijdou Římané a vezmou nám svaté místo i národ. Právě proto pronáší Kaifáš ve veleradě známá slova: "Vy vůbec nic nevíte ani nemyslíte na to, že je pro vás lepší, když jeden člověk umře za lid, než aby zahynul celý národ". A evangelista ještě doplňuje: "To neřekl ze sebe, ale že byl v tom roce úřadujícím veleknězem, promluvil jako prorok". O jaké proroctví tu jde? Sv. Jan nám podává i křesťanský výklad oněch slov, jež mají nesmírný význam: "Ježíš musí umřít za národ - a nejen za národ, ale i proto, aby shromáždil vjedno rozptýlené Boží děti".

8. Jak je vidět, Janův popis Lazarova vzkříšení obsahuje i základní údaje o spásoslovném významu tohoto zázraku. Jsou to definitivní údaje, poněvadž právě tehdy velerada rozhodla o Ježíšově smrti. Bude to "Výkupná smrt za národ" a "aby shromáždila vjedno rozptýlené Boží děti". tedy za spásu světa. Ježíš však již prohlásil, že tato smrt se stane i definitivním vítězstvím nad smrtí. Při Lazarově vzkříšení totiž Martu ujistil: "Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude živ a žádný, kdo žije a věří ve mne, neumře

25 NOV 1987

navěky".

9. Na konci této naší katecheze se ještě jednou vrátíme k tex-
tu sv. Augustina: "Uvažujeme-li teď o činech, které vykonal náš Pán
a Spasitel Ježíš Kristus, vidíme, že zázračně otevřené oči nevidomých
byly uzavřeny smrtí a údy ochrnutých zázračně uvedené do pohybu, by-
ly opět znehybněny smrtí. Vše, co bylo ze smrtelného těla dočasně
uzdraveno, nakonec se opět rozložilo; avšak duše, která uvěřila, pře-
šla do věčného života. Případem onoho nemocného Pán chtěl dát velké
znamení duši která uvěří, neboť pro vykoupení jejich hříchů přišel
na svět a sám se ponížil, aby uzdravil a napravil její slabosti.
Ano, všechny "mocné činy, divy a znamení" Kristovy, mají vztah k je-
ho zjevení jako Mesiáše a jako Božího Syna, že totiž je n On má moc
osvobodit člověka od hřachu a od smrti, že jedině on je skutečným
Spasitelem světa.

Můj srdečný pozdrav platí i vám, milovaní nemocní. Blížíme se
nyní již k adventní době a s ní se obnovuje i přání našeho nitra
pročistit zrak víry, aby nam umožnil objevit tajemné, ale skutečné
přichody Páně do našeho každodenního života. O nemoci, kterou právě
proděláváte, můžete bezesporu uvažovat i z tohoto hlediska: využijte
ji plně k tomu, aby se stala platnou příležitostí k vnitřnímu spole-
čenství s ním, s Pánem. Světlo a výrovnost, které z toho vyplývají,
vlijí do vás odvahu s klidem čelit těžkým chvílím a poskytnou vám
též různé pohnutky k duchovnímu obohacení, spolu s jistotou, že Pán
bohatě odmění všechno, co jste mu velkodušně obětovali. Kéž vás do-
provází mé požehnání,

V závěru dnešní audiencie Jan Pavel II. ještě vyzval přítomné
poutníky, aby se spolu s ním modlili za obyvatelstvo ostrova Haiti,
které již tolik vytrpělo a nyní se připravuje na volby. Tamní bisku-
pové vyhlásili na tento účel zvláštní devítidenní pobožnosti, při
níž věřící prosí za celonárodní usmíření a za vyřešení všech dosa-
vadních palčivých problémů.

Včera v úterý sv. Otec přijal ve zvláštní audienci arcibiskupa
Pia Laghi-ho, apoštolského pronuncia ve Spojených státech.

26 NOV 1987

RaVat-Ceco/čtvrttek/

Vatikán: Jan Pavel II. přijal v hromadné audienci účastníky valného zasedání Paežské komise pro pastoraci vystěhovalců a turistů, kteří v těchto dnech diskutovali o možnostech apštola Pavla prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků. Ve svém proslovu Svatý Otec zdůraznil, že právě jimi překonávat osamělost vystěhovalců ale i chránit jejich práva a upozornňovat veřejné mínění na jejich hospodářský a kulturní ^{hromadnou aděl. mirek} přínos, dále mají přispívat k vzájemnému pochopení a spolupráci.

- V další audienci Svatý Otec přijal asi dvacet biskupů z různých zemí, kteří se ~~na~~ účasťili setkání v Mariapoli v CastelGandolfu, jež pořádalo hnutí fokolářinů. Ohniskem tohoto setkání byla Maria a šíření její úcty v rámci Mariánského roku.
- Třetí audience byla vyhražena 200 účastníkům kongresu správců mariánských svatyní z Holandska, Jugoslavie, Francie, Španělska a Irsku.
- V soukromých audiencích Jan Pavel II. přijal berlínského biskupa kardinála Maisnera a postupně pak 4 biskupy z NDR, kteří konají kanonickou návštěvu ad limina Apostolorum.

Ústřední komitét mariánského roku se obrátil na biskupy už třetím okružním listem. Nynější se zabývá mariánskou úctou a solidaritou projevovanou službou chudým: základní myšlenkou je dosáhnout toho aby mariánský rok byl naplněn účinnou láskou Božího lidu v duchu Magnificat, který je hymnem Církve na pochodou. ^STěmto třetímlistem seznámil ~~mí~~ novináře sekretář uvedeného mariánského komitétu mons De Nicoló.

Rakousko: Představitelé katolického biblického díla a německy ~~evangelické~~ evangeličtí ~~biblické~~ společnosti se v těchto dnech setkali ve Vídni, aby sjednotili své plány. Setkání se účastní biblisté z NSR, NDR, Holandska, Švýcarska a Rakouska. Zvláště se jednalo o vydání Písma svatého v současné němčině. ^{to je cíl}

Indonesie: ~~Katolický~~ biskupové této země, ~~zastupující~~ Spolupráce s ostatními náboženstvími v posledních letech tohoto tisíciletí. Tak by se dal shrnout výsledek jednání posledního zasedání indonéské biskupské konference, které se konalo v Jakartě od 8.-19 listopadu. Zasedání se konalo v nově otevřeném sídle biskupské konference, jež bylo postaveno s podporou indonéské vlády.

Jugoslavie: Dnes v 18.30 začala v lublaňské katedrále slavná mše svatá, kterou koncelebroval s mnoha evropskými biskupy předseda rady evropských biskupských konferencí milnáský arcibiskup kardinál Martini. Zítra

26 NOV 1987

se bude konat na lublaňském arcibiskupství plenární zasedání předsednické rady.

Guayana: Čtyři sestry z kongregace Misionárek lásky, jimž hrozilo, že budou muset opustit Huayanu, protože jim nebylo prodlouženo povolení k pobytu, budou moci zůstat v této jihoamerické zemi další rok. Povolení jim bylo ~~dnes~~ o rok prodlouženo. Matka Tereza zalkaty totiž zatelefonovala prezidentovi Hoyotovi, aby dovolil sestrám působit v zemi, kam přijeli v srpnu minulého roku. I místní biskup mons Benedikt Singh se přimlouval u prezidenta za prodloužení jejich pobytu s poukazem na požehnanou práci, kterou konají pro ty nejchudší. Guayana má asi 800.000 obyvatel většinou indiánů a míšenců, většina jich jsou protestanté nebo hinduisté, katolíci jsou menšinou.

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

26 NOV 1987

služební místnosti StB byl Jiří Ruml podroben nezákonné osobní prohlídce a byly mu odejmuty a zabaveny všechny písemnosti, konkrétně osobní poznámky a dvě zkušební předlohy Lidových novin, 2.nulté číslo z listopadu a 1.nulté číslo ze září t.r. Při výslechu, vedeném podplukovníkem Trkovským, byl Jiří Ruml upozorněn, že vydávání Lidových novin lze považovat za přestupek proti ustanovení zákona o periodickém tisku z r.1966. Tento zápis odmítal Jiří Ruml podepsat s tím, že jde o zkušební čísla nezávislého měsíčníku, který bude příslušnému úřadu předložen k řádné registraci, jakmile jeho příprava přestane být předmětem nežádoucího zájmu StB. V souvislosti se zadřením Jiřího Rumla byli téhož dne večer přivedeni k výslechům signatáři Charty 77 Zdeněk Pinc a Rudolf Zeman.
Praha 10.11.1987

VONS, Výbor na obranu ...

Sdělení VONS č.703
Zástupné trestní stíhání J.Štekla

26 NOV 1987 3

Před senátem Okresního soudu v Ústí nad Orlicí za předsednictví JUDr Jany Faifrové bylo dne 23.9.1987 započato hlavní ličení v trestní věci proti Jaroslavu Šteklovi. Okresní prokurátor JUDr Jaroslav Mazanec žaluje J.Šteklá pro trestný čin podvodu (§ 250/1b, 2ab tr.z.) a spekulace (§ 117/1 tr.z.). Druhý trestný čin je zřejmě projednáván výlučně z dekorativních důvodů, aby podtrhl rozsah údajné trestné činnosti. J.Štekl se ho měl dopustit prodejem fotografií s náboženskou tématikou, jímž v posledních sedmi letech získal celkem 3.035 korun 60 haléřů. I kdyby to byla pravda, což obžalovaný popírá, jde o zisk natolik směšný (cca 36,- Kčs měsíčně), že by zřejmě nestacil ani k úspěšnému přestupkovému řízení. Závažnějším trestným činem, za nějž také hrozí mnohem vyšší trestní sazba (až do osmi let vězení), je údajný trestný čin podvodu. J.Štekl se ho měl dopustit tím, že v letech 1982-86 přijímal od spoluobčanů drobné dobrovolné příspěvky za odsloužení mše svatých, přičemž úhrnná částka těchto příspěvků přesáhla 20.000,- Kčs. Obžaloba vychází ze stanoviska obsaženého ve zprávě tajemníka pro věci církevní, podle něhož "mše svatou může vykonávat řádně vysvěcený kněz se souhlasem církevního tajemníka". Všechno ostatní jsou pry pouhé modlitby. Podle názoru prokurátora J.Štekl pry vykonal místo mše pouhé přímluvné modlitby a podvedl tak své spoluobčany, neboť jim za jejich příspěvky poskytl podřadnější služby, než si objednali. Nikdo z domněle postižených se však necití poškozen. K tomu podotkněme, že svědci při hlavním ličení vesměs vypovídali ve prospěch obžalovaného a že toto ličení muselo být odroženo, protože značná část předvolaných svědků se prostě nedostavila.

Jistý problém tohoto procesu spočívá v tom, že J.Štekl odmítá před soudem připustit, že je kněz, a odmítá prokazovat, že objednané mše skutečně odsloužil, patrně v důvodné obavě, že by si tím právně v této věci stejně nepomohl a že by si mohl přivodit další trestní stíhání, popř. ohrozit jiné lidi.

Protináboženské zaměření tohoto trestního stíhání snad nepotřebuje bližšího komentáře.

Jaroslav Štekl, nar. 6.5.1932, byl v září a v říjnu 1986 asi 6 týdnů držen ve vazbě. Adresa jeho bydliště je Ústí nad Orlicí, Mirové náměstí 5/3. Již sám asketický ráz jeho domácnosti svědčí o tom, že tento člověk, řádně zaměstnán jako strážný v místním OPBH (Okresním podniku bytového hospodářství), si nepotřeboval opatřovat a neopatřoval si nekalé zisky na úkor svých spoluobčanů.
Praha 17.11.1987

VONS, Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných,
Čs. liga pro lidská práva, člen Mezinárodní
federace pro lidská práva

26 NOV 1987

DON BOSCO YOUTH CENTER
4491, SHINKIL 6-DONG, YOUNG DEUNG PO-GU, 150 SEOUL, KOREA

TEL. 833-4010/833-4085

돈보스코 청소년센터 150 시내구 연구 신길6동 4491 -1-

Je reneé příruční svěže stí

Seoul, 14. října 1987

세계 속의 청년사모회

+

Radost a pokoj všem!

Tož se rychlostí více než nadzvukovou překulil konec měsíce a protože jsem předevčírem dostal velice "zdvořilé napomenutí" z vatik.rádia, abych stále pokračoval v dopisování, tak sedám za stroj s myšlenkou na všechny doma ve vlasti i krajany v cizině.

V Koreji nyní prožívám 15 měsíc, stále však s duší dítěte, podle dorozumívacích schopností. Dnešní den jako všechny jiné, po měi svaté, ranních chválách a meditaci se rychle najist/jedině snídaně je po "západním stylu"-tedy káva, chleba a něco na něj, ostatní jídla jíme korejská, jako naši kluci v internátě/ a autobusem k metru, metrem 20 minut až do severní části města, kde se už valí ranní zástupy studentů univerzit/v Koreji asi milión, po vojsku největší armáda v zemi/. V pěti hodinách školy/nyní už jsem postoupil na 4. stupeň/v malém kamrlíku, každý má jen svou židli - ze 12 studentů jsou 3 Američané, 8 Japonci a jediný z Evropy. Tečkovým tříd je v institutu korejština pro cizince asi 40. S rostoucí ekonomickou úrovní přichází zejména lidé obchodu, protože anglicky se sice dorozumí, ale jsou také též hladce podvedeni-takže čas ztrácený učení řeči obchodního partnera se vyplatí. A co délam tak dlouho ve škole? Kdo přijede sem, nediví se. Pro běžné, pohodlné dorozumění se, je pro Evropana zapotřebí asi 6 let, i více. Ve škole se neučíme téměř všec gramatikm, aniž je to styl běžné konverzace, četba - vnikání do kultury. Dnes jsme četli o stěhování. To je zde kapitola. Nejen, že všechni chtejí bydlet v Seoulu nebo velkém městě, kvili zaměstnání. Snad celosvětově je zde faktorem čl. školství. Aby děti modly vystudovat univerzitu, která má jméno, je třeba začít již na střední škole se jménem. A to znamená přestěhovat se do oblasti, kde jsou dobré střední školy. A tak jsou zde v Seulu/kang-nam; čtvrt/ceny bytů závratné právě kvili dobrým školám. Neboť zde není možné dosáhnout dobrého místa bez diplomu z přední vyšoké školy/univerzity. Vlastní dům či byt zde má asi 40% lidí, ostatních 60% je nuceno se téměř ročně stěhovat - neboť smírový na byt kvůli inflaci se nedělejí více než na 6 měsíců, 1 rok. V této atmosféře je si možné vysvětlit, nám "nenochopilné" otázky lidí, kteří při pohledu na naše Don Bosko Center si říkají, teď kdy to už prodáte/jsme v zóně paneláků/-protože nás terén má velkou cenu a je zde spousta hřišť, zeleně, stromů a zahrada, na soukromé prostředí něco přenachového. Po 20 letech působení totiž neše středisko přežilo okolní fabričky, domečky a zástavu uprostřed paneláků o 15 patrech úplně v dolíku.

14.11.87

26 NOV 1987

DON BOSCO YOUTH CENTER
4491, SHINKIL 6-DONG, YOUNG DEUNG PO-GU, 150 SEOUL, KOREA

TEL. 833-4010 833-4085

돈보스코 청소년센터 150서울 강동구 신길동 4491 -3-

(Yoido)

a národ" na největším náměstí, bývalém válečném letišti, nyní přehlídkové ploše, kde si o nedělích hrají tisíce dětí na kolečkových bruslích a kolech z příjčovny. Tak právě tam, kde na den armády/1-10./ pochodovaly po 2 měsíční přípravě vycvičené jednotky se shromáždilo na milion protestantských věřících k celodenní modlitbě a setkání. Avšak jako naznačuje poloha jejich kostela/asi 500 metrů od Parlamentu/ bylo to promícháno s politikou, neboť za 2 měsíce tu budou poprvé vlastně demokratické prezidenstské volby se 4 kandidáty. V ČSSR koluje "letniční" knížka "Korea v akci" - která je právě napsaná od pastora této církve, jak blízké diktátorskému režimu.

Jen jako perlička v této náboženské mozaice průběh upřížbu minulého prezidenta Parka v roce 1979. Sešli se samozřejmě všichni zástupci od budhistů, protestantů, anglik, až po sekty Moonova a katolíky. Všichni pěli chválu na život zastřeleného diktátora, pouze letos zesnulý arcibiskup Chung z Tegu to říkal po pravdě "Nyní je duše bývalého prezidenta na pravdě Boží, a jako každý smrtelník se musí před Bohem zodpovědít, že všechno, co ně této zemi učinil...". To tak vystihuje postoj katolíků v politice, i když počtem-asi 5% -neznamenají mnoho. Morální váha je stále větší, i díky moudrému vedení kardinála Kim-su-chwana, který se nebojí, a je přitom vyrovnaný, vždy na straně utolačových. Ne náhodou se tak i ta katedrála střediskem demonstrací v letošním červnu, které přimutily diktátorský režim k velkému posunu směrem k demokracii.

A jinak prožíváme podzim - nejkrásnější období roku, Korejci říkají že v tu dobu je nebe jasné, vysoké a modré. Spolu s překrásnou barvou listí/tangpum/až do ohnivé červené je teď období nejkrásnější pro výlety. Ne nadřaro právě na toto období připadá "Čísok" čili slavnost díku zdání, připadá jící na úplňek 8 měsíci podle měsíčního kalendáře. Letos shodou okolností připadl na středu a tak společně s dalšími svátky se vytvořil téměř pro celý národ týden nevídaného volna.

Jak jsme to prožili u nas doma, v Don Bosco Center? v první den týdne jsme uspořádali autobusem zájezd-každoroční exkurzi do 400 vzdáleného Ulsenu. Tam je největší korejská taxík automobilka, ročně vyrábějící asi 800.000 aut /Hyundai/ a zřejmě největší loděnice na světě-též-Hyundai, co vyrábí současně asi 16 velkých naftových tankerů, když jsme tam projízděli autobusem, byl ve stavbě asi 600 metrů dlouhý tanker. Jelikož naše učňovské středisko od 2. ročníku spolu s mistry dodává vysoko složité součástky práve pro Hyundai, kde ve výzkumu je "katolická mafie"- vedení z katolíků, tak je to nejen exkurze, ale klicci si mohou prohlédnout, jak jejich práce má bezprostřední význam a užitek.

země si oddechla

27 NOV 1987

Burundi

Burundi: Po svržení diktátorové vlády Jana Bagazy církve v této středoafričké republice dýchá opět volněji. Po mnohaletém útlaku v nejrůznějších formách se jí téměř zdá, že došlo k zázraku. Nová vojenská vláda, v jejímž čele stojí major Petr Bujoja odvolala všechny dřívější proticírkevní dekrety. Je např. opět zaručeno svobodné vyučování všech náboženství na školách všech stupňů: od základních až po universitu. Bohoslužby jsou opět povoleny i ve všedních dnech a mše svaté se mohou znova sloužit i ve věznicích a v nemocnicích. Nová vláda uznává i všechny církevní organizace a spolky. Katechisté znova zahájili činnost a v rozhlasu jsou opět slyšet náboženské pořady.

Postupně vycházejí na jeho okolnosti, za nichž došlo k ~~zániku~~ příznivému státnímu převratu. Jeho původci jsou nižší důstojníci /asi 600 až 700/, kteří se pokládají za hybnou sílu národního obrození. O nynějším presidentu Bujojovi bylo již rozhodnuto, že bude zastřelen. Důstojníci ho však osvobodili z vězení a jmenovali ~~československou~~ tzv. "Vojenského výboru pro národní záchrannu". Převrat proběhl bez krveprolití, nikdo při něm nepřišel o život. Guvernéri v jednotlivých provinciích, kteří se dříve smutně proslavili jako slepí vykonavatelé Bagazových rozkazů byli na veřejných shromázděních donuceni odvolat své vlastní dekrety odporující lidským právům. Všichni političtí vězňové byli propuštěni takřka přes noc. Mírně se zachází i s dřívějšími ministry. Když bylo dokázáno, že tři z nich se neúměrně obhacovali ze státní pokladny byli obžalováni z úplatkářství a odsouzeni k pouhém domácímu vězení. Mladí důstojníci, kteří převzali vedení země, se setkávají se souhlasem a sympatiemi mezi všemi vrstvami obyvatelstva. Byla zbavena moci i dřívější tajná policie, která se stala postřachem celého státu, od r. 1972. Bude propuštěna asi polovina uvačů a donašečů, které si vydržovala. Církev se hyní snaží napravit dřívější velké škody, poněvadž byla zbavena prakticky všeho svého majetku. Otevřela již první školy bez ohledu na nedostatek personálu a učebních pomůcek. Pokud jde o misionáře, stačí uvést že z celkového počtu asi 200 tzv. Bílých otců zůstalo v zemi a přežilo minulý režim jen 11., zatímco poslední "Bílá sestra" byla vykázána ze země právě v den převratu a další, z jiných kongregací se již připravovaly k odjezdu. Domácí klerus má na starosti farnosti s SE 40. až 50.000 věřících. Do Burundi se podle výpočtů musí vrátit alespoň 200-300 vypovězených misionářů, jinak církev nebude moci rozvinout plnou činnost.

Francie: Předseda Evropského parlamentu Sir Henry Plumb oznámil oficiálně včera ve čtvrtek, že Jan Pavel II. příští rok na podzim, během své pastorační návštěvy v Elsaku, ~~XXXXX~~^{bude} 10. října hostem v sídle zmíněného Evropského parlamentu. Při této příležitosti, jak bylo rovněž potvrzeno, sv. Otec navštíví i tzv. Evropskou radu.

Maďarsko: V Budapešti vycházející ekumenický věstník "Maďarská církevní tisková služba" přinesl v posledním čísle zprávu, že podle nového vládního nařízení byla aktivní vojenská služba studentů teologie snížena z 18 na 12 měsíců. Tím jsou studenti teologie postaveni na roven studentům jiných oborů, kteří jsou po složení přijímací zkoušky považováni za tzv. "před-zapsané studenty" a mohou zahájit studium po skončení 12měsíční vojenské služby. Tuto zprávu potvrdila i tisková kancelář Kathpress.

Francie: Většina členských států Evropské Rady podepsala včera ve štvrtku dohodu proti mučení a týraní /vězňů/. Generální tajemník Španěl Marcelino Oreja definoval tuto dohodu jako rozhodný krok k dokonalejšímu zaručení základních osobních práv a svobod. Na základě včerejší dohody ~~se~~ rovněž zřízen ^{uje} mezinárodní výbor složený z nezávislých osob s mezinárodní pověstí, které budou mít možnost navštěvovat v členských zemích všechna místa, kde jsou ti, kterým byla státními úřady odňata svoboda. V tomto ohledu též může předkládat návrhy a připomínky. Evropská Rada byla založena r. 1949 a má v současné době 21 členských států.

Zimbabwe: V noci ze středy na čtvrtek skupina povstalců barbarsky povraždila 16 osob z komunity tzv. pentekostálů, a to 6 žen, 6 dětí a 4 muže. K masakru došlo v usedlosti vzdálené asi 40 km od Bulaway, hlavního města provincie Matabeleland. Nejmenší ze zabitých dětí bylo 6 nedělní nemluvně. Oběti byly nejprve postříleny, pak rozsekány na kusy a nakonec spáleny. V uvedené provincii žádá dosud mnoho ozbrojených band, které se prohlašují za přívržence opozičního vůdce Jošuy Nkomo. Jen loni, podle policejních zpráv, zabili alespoň 116 civilních osob.

27 NOV 1987 29. XI. 87

A: Mluví se dnes na všech stranách o filmech Ondřeje Tarkovského. I Vy jste se, Otče, účastnil několika setkání o tomto ruském režisérovi. Mohl byste nám o tom něco říci?

B: Dostal jsem se do filmového prostředí náhodou. Šímská škola pro cinematografiю pořádala debatní kruh o zemřelém režisérovi. Ode mně pak chtěli vlastně jen úvod: vylišit krátce hlavní ruské duchovní směry, které mají odraz ve filmech.

A: Je Tarkovský skutečně duchovní, náboženský autor?

B: Tu otázku mě pak položili i jinde: na sjezdu ve Florencii, na počátku seriálu o duchovních tématech v moderním filmu v Miláně a jinde. Moje odpověď je celkem jednoduchá. Tarkovský je "básník filmu", jak ho nazvali. Je náboženský v podobném smyslu jako Dostojevský. Nevychází z náboženství, principů, z jejichž hlediska by se pak díval na skutečnost. Jeho postoj je vlastně opačný. Vychází k konkrétnímu životu, z člověka, jaký je a který hledá řešení svých lidských problémů. Ukáže se pak, že jsou neřešitelné, že člověk nemůže žít jako člověk, nevidíme-li ho v hlubší perspektivě.

A: Kde a jak se tento prvek projevuje ve filmech Tarkovského?

B: V Miláně jsem měl uvést např. film "Oběť". Ten se totiž zdá velké části publika nesrozumitelný. Moje interpretace je více méně tato. Začíná se záběrem renezančního obrazu Leonarda da Vinci: tři králové přinášejí dary. Madonna drží na klíně Ježíška, který po darech sahá. Pod nimi je zelený kočatý strom. Už tento první záběr se nedá pochopit bez znalosti autora. Tarkovský, jako mnoho jeho soukmenovců, měl odpor k renezanční malbě. Ta maluje náboženské motivy, ale ztratila duchovní náplň. Madonna není Boží Matka, je to žena plných tělesných forem, směje se spokojeně, když Ježíšek lačně sahá po darech, které nabízí svět. Z tohoto Leonardova obrazu se skočí přímo k ději filmu. Hlavní protagonist Alexander zasahuje na břehu švédského fjordu suchý strom a zalévá jej. Je to artista, který dnes slaví narozeniny. Je jakoby to dítě z Leonardova obrazu, které přijal dary světa a použil je. Vystavil si krásný dům, má ženu, která je odleskem Leonardovy Madony, spokojená s životem a bohatstvím. Není však spokojen on. Utíká do přírody, která je zpustošená civilizací, ubohý zbytek ve společenství dítěte které je němé. Ale ten den se stane pohroma. Televize ohláší vyhlášení nukleární války, která hrozí zničit celý svět. Při této zprávě se jeho žena hystericky zhroutí. Dostane utišující injekci, symbol drogy. Alexandr zahání beznaději alkoholem. Obrat v jeho myslí nastane, když se dívá na reprodukci ikon. Tu nachází to, co dnešní společnost ztratila: vidění duchovního světa. Místo tvorby posvátna jsme stvořili svět blahobytu, který nás zahubí. Přijde tedy hrdinské rozhodnutí: spálí krásný dům, který vybudoval, obětuje ho. Odvezou ho jako blázna, ale němé dítě jde zalévat suchý strom. Zazelená se. Dnešní svět se vzkřísí jen obětí.

27 NOV 1987

A: Hlavní obsah filmu je, jak je vidět, jednoduchý. Ale publikum si stěžuje, že je tam mnoho scén, které jsou nejasné a nechápe se smysl jiných osob, které tu vystupují.

B: Většina se mně přiznala, že např. nechápou osobu poštáka, který se jmenuje Ota a přijde gratulovat k narozeninám. Vypadá jako idealista. Je chudý, má jenom jízdní kolo. Je abstinent. Odmítne alkohol jako utišující prostředek. Sám se definuje jako kolekcionista, sběratel. A co sbírá? Podivné události, polozázračné, které se vymykají normálnímu životu. Je obraz člověka, který si vynahrazuje skutečnou duchovnost sbíráním toho, co je senzační a podivné. Smutná postava.

A: Ale je ve filmu i velmi sympatická postava lékaře. I on přišel gratulovat a byl to on, který donesl jako dar knihu ikon.

B: Je skutečně velice sympatický. Je jediný, který zachová klid. Cítí své povolání sloužit životu. Neztrácí klid při zprávě o katastrofě. Aže ztratí trpělivost potom. Chce odjet do Austrálie, tj. někam na opačnou stranu světa, protože v této společnosti blahobytu je jenom, jak si sám, povzdychně, opatrovcem bláznů.

A: Jaký smysl má to němě dítě?

B: Je to obraz naděje do budoucna. V této společnosti nemá co povědět. Lékař myslí, že je uzdraví chirurgickým zákrokem, ale ono promluví, až se objeví naděje na nový postoj k životu.

A: Napůl němá je také služka Marie. I ona je dost záhadná osobnost.

B: Ta je obraz Panny Marie, skutečně, ne té, která je na obrazu Leonardově. I ona pochopitelně nemá k tomuto světu co říci. Udělá jen těch několik služebních prací, které od ní žádají.

A: Ale právě s ní se přihodí ku konci filmu nepochopitelná scéna. Alexandr, hlavní hrdina filmu se pokusí o její znásilnění.

B: Je to velmi jemně naznačeno a je to jenom hrzny sen, který předchází poslední rozhodnutí k oběti. Maria je v této společnosti poslední symbol posvátnosti. Bydlí však za kostelem, který už je bohužel znesvěcený. Alexandr si je vědom, že na její osobu sňne zamazanýma rukama. Při cestě k ní spadne do bláta. Ale pak už je opravdu konec, konec všeho. Naštěstí to bylo jenom ve snu. Při procitnutí Alexandru uskuteční svou hrdinskou oběť. Odvážejí ho, ale u cesty stojí Maria skutečná a dítě, obraz naděje a budoucnosti.

28. NOV 1987

RAVAT / NEP. 21. 11. 1987

ZD.: LAUDETUR JESUS CHRISTUS

P.: CHVALA KRISTU a Marii

Zd.: Posloucháte české vysílání vatikánského rozhlasu. V poslední listopadovou sobotu jsme i my, nepomocenští bohoslovci, pro vás připravili dvě příjemná překvapení. Petr si položil otázku - jak to vlastně bylo se králem Slovanů a já jsem se vydal za osudy ~~mučedníka~~ téměř neznámého českého mučedníka Nejsvětější Svátosti, Otce Dominika Zavrela.

----- hudební předěl -----

Petr. (text příspěvku)

----- hudební předěl -----

Zdenek: (text příspěvku)

----- hudební předěl -----

P.: Naše vysílání končí...

Zd. Nezapomeňte však, že se s námi můžete v tomto čase znova setkat právě na Štědrý večer, ve čtvrtek 24. prosince, kdy budeme pozdravovat vás všechny i své blízké doma.

P. Ze studia se s vámi loučí

PETR

a Zdeněk

P. CHVALA KRISTU a Marii

Zd. LAUDETUR JESUS CHRISTUS

ústav pro studium
totalitních režimů

28 NOV 1987

Mnohý si řekne - Petr, to zase bude děsta světem. A bude mít pravdu. Kalendář mi dal podklad. Minulou sobotu bylo sv. Klementa Římského, v pondělí bude sv. Ondřeje. U obou světců je společná úcta na západě i na východě.

Když se Slované, lépe řečeno Praslované, v 5. stol. začali rozcházet ze své pravlasti, kterou hledáme v oblasti dolního Dněpru, Pripeti a Moskvy, dospěli až k hranicím Byzantské říše a Franské říše. Na Balkáně překročili hranici Byzance a usazovali se v relativně voodních územích mezi Řeky. /

Z obou stran, z Byzance i z Francké říše, přicházeli misiónáři. Představovali křesťanství sice ještě jednotné, ale již s drobnými odlišnostmi. Maličkosti narůstaly, až v roce 1054 nastala roztržka. Vzpomeňme, že necelé dvě století před tím slovanská misie syrskometodějská byla byla řádně uznávána. /

Povšimněme si, co západ i východ spojuje. Jsou to především společní svatí. Na počátku jsem vzpomněl sv. Klementa a sv. Ondřeje.

O původu sv. Klementa nemáme spolehlivé zprávy. Soudíme, že byl Říman a že pocházel z bohatého rodu Glabionů. Sv. Clement se stal 3. nástupcem sv. Petra. Při pronásledování křesťanů za Trajana byl vyhoštěn do Chersonesu na Krymu. Když se snažil i ve vyhnáni vzbudit nevěřící na víru Kristovu, byl obžalován z čarodějnictví, uvězněn a posléze uvázán na kotvu svržen do moře. Skončil svůj život smrtí mučedníka. Moře posléze ustoupilo a nad jeho ostatky byl postaven chrám. Mnoho patrociní je mu zasvěceno po celém křesťanstvu. /

Sv. Ondřej je jeden z apoštolů. Působil v Malé Asii, v Řecku, na Krymu. Podle apokryfních Skutků sv. Ondřeje působil u Skýtů. To dosvědčuje Origenes a Eusebius Caesarejský. Historikové pod označením země Skýtů rozumějí stepi severního Černomoří, v podrobnostech se různí. I on ~~byl~~ skončil svůj život jako mučedník. Stalo se to v horách Patrasu, kde byl uvázán na kříž. I sv. Ondřej má mnoho patrociní, byl mezi hlavními světci západního rytířstva, je patronem Ruska. /

Svatí, kteří jsou společní Z i V křesťanství, jsou pateří soudržnosti. To platí zvláště pro Slovany, kteří mezi Z a V jsou rozděleni. Jmenoval jsem jen dva ze mnoha světců - Nezapomínám na ostatní, zvláště ne na sv. Cyrila a Metoděje, Je doložena i usta světci, kteří pocházejí z

28 NOV 1987

Mnohý si řekne - Petr, to zase bude dešta světem. A bude mít pravdu. Kalendář mi dal podklad. Minulou sobotu bylo sv. Klementa Římského, v pondělí bude sv. Ondřeje. U obou světců je společná úcta na západě i na východě.

Když se Slované, lépe řečeno Praslované, v 5. stol. začali rozcházet ze své pravlasti, kterou hledáme v oblasti dolního Dněpru, Pripeti a Moskvy, dospěli až k hranicím Byzantské říše a Franské říše. Na Balkáně překročili hranici Byzance a usazovali se v relativně vojných územích mezi řeky. x

Z obou stran, z Byzance i z Francouzské říše, přicházeli misiónáři. Představovali křesťanství sice ještě jednotné, ale již s drobnými odlišnostmi. Maličkosti narůstaly, až v roce 1054 nastala roztržka. Vzpomeňme, že necelé dvě století před tím slovanská misie syrilo-metodějská byla byla řádně uznávána. /

Povšimněme si, co západ i východ spojuje. Jsou to především společní svatí. Na počátku jsem vzpomněl sv. Klementa a sv. Ondřeje.

O původu sv. Klementa nemáme spolehlivé zprávy. Soudíme, že byl Říman a že pocházel z bohatého rodu Glabionů. Sv. Clement se stal 3. nástupcem sv. Petra. Při pronásledování křesťanů za Trajana byl vyhoštěn do Chersonesu na Krymu. Když se snažil i ve vyhnanství obracet nevěřící na víru Kristovu, byl obžalován z čarodějnictví, uvězněn a posléze uvázán na kotvu svržen do moře. Skončil svůj život smrtí mučedníka. Moře posléze ustoupilo a nad jeho ostatky byl postaven chrám. Mnoho patrocinii je mu zasvěceno po celém křesťanstvu. /

Sv. Ondřej je jeden z apoštolů. Působil v Malé Asii, v Řecku, na Krymu. Podle apokryfních Skutků sv. Ondřeje působil u Skýtů. To dosvědčuje Origenes a Eusebius Caesarejský. Historikové pod označením země Skýtů rozumějí stepi severního Černomoří, v podrobnostech se různí. I on byl skončil svůj život jako mučedník. Stalo se to v horách Patrasu, kde byl uvázán na kříž. I sv. Ondřej má mnoho patrocinii, byl mezi hlavními světci západního rytířstva, je mladší doby, např. sv. Václava, sv. Ludmily, sv. Borise a Gleba. Sjednocují Slovany všech kmeneů, a tomu napomáhá i PM Matka unie.

28. NOV 1987

1.

3

Zd.: Několik předcházejících pořadů jsme věnovali právě probíhající diskusi historiků o Francouzské revoluci a jejím průběhu a smyslu. Setkaly se s poměrně příznivou odezvou. Na druhé straně nás řada posluchačů požádala, abychom věnovali více místa méně známým osobnostem světců. Dnes se nám naskytá příležitost spojit obě téma - v nedalekém Casamari, v srdci krásné Ciociarie, hostící i stejnojmenné cisterciácké opatství, totiž právě vydal Benedetto Fornari příbavnou knihu, připomínající mučednickou smrt šesti řeholníků, ubitych Jakobíny 13. května 1799, kdy se snažili zabránit zneuctění Nejsvětější Svátosti oltářní. Jedním z nich je - a to bude jistě milé překvapení pro dominikaňskou a celou benediktínskou řeholní rodinu v naší vlasti - Čech, Otec DOMINIK ZAVŘEL.

- Jan Chrysostom ZAVŘEL se narodil roku 1725 v KADANI v litoměřické diecézi. Jako mladík vstoupil v Praze do dominikaňského řádu a přijal s řeholním rouchem i jméno jeho svatého zakladatele. Celá léta však cítil ~~malostevy~~ doléhající vnitřní hlas, který jej nabádal, aby opustil rodnou zemi a přiblížil se více Bohu v cizině v přísném ústraní. Roku 1776 se se svolením představených vydal jednapadesáti lety mnich na pouť do Ríma a 5. června již byl přijat v Casamari opatem Palandanim za novice. Následujícího dne pak složil do jeho rukou slavné řeholní sliby.

Jeho současník, anonymní kronikář z nedalekého Valvisciola, nám o něm říká: "Byl menší, ale urostlé postavy a stále nosil hůl a opíral se o ni při chůzi, protože trpěl revmatickými bolestmi - ale všechno trpělivě snášel a obětoval za řeholníky a kněze. Všichni kdo ho znali, dokládají, že žil příkladným životem. Miloval zpěv Žalmů a vždy říkal: "Služme Bohu radostně, je toho přece hodně". Každého dne sloužil mše svatou s hlubokou zbožností a úctou a po pozdvihování odkládal svou hůlku a zdálo se, jako by již netrpěl svými neduhy. Uctíval též s největší péčí ~~ještě~~ přesvatá jména Ježíše a Marie, vyslovova je s nežnou láskou a vždy je psal velkými písmeny. Všichni, kdo procházeli Casamari, se s ním chtěli setkat, aby si od něj odnesli něco z jeho pokoje. Milosrdný Bůh jej pak odměnil a vyznamenal zvláštním způsobem, jímž ho k sobě povolal. Vydechl v kapli, s hlavou rozpolcenou šavlí neznabohu, se slovy JEŽÍŠ - MARIA, jež tak často po celý život vyslovoval."

Co se vlastně tehdy v opatství stalo? Francouzská revoluční armáda, jež vyhlásila 23. ledna 1799 v Castel Sant'Elmo, na území dobytého Neapolského království Partenopskou republiku, byla již na jaře vytlačena z Neapole burbonskými vojsky, vedenými kardinálem Fabriziem Ruffem. Protiútok oddílu krále Ferdinanda IV. podpořila i spojenecká anglická flotila a Francouzům nezbýlo než chvatně ustupovat na sever. 12. května vyplenily rozběsnění prchající vojáci generálů Vatrina /Vatréna/ a Oliviera městečka Isola Liri a vydali

28. NOV 1987

je plamenem. Trináctého navečer, když se již v Casamari malá komunita chystala ke kompletáři a připravovala se na noční "velké mlčení", objevili se zdivočelí jakobínští fanatici v branách opatství. Nešlo o pravidelnou jednotku, ale o menší skupinu vojáků, kteří odbočili z hlavního směru ústupu, aby v klášteře vybili svůj hněv a získali kořist. Nejprve požádali panovačně o jídlo a pití, ale velmi rychle se opili a začali zběsile rádit. Rozsekali sudy s vínem, zničili zařízení kuchyně a rozházeli zásoby špižírny po zemi a vzápětí vtrhli i do kostela. Vypáčili svatostánek a zmocnili se stříbrné pyxid - konsakrované hostie rozházeli po podlaze chrámu. Otec Dominik ještě ^{tiše} posbíral s panem Bernardinem Cianchettim, vložil je do mosazného kalíšku a uložil do svatostánku v zákrustii. Francouzi se však rychle vrátili a začali rozbíjet inventář kostela. V zákrustii počali kácer skříň s ornáty a nicit je - jediný důstojník, který byl s nimi, jim se šavlí v ruce vryval kalich s hostiemi a dal jej bratru Domiku Cocovi, který s ním utekl do kapličky klášterního špitálu. Důstojník však rozvášněný vojáky nezkrotil. Jeden z nich vtrhl i do této kapličky, roztržil svatostánek a znova hostie rozházel po zemi. Bratr Dosideo a Albertino, kterí se zde právě modlili, se nezmohli na odpór, slzy hrůzy a bolesti jim kanuly s tváří. Otec Dominik znova sesbíral hostie, zabalil je do korporálu a snažil se je skrýt za oltářem.

V tom do kaple vtrhli další tři vojáci. Dožadovali se ukrytých pokladů a když jim mniši odpověděli, že žádné nemají, vryvali Dominikovi korporál s hostiemi z rukou a prohlásili, že jej vymění jedině za stříbro. Řeholníci mlčeli. Dvě prudké rány šavlí dopadly na hlavu bratra Albertina. Zhroutil se v krvi. Bratr Dosideo pocítil prudkou palčivou bolest v boku a v pravé ruce a omdlel. Otci Dominikovi rozpoltili lebku a probodli ho. Padl ke stupnům oltáře. Zběsile rozborčili oltář, ale ani v něm poklady nebyly. Tu si všimli, že Dosideo ještě dýchal. "Nechť nám dát stříbro, tak se prospí" zvolali výhružně - zdvihli jej a mrštili jím o mramorový oltární stál.

Ve vedlejší cele zastihli převora Simon Maria Cardona. Ukrajovali mu prsty na rukou po kouscích, aby ho donutili promluvit a nakonec mu rozpoltili hlavu šavlí a sekerou. V chodbě noviciátu dostihli bratra Modesta z Burgundska - srazili jej k zemi výstřelem z pušky a dobili šavlemi. Bratr Maturino z Parize se ještě dovlekl do své cely a zemřel. Milanští bratři Zosimus a Jiljí byli smrtelně zraněni ranami šavlí a zemřeli po třech dnech.

Teprve po trinácti dnech se lidé z okolí odvážili vstoupit na místa hrůzy a 26. května 1799 těla mučedníků Nejsvětější Svatosti provizorně pohřbili. Kadaňský Otec Dominik Zavrel se toho roku dožil sedmdesáti čtyř let.

Tím ovšem vše neskončilo. Místní věřící se k umučeným obraceli se svými prosbami v modlitbách a již po dvou létech zaznamenali klášterní kronikáři první zázračná uzdravení. Pri-

28 NOV 1987

padlo tak přibývalo, že již roku 1859 byla těla mučedníků exhumována a přenesena do chrámu. Od 13. května 1951 spocívají jejich ostatky v zinkových urnách na zvláštním oltáři, aby byly vystaveny úctě věřících.

Vzpomeňme tedy i u nás doma Otce Dominika Zavrela modlitbou, již se k němu v Casamari obracejí italskí věřící i řeholníci:

"Naš slavný Otče Dominiku, jemuž bylo Bohem dáno prolít krev ve snaze vyrvat potíkrate s horoucí vírou Nejsvětější Svátost oltářní z bezbožných rukou zvrhlých zbesilců, nenávidějících Svátost Lásy

prosím Vás, vyprostě mi od Boha, jemuž jste tak horlivě sloužil, milost, aby, je-li to v souladu s Jeho Nejsvětější Volí vyslyšel touhu, již překypuje mé srdce a dal mi ve vašich stopách být Mu stále věrným a vydechnout v Jeho milosti.

Amen."

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů

RaVat-Ceco/neděle/

Anděl Páně Svatého Řtce.

29 NOV 1987

Milovaní bratři a sestry, rád bych vás upozornil na nadcházející událost, jež všechny naplní radostí. Ve čtvrtek 3. prosince totiž přijede do Říma na návštěvu ekumenický patriarcha Dimitrios I., který s námi po bude několik dní. Svým příchodem sem, tento vzácný host vykoná podobnou cestu, jako já vykonal, když jsem jej navštívil v listopadu 1979 v Istanbulu, abych se zúčastnil oslav svátku patrona ekumenického patriarchátu apoštola sv. Ondřeje, bratra svatého Petra.

2. Tato návštěva je částí dlouhého pochodu, který započal Jan XXIII a patriarcha Athenagoras, půmiliňův předchůdce, a v němž pokračoval Pavel VI i já s patriarchou Dimitriem, je to pochod, který chce vést po tisíce staletích k obnovení jednoty mezi křesťany jediné Kristovy Církve.

Návštěva patriarchy Dimitra, jež je poctou pro nás pro všechny, je další významným krokem abychom se lépe chápali a abychom všem společně prožívali církevní události. Svěřuji vašim modlitbám tuto návštěvu, aby nám Kristus pomáhal prožít ji v celém jejím bohatství. Prosme, aby přinesla všechny plody, ve které doufáme, aby přinesla radost bratrského setkání, aby přinesla pokoj, jenž je ovocem lásky.

3. Zítra se bude slavit na ekumenickém patriarchátu svátek apoštola Ondřeje. Jako každý rok dojela do Istanbulu delegace katolické Církve, vedená kardinálem Janem Willebrandsem, který tam vyřídí s jakou touhou římská Církev očekává nadcházející příchod ekumenického patriarchy.

Doufáme, že svatý Ondřej se bude přimlouvat, aby naše modlitby všichni obzvláště líbily Bohu.

A není to pak náramně důležité, že k tomu dochází v roce, zasvěceném Panně Marii? Všichni známe, jak vroucně východní Církve a zvláště cařihradská uctívají Matku Boží. Maria věrně sledovala dílo svého Syna a ve večeřadle spolu s apoštoly přijala Duch svatého, jistě sleduje i naše kroky, jednoho ke druhému. Jí svěřuji tuto historickou chvíli. Nejsvětější pak prosím všechny, společně s vami, o sílu pokračovat v pouti víry, vždyť Ona je jejím nejkrásnějším vzorem, abychom my katolíci i pravoslavní společně dospěli k jednatě jakou si přál náš Pán.

Po závěrečném požehnání Svatý Otec ještě dodal:

Dnes o první adventní neděli Církev liturgicky a duchovně začíná tuto

29 NOV 1987

intensivní pouť víry, naděje a lásky, onen pochod, který vede k velkému tajemství: k tajemství Vtěleného slova, k tajemství Emmanuele-t.j. Boha který je s námi, k tajemství Boha který je láska, je to pochod, který nás povede k tomuto Bohu, jenž je Láska sama - Přeji všem aby hluboce prožívali adventní dobu a celou liturgickou pouť Kristovy Církve.

Belgie: Zatímco se holnadský lékařský svaz ocitá v Evropě ve stále větší izolaci, protože podporuje aktivní euthanasii, vypnuly vášnivé debaty v rámci BENELUXU. Belgičtí lékaři se vyjádřili proti jakékoli aktivní nebo pasivní euthanasii a obvinili své holandské kolegy, že vytvářejí jedinou lekařskou organizaci, jež opránuje své členy provádět smrtelné zákroky vědomě, vlastně popravovat.

Nikaragua: Sandinistická vláda ^{včera} oficiálně dovolila katolické vysílačce Radio Vatolica vysílat denně zprávy a to od 1. prosince. Tato vysílačka byla násilně uzavřena vládou v lednu 1986 a teprve před dvěma měsíci byl tento zákrok odvolán a mohlo začít katolické vysílání.

Jugoslavie: Vládní úřady prohlásily teologický ústav pro laiky v Mostaru za ilegální a násilím ~~zakázaný~~ zastavily jeho činnost. Tento ústav byl založen tento rok, ^{během} ~~jakémukoliv~~ biskupský přípravy na nedávny synod v Římě o laicích v Církvi a ve světě. Podle směrníc II. vatikánského koncilu měl poskytovat možnost laikům prohloubit své teologické znalosti. Do prvního akademického roku se zapadal 45 studentů z Mostaru, jež je hlavním městem Hercegoviny. Podobné ústavy pro laické studium teologie existují v Záhřebu, Splitu, Osijeku, Lublanu a v Mariboru.

OSN: Už třetí rok po sobě schválila sociální, humanitní a kulturní komise OSN rezoluci, kterou se odsuzují IRAN, Afaganistan a Chile za to, že poštrují základní lidská práva. Tyto tři rezoluce musejí nyní projít hlasováním Valného shromáždění. Zvláště Afaganistan je odsuzován za bezohledné bombardování vesnic, polí, za mučení a neličské zacházení s vězni.

29 NOV 1987

Minulý víkend probíhal v Paříži a hlavně v katedrále Notre Dame ve znamení čtyřicátého výročí organizace "Církev v nouzi", dříve známé hlavně pod německým názvem "Ostpriesterhilfe". Celé sobotní odpoledne bylo v katedrále vyhraženo oslavám a proslovům, které vyvrcholily slavnou koncelebrovanou pontifikální mší svatou. Jedním z hlavních řečníků byl zakladatel a duše celé organizace, premonstrát Werenfried von Straaten, známý též pod přezdívkou "Speckpater", která mu zůstala z jedné z úplně prvních sbírek ve čtyřicátých letech, hned po válce.

Organizace dnes nepodporuje jen křesťany v zemích na východ od Německa, ale také řadu církví ve třetím světě.^{O. W.} Sbírá prostředky mnoha vynálezavými a stále se obnovujícími způsoby, hlavně ale do svého plstěného klobouku, všude kam sám přijde. Jinak neváhá organizovat prodej obnošených svršků zrovna tak jako prodej výrobků z Indie nebo z Afriky, má odvahu investovat i do letecké reklamy například nad letními plážemi v Oostende nebo do balónků, které pak vítr roznáší po Evropě. Vloni tak sesbíral po celém světě 42 milionů dolarů, z nichž také česká a slovenská církev měla užitek nejrůznějšími formami pomoci nebo subvence. Každý rok se přitom začíná prakticky od nuly. "Dobrodinci nám nedávají peníze, abychom je schovávali pro horší časy", říká otec Werenfried. "Všechno rozdám a za rok začínám úplně znova."

Sobotní oslava v Notre Dame byla pro nás zajímavá také tím, že hlavním celebrantem byl kardinál Jozef Tomko, Slovák, který je dnes prefektem kongregace pro evangelizacinnárodů, dřívější "propagandy víry", který potom v neděli navštívil pařížské Slováky. Vyměnil grandiozní prostředí nabité pařížské katedrály za malý kostel slovenské misie v klášteře sester Nejsvětější Trojice. Sešlo se nás tam kolem něj dvacet jak apoštolů a ač jsme byli z různých prostředí, domluvili jsme se za použití mateřtiny, včetně maďarského kněze, který mluví zvučnou slovenštinou. Jedině litevský rektor misie si musel vypomáhat francouzštinou. Ke slavnostnímu obědu se sešlo několik desítek Slováků a u kněžského stolu byli ještě i 3 francouzští přátelé z fary otce Gašparíka na pařížském předměstí. Překvapil mě počet slovenských sester, napočítal jsem jich skoro dvacet, to my Češi jsme ve Francii zase ještě o hodně menší.

Hezky a velmi prostě jsme si popovídali a to je pro vztahy mezi námi jistě užitečné. Náladu nezkalil ani obligátní faux pas pařížského Figara, který mluvil o kardinálu Tomkovi jako o českém kardinálovi. On sám to komentoval, když mu to řekli, že se třeba jednou

29 NOV 1987

spletou také naopak a označí ěskou Misii a jejího vedoucího za slovenské. Při zdejších neuvěřitelně mlhavých představách o životě malých národů ve střední a východní Evropě to nevypadá ani tak nepravděpodobně.

Návštěva přišla velmi vhod také v období zvýšeného zájmu o osudy katolické církve u nás. Při zpětném pohledu na ni jsme si znova uvědomili, jak je škoda, že na rozdíl od jiných zemí pod komunistickou vládou už po desíti let žádný z biskupů z Československa nemohl navštívit nám tradičně nakloněnou Francii a její církev. Zvláštní biskupy pro pastoraci mezi zahraničními věřícími mají nejen v Jugoslávii a v Polsku, ale dokonce i maďarský primas, kardinál Lékai přijel rok před svou smrtí na návštěvu do Paříže a maďarské zastupitelství udělalo gesto a pozvalo i maďarské kněze, kteří žijí ve Francii, na slavnostní oběd. Maďarští seminaristé studují dnes v Římě, ale také v Paříži a ve Štrasburku.

U nás ve stejnou dobu vzniknul bezmála mezinárodní incident, když sv. Otec jmenoval seredského kněze, p. Sokola, za administrátora osiřelé diecéze v Trnavě, po smrti biskupa Gábriše. Pravomoc takového kněze přitom je minimální. Člověk by se mohl cítit přesazen do proslulých historických dob boje o investituru. Protože se ovšem historie neopakuje, je i zde leccos jinak. Tenkrát ve středověku šlo hlavně o důležité biskupy, například v královském městě. Pokrok nelze zastavit a tak se cítí československá vláda zkrácena ve svých právech už jmenováním pouhého administrátora v trnavské arcidiecézi, ač o biskupském svěcení pořád nikde ani slechu dechu. Za těch uplynulých bezmála deset staletí vztahů církve a státu je to jako ilustrace dosaženého pokroký ^{je} opravdu hubený ^m ^{eu} výsledek.

ústav pro studium
totalitních režimů

30 NOV 1987

Vatikán: Jan Pavel II. zaslal cařihradskému ekumenickému patriarchovi Demetriovi I. k dnešnímu svátku sv. Ondřeje. Odevdal mu je dnes při slavnostní bohoslužbě vedoucí delegace Sv. Stolce, kard. Willebrands. Sv. Otec vyjadřuje v poselství radost z bratrských styků mezi oběma církvemi a zdůrazňuje, že dalším důkazem vzájemné lásky bude nastávající patriarchova návštěva v Římě.

V dnešních pondělních soukromých audiencích Jan Pavel II. přijal mezi jinými 10 členů biskupské konference východoafrické republiky Tanzanie, v čele s kard. Rugambwou, arcibiskupem hlavního města Dar es Salamu, kteří konají ve Věčném městě kanonickou návštěvu "ad limina".

Státní sekretář kard. Casaroli zaslal jménem sv. Otce tři soustrastné telegramy, v nichž tento vyjadřuje svůj zármutek nad třemi neštěstími a pohromami. První je určen předsedovi jihoafrické biskupské konference a týká se leteckého neštěstí, při němž zahynulo 155 osob. Druhý, adresovaný předsedovi jihokorejské biskupské konference ma za předmět letadlo, které se zřítilo na hranicích mezi Thajskem a Barmou se 150 cestujícími. Konečně ve třetím sv. Otec vyslovuje předsedovi filipínských biskupů svou soustrast obětem tajfunu Nina, kterých je na 600.

Nicaragua: Kard. Obando Bravo, který prostředuje při jednáních mezi vládou a partyzány, odvolal svou cestu do Costariky, kde se měl sejít s mluvčími partyzánů. K odvolání došlo na žádost tamního prezidenta Ariase. Kard. rovněž žádá od obou stran větší ochotu k ústupkům.

Československo: Hnutí Charta 77. oznámilo ve včerejším sdělení, že hodlá uspořádat mírumilovnou manifestaci v Praze 10. prosince v rámci Spojenými národy vyhlášeného Mezinárodního dne lidských práv, a to na Staroměstském náměstí /?/. Sobotní schůze 70 členů hnutí rozhodla, aby tři její mluvčí seznámili vládní činitele s uvedeným úmyslem.

San Salvador: Světící biskup hlavního města, mons. Rosa Chavez, požádal během včerejší nedělní homilie, aby byly konečně objasněny okolnosti a pachatelé vraždy arcibiskupa Romera, k níž došlo v březnu 1980. V tomto ohledu existuje řada různých narážek a udání, v nichž jedni svalují vinu na druhé. Mons. Chavez rovněž podotkl, že jen v posledních dnech zahynulo v zemi 35 osob násilnou smrtí, kdežto 4 další zmizely beze stopy, což je jasným důkazem nové vlny násilnosti.

30 NOV 1987

3. Pravý smysl křesťanské askeze.

Často slyšíme tuto námitku proti asketické praxi: "Askeze je sebe-trýznění, které nemůže vést k ničemu dobrému. Oslabení těla činí člověka neschopným k plnění úkolů jeho povolání. Idea askeze neodpovídá vůbec duchu křesťanství; nýbrž vloudila se do něj ze starověkého stoicismu, jenž převzal nekriticky Platonovu nauku o duši a těle jako dvou rozdílných podstatách v člověku. Je to t.zv. dualismus. Duše a tělo jsou nejen rozděleny, ale jsou dokonce v rozporu mezi sebou. Výrazem tohoto pojetí je známá slovní hříčka: sōma - sēma: tělo - hrob: tělo je hrobem ducha. Proto se stalo stoickým ideálem osvobození se od tělesnosti, její překonání a zduchovnění tím, že si člověk odpírá ukojení tělesných potřeb."

Lze velmi snadno dokázat, že tento ideál se zásadně liší od křesťanského pojetí askeze. I když by se někdy mohlo zdát, že praxe je obdobná, přece jen smysl, který je do ní vkládán, princip, podle nějž se řídí, a cíl, k němuž vede, jsou zcela rozdílné.

Písmo svaté Starého a Nového zákona nezná dualismus duše a těla jako dvou rozdílných, pouze zevně k sobě přiřazených podstat. Ve zprávě o stvoření člověka čteme: "Bůh utvořil člověka z hlíny země a vdechl do jeho nozder dech života; tak se člověk stal živou bytostí." Bůh utvořil člověka - celého - ne pouze tělo člověka - z hlíny země; tedy jeho tělo, jeho smysly, jeho instinkty, jeho náklonnosti a touhy jsou z těchž prvků a podléhají i týmž zákonům jako všechny bytosti v přírodě. A přece jen je nepřekročitelná vzdálenost mezi člověkem a ~~nerozumnými tvory~~: Bůh svým osobním úkonem sdělil člověku něco ze sebe - vdechl mu něco ze svého ducha - a teprve tím "se člověk stal živou bytostí". Vpravdě lidsky může člověk žít, jedině když respektuje a rozvíjí tento božský prvek, dávající světlo jeho duchu, žár jeho srdci, jistotu jeho svědomí. Tento dar je zároveň úkol: nemůžeme se ho zbavit, půjde s námi na věčnost, k našemu štěstí nebo k soudu.

Pro pojem "tělo" má Písmo sv. dva výrazy, jejichž obsah nedovedeme v češtině rozlišit: tělo - sarx a tělo - sōma. Tělo-sarx není část člověka, nýbrž celý člověk, z masa a kostí. Chce-li se vyzvednout, že člověk žije, mluví Písmo sv. též o duši - psyche; tato však není nikdy v rozporu s tělem,

30 NOV 1987

nýbrž proniká je a sjednocuje se s ním. Tělo-sarx je však v oposici a často v přímém rozporu s duchem - pneuma. Tělo je slabý a smrtelný člověk, duch je nesmrtný. - Méně často se v Bibli vyskytuje pojem tělo-řecky sōma: tělo-sōma je část člověka, odezírající nebo odloučená od jeho životního principu, který je duchovní.

V souvislosti s křesťanskou askezí je pro nás především důležité vědět, co přesně míní Písmo sv. oním pojmem tělo-sarx: Tělo-sarx je ve svém původním významu souhrn těch vlastností lidské přirozenosti, jež ji činí porušitelnou fyzicky i mravně. - Dále může být chápáno též jako sídlo sexuálního pudu, jak praví sv. Jan: "Těm, kteří se nezrodili z krve, ani ze žádosti těla, ani ze žádosti muže, nýbrž z Boha, ~~anžk~~ byla dána moc stát se Božími dětmi." Z tohoto citátu je zřejmé, že tělo-sarx není mravně ani dobré, ani zlé, že však je v ko^{tr}astu ke zrození nového života, který je z Boha. Podobně praví Ježíš v rozmluvě s Nikodémem: "Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch." - Tělo-sarx znamená vůbec přítomný život. Sv. Petr пиše: "Ježíš trpěl a zemřel v těle", t.j. v tomto pozemském životě. - Tělo-sarx dostává i význam kolektivní, jako souhrn všech na zemi žijících lidí, zvláště často v žalmech a u proroků: „Tak čteme např. u Izajáše: "Každé tělo je tráva, a všechna jeho krása jako polní květ." Ale také: "Zejví se Hospodinova všechnost, každé tělo uzří jeho spásu." - Sv. Jan ke zdůraznění fyzické přítomnosti Kristovy v Nejsv. svatosti používá rovněž výrazu tělo-sarx: "Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísim v poslední den." V zdánlivém rozporu s tím je závěr eucharistické řeči Ježíšovy: "Co dává život, je duch, tělo samo není k ničemu." Snad je v tom ohlas velké pravdy, vyslovené v úvodu evangelia sv. Jana: "Slovo - t.j. Syn Boží - se stalo tělem - sarx, t.j. člověkem." Ale to bylo dílo Ducha svatého.

Tělo-sarx jako souhrn slabosti, porušitelnosti, pozemskosti, samo o sobě mravně neutrální, dostává nový význam, jakmile je člověku nabídnuta spása, t.j. nový život v duchu. Odmítnutí této nabídky Božího přátelství, Boží lásky, Božího synovství, by byl hřích, sama podstata hříchu. Setrvávat zatvrzele ve stavu života světského a nepřijat život znovuzrozený by byla těžká vina. Cíl, k němuž jsme povoláni, přesahuje život tělesný.

30 NOV 1907

Proto je marné "důvěřovat v tělo", jak praví sv.Pavel.Tělo-sarx,dostává-li se do odporu k duchu,je člověk hříšný.

Po tomto rozboru podává biblický slovník tuto souhrnnou definici:
"Tělo-sarx je psychofyzický komplex člověka,tak jak konkrétně existuje,
se svou minulostí a společně-dějinnou podmíněností,se svou žádostivostí
a hříšností."

Toto pojetí člověka ~~že~~ by bylo možno doložit mnohými citáty ~~z~~
z listů sv.Pavla:Tělo-sarx je mravně slabé,není v něm nic dobrého,
"putovati v těle"znamená hřešit.Tělesné tohuhy znamenají smrt,nemohou se
líbit Bohu.Tělesnými žádostmi se však rozumí více než pouze žádostivost
sexuální:sv.Pavel varuje Koloské před těmi bludaři,kteří jsou pyšní
"pro potěšení těla".V obšírném seznamu"skutků těla" jmenuje např.také:
"...nenávisti,sváry,žárlení,hněvy,ctižádosti,nesvornosti,stranictví,
závisti"--"vedle"necudnosti,nečistoty a hýření".

"Tělo a krev nemohou dědit království Boží",prohlašuje Pavel jako
pravdu zcela zásadní.To znamená,že ze své porušitelné přirozenosti nejsme
schopní ani nejmenšího skutku,který by byl záslužný pro věčný život.

Tato naše porušitelná a hříšná přirozenost však byla vykoupena
Kristovou smrtí."...on vzal na sebe tělo,k ~~ž~~ájko mají hříšní lidé,Bůh pak
na jeho těle hřích odsoudil k zničení".Kristus Pán vstal z mrtvých v těle
oslaveném, proměněném.

Náš křest je - podle učení sv.Pavla - připodobnění se Kristově smrti
a zmrtvýchvstání."Což nevíte,že my všichni,kterí jsme byli křtem ponořeni
v Krista Ježíše,jsme tím křtem byli ponořeni do jeho smrti?"Křtem nám byl
dán nový duch a zárodek nového života.Naše přirozenost byla proměněna a
připodobněna proměněné přirozenosti Kristově.Nyní je naše tělo,naše smysly,
naše tužby,naše cítění a snažení schopno chápout spasitelné pravdy,
důvěřovat Bohu,oddatí se mu,žít novým životem.To je veliký dar.Ale každý dar
je také úkol;úkol chránit a rozvíjet tento nový život.

Náš starý člověk zemřel spolu s Kristem a spolu s Kristem jsme
povstali k novému životu.To je velká a doslovná pravda.Jsme o tom rázem
přesvědčeni,když nám Bůh dá pocítit něco z lehkosti a svobodného vzmachu
ducha a zhlédnout něco z nové,netušené krásy a hlubšího smyslu skutečnosti.

30 NOV 1987

Potom svět a jeho žádosti ztratí pro nás svou přitažlivost. Veškerá aškeze ve smyslu sebezáporu a oddříkání zůstává za námi, ~~zašímkačkou vymazáváme~~ říká ~~štěstí~~ ~~Bohu~~. Spontánně nám vyplynou slova žalmu: "Inouti k Bohu je mé štěstí, klást v Boha svou naději." - Ale kdykoliv nám toto světlo zapadne, tělesné a světské žádosti se znova probouzejí. Nemají sice už nikdy tu moc jako dříve, nejsme jim vydání napospas jako člověk jenž nepoznal nový život v Kristu. Ale přesto se jim musíme bránit tím, že je vedeme, usměrňujeme, vychováváme, i omezujeme, přemáháme, jejich ukojení odpíráme a tak je umrtvujeme, aby nový život v nás se opět projevil. Sv. Pavel vyznává jako základní pravidlo křesťanského života: "Ti, kdo náležejí Kristu, ukřižovali svoje tělo i s jeho vášněmi a žádostmi."

RadioVaticana.cz

Česká sekce Vatikánského rozhlasu

ústav pro studium
totalitních režimů